

Adriana Briceag

Ionela Cătălina Bogdan
Ioana Georgiana Frujină

Mihaela Păiși
Andrei Plugariu

Concursul de titularizare

Învățământ primar

5 modele de teste cu sugestii de rezolvare
5 modele de teste propuse spre rezolvare

EDITURA PARALELA45[®]
EDUCAȚIONAL

Adriana Briceag

**Ionela Cătălina Bogdan
Ioana Georgiana Frujină**

**Mihaela Păiși
Andrei Plugariu**

CONCURSUL DE TITULARIZARE ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

**5 modele de teste cu sugestii de rezolvare
5 modele de teste propuse spre rezolvare**

Editura Paralela 45

Cuvânt-înainte

Lucrarea urmărește însușirea și consolidarea competențelor necesare susținerii concursului de titularizare, fiind un suport practic-aplicativ util, totodată, în vederea obținerii definitivării sau a gradului didactic II în învățământul primar, venind ca răspuns la solicitarea cadrelor didactice aflate într-una din ipostazele mai sus-menționate.

Accentul pus pe exersarea acestor competențe, atât prin crearea testelor cu sugestii de rezolvare, cât și a celor propuse spre rezolvare, fără să îngrădească, în vreun fel, creativitatea candidaților în abordarea itemilor de tip subiectiv, completează și susține aplicarea programelor care au suferit, de-a lungul timpului, numeroase modificări. Totodată, subliniem faptul că testele sunt în concordanță cu noile modele aprobate prin ordin de ministru, valabile la momentul actual.

În acest sens, profesori din mediul preuniversitar și universitar au colaborat, valorificându-și experiența de la catedră, cu elevii și cu studenții, fiind întotdeauna deschiși la solicitările acestora. Astfel, a luat naștere această inițiativă, din dorința de concretizare a nevoii de a exersa competențele vizate în cadrul disciplinelor la care se susțin examene în învățământul primar (limba și literatura română, matematică, pedagogie, metodică limbii și literaturii române, metodică matematicii). Formularea itemilor de tip semiobiectiv și subiectiv respectă întocmai structura subiectelor date la concursul de titularizare.

Colectivul de autori este alcătuit din profesori din mediul preuniversitar și universitar, cu experiență didactică și de participare la concursul de titularizare, atât ca evaluatori, cât și ca propunători de subiecte, sau la evaluările susținute la Facultatea de Științe ale Educației.

Astfel, această inițiativă vine în sprijinul și la sugestia celor care doresc să-și aprofundeze cunoștințele, în vederea participării cu succes la examenele din domeniul didactic, dar și pentru perfecționarea metodică-științifică, atât de necesară susținerii actului educațional de calitate, la standarde înalte, în beneficiul suprem al elevului.

Autorii

Programa pentru limba și literatura română și matematică, elemente de pedagogie școlară, metodică predării limbii și literaturii române/ comunicării în limba română și metodică predării matematicii/ matematicii și explorării mediului în învățământul primar (învățământ primar în limba română)

A. NOTĂ DE PREZENTARE

În contextul contemporan, unui cadru didactic i se propune, permanent, redimensionarea relației dintre achizițiile dobândite prin parcurgerea traseului formării inițiale și competențele generale și specifice solicitate de pragmatica procesului de învățământ, în condițiile valorizării autoformării și autoperfecționării.

Programa de concurs pentru ocuparea posturilor de învățător/institutor/profesor pentru învățământul primar este concepută și elaborată în acord cu prevederile *curriculumului programelor de formare inițială*, oferite de instituțiile de învățământ specializate, precum și cu ale *curriculumului pentru învățământul primar*.

Proba de concurs vizează valorificarea achizițiilor din domeniul **limbii și literaturii române**, al **matematicii**, al **pedagogiei** și corelarea acestora cu domeniul **metodicilor predării limbii și literaturii române / comunicării în limba română și predării matematicii / matematicii și explorării mediului în învățământul primar**. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate într-o viziune curriculară dinamică, sistemică, integratoare.

Cuprinzând următoarele discipline: **Limba și literatura română și Matematică, Elemente de pedagogie școlară, Metodică predării limbii și literaturii române / comunicării în limba română, Metodică predării matematicii / matematicii și explorării mediului în învățământul primar**, programa pentru Concursul național de titularizare în învățământ al învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământul primar vizează evaluarea gradului de cunoaștere a conținuturilor științifice fundamentale din domeniile numite mai sus, a tendințelor în evoluția disciplinelor, precum și a capacității de aplicare a acestora în proiectarea, derularea și evaluarea activităților didactice, în acord cu paradigmele actuale ale studierii acestor discipline.

Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar, urmărind:

- cunoașterea conținuturilor fundamentale și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor *Limba și literatura română, Matematică, Elemente de pedagogie școlară, Metodică predării disciplinei comunicare în limba română / limba și literatura română în învățământul primar, Metodică predării disciplinei matematică și explorarea mediului / matematică în învățământul primar*;
- demonstrarea competențelor necesare în proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice;
- evaluarea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare, necesare realizării actului educațional.

Structura programei este următoarea:

- Notă de prezentare.
- Profilul competențelor învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar.
- Tematica pentru disciplinele de concurs **Limba și literatura română, Matematică,**

Elemente de pedagogie școlară, Metodica predării limbii și literaturii române / comunicării în limba română, Metodica predării matematicii / matematicii și explorării mediului în învățământul primar.

- Reper bibliografice.

B. PROFILUL COMPETENȚELOR ÎNVĂȚĂTORULUI/INSTITUTORULUI/PROFESORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

a) Competențe de specialitate:

- utilizarea conceptelor de bază și a conținuturilor științifice ale disciplinelor de studiu abordate în învățământul primar;
- stabilirea de legături între conținuturile teoretice și aspectele practice ale disciplinelor de studiu predate în învățământul primar;
- manifestarea interesului pentru actualizarea conținuturilor în consens cu noile achiziții științifice ale disciplinelor de specialitate și ale unor domenii/discipline conexe.

b) Competențe de comunicare și relaționare:

- utilizarea conceptelor și a teoriilor moderne de comunicare: orizontală/verticală, complexă, diversificată și specifică;
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- comunicarea eficientă cu elevii, părinții elevilor, alte cadre didactice, precum și cu personalul de îndrumare și control, cu membri ai comunității locale;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relațiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, expresivă în relațiile cu ceilalți parteneri educaționali.

c) Competențe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică generală, de metodică de specialitate, de psihologie și pedagogie școlară/pedagogia învățământului primar în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu elevii, în acord cu prevederile programelor școlare în vigoare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării și dezvoltării capacităților de cunoaștere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative în plan profesional.

d) Competențe de evaluare și autoevaluare a activității didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrate în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare în cadrul activității instructiv-educative;
- manifestarea unei atitudini obiective în autoevaluarea prestației didactice, cu scopul creșterii calității actului didactic.

e) Competențe psiho-sociale:

- utilizarea metodelor și a tehnicilor de autocontrol psihocomportamental;
- adoptarea unor comportamente prosoziale adecvate, de adaptare eficientă și rapidă la schimbările sociale și la provocările existente;

- manifestarea comportamentului empatic, antibullying și a „orientării helping”;
- utilizarea unor tehnici de negociere, de gestionare a conflictelor, de mediere pentru asigurarea de influențe educaționale pozitive;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalități și propriului status profesional deținut.

f) *Competențe tehnice și tehnologice:*

- utilizarea mijloacelor tehnice și tehnologice cu scopul eficientizării actului didactic și al inovației în plan profesional.

g) *Competențe de management al carierei:*

- manifestarea unor conduite (auto)reflexive și de autoresponsabilizare profesională;
- îndeplinirea unor sarcini complementare specifice profesiei (manager de proiecte educaționale, examinator/examinat/concurent/supraveghetor);
- manifestarea interesului pentru evoluția în carieră.

C. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Limba română

- Normele actuale de ortografie și ortoepie în limba română; aspecte funcționale referitoare la: sunetele limbii române, corespondența literă-sunet, regulile pentru despărțirea cuvintelor în silabe; structura fonologică a cuvintelor: diftongi, triftongi, hiat; accentul; omografe, omofone.
- Cuvântul – formă și sens (sensul de bază și sensul secundar; sensul propriu, sensul figurat), categorii semantice: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice; paronime, regionalisme, arhaisme, neologisme; câmpul lexical, unități frazeologice (expresii/locuțiuni); mijloace de îmbogățire a vocabularului: interne (derivarea, compunerea, conversiunea; cuvânt de bază, cuvânt derivat; familia lexicală), externe (împrumuturile).
- Părțile de vorbire flexibile:
 - verbul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
 - substantivul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
 - articolul (clasificare);
 - adjectivul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
 - pronumele; adjectivul pronominal (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
 - numeralul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice).
- Părțile de vorbire neflexibile:
 - adverbul (clasificare, categorii gramaticale specifice, funcții sintactice);
 - conjuncția (clasificare);
 - prepoziția (clasificare, prepoziții care se construiesc cu genitivul, dativul, acuzativul);
 - interjecția (clasificare, funcții sintactice).
- Sintaxa propoziției:
 - a) Părțile principale de propoziție:
 - subiectul (clasificare);
 - predicatul (clasificare);
 - acordul predicatului cu subiectul.
 - b) Părțile secundare de propoziție:
 - atributul (clasificare);
 - complementul (clasificare).

- Sintaxa frazei:
 - fraza;
 - delimitarea propozițiilor în frază; felul propozițiilor; expansiunea și contragerea;
 - raporturile sintactice în frază: de interdependență, de coordonare și de subordonare în propoziție și în frază;
 - exprimarea raporturilor sintactice în propoziție și în frază;
 - tipuri de propoziții subordonate în frază: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanțiale;
 - construcții incidente; construcții eliptice.
- Aspecte privind aplicarea normelor de ortografie, de ortoepie și de punctuație în receptarea/construirea mesajului scris.

2. Literatura română

a) Curente literare/culturale: romantism, realism, modernism, simbolism, expresionism, neomodernism (perioadă, trăsături).

b) Genul epic: Specii narative: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul.

● *Concepte operaționale:* construcția discursului narativ (particularitățile speciilor epice: basmul cult, povestirea, nuvela, romanul; particularități ale construcției subiectului în textele narative, particularități ale compoziției în textele narative; incipit, final, episoade/secvențe narative, tehnici narative, instanțele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor); tipuri de perspectivă narativă, construcția personajelor (tipologie, modalități de caracterizare), registre stilistice, limbajul naratorului – stilul direct, stilul indirect, stilul indirect liber.

● *Conținuturi:*

- *Povestea lui Harap-Alb* de Ion Creangă;
- *Hanu Ancuței* de Mihail Sadoveanu;
- *Moara cu noroc* de Ioan Slavici;
- *Ion* de Liviu Rebreanu;
- *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* de Camil Petrescu;
- *Enigma Otiliei* de George Călinescu.

c) Genul liric

● *Concepte operaționale:* structura discursului liric (titlu, motiv literar, idee poetică, imaginar poetic, instanțele comunicării lirice: mărci lexico-gramaticale ale eului liric; elemente de prozodie); figuri de stil (aliterația, asonanța, antiteza, comparația, epitetul, enumerația, hiperbola, metafora, personificarea, repetiția); mesaj, relații de opoziție și de simetrie, leitmotiv, simbol central; poezie epică, poezie lirică.

● *Conținuturi:* Conceptele operaționale se vor aplica pe două texte poetice aparținând următorilor autori: Mihai Eminescu, George Bacovia, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Nichita Stănescu.

d) Genul dramatic: Specii ale genului dramatic: comedia, drama.

● *Concepte operaționale:* particularități ale construcției subiectului în textul dramatic; particularități ale compoziției textului dramatic (act, scenă, tablou, didascalii), structura discursului dramatic (conflict dramatic, intrigă, relațiile temporale și spațiale, dialogul dramatic, monologul, categorii estetice: comicul, tragicul); personajele operei dramatice (tipologii, modalități de caracterizare).

● *Conținuturi:*

- *O scrisoare pierdută* de I.L. Caragiale;
- *Iona* de Marin Sorescu.

Notă: Componenta *Limba și literatura română* din structura probei de concurs cuprinde două părți:

- aplicarea elementelor de limbă română pe un text literar la prima vedere selectat atât din opera scriitorilor studiați, cât și a altor autori;
- redactarea unui eseu structurat/un eseu liber/un eseu argumentativ în care să se aplice conceptele operaționale enumerate în programă pe un text literar ce aparține scriitorilor studiați, cu încadrare în curentul literar/cultural.

D. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

- *** *Dicționarul scriitorilor români*, coordonator Mircea Zăciu, Editura Albatros, 2002.
- Academia Română, 2010, *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold.
- Academia Română, *DOOM*, Ediția a II-a, București, 2005.
- Angheliescu, M., 1996, *Clasicii noștri*, București, Editura Eminescu.
- Angheliescu, M., Ionescu, C., Lăzărescu, Gh., 1995, *Dicționar de termeni literari*, București, Editura Garamond.
- Aranghelovici, C., 2007, *Îndreptar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, București, Editura Saeculum vizual.
- Balotă, N., 1982, *Opera lui T. Arghezi*, București, Ed. Eminescu.
- Braga, C., 1993, *Nichita Stănescu: orizontul imaginar*, Sibiu, Editura Imago.
- Călinescu, G., 1969, *Opera lui Mihai Eminescu*, București, Editura pentru Literatură.
- Călinescu, G., 2003, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Semne.
- Ciompec, G., Dominte, C., Forăscu, N., Guțu Romalo, V., Vasiliu, E., 1985, *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, Ediție revizuită și adăugită, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Pană Dindelegan, G. (coord.), 2019, *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold. Crohmălniceanu, Ov.S., 1984, *Cinci prozatori în cinci feluri de lectură*, București, Editura Cartea Românească.
- Llosa, M.V., 2005, *Scrisori către un tânăr romancier*, București, Editura Humanitas.
- Manolescu, N., 1980-1981, *Arca lui Noe*, Vol. I-II, București, Editura Minerva.
- Munteanu, G., 1980, *Istoria literaturii române. Epoca marilor clasici*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Mușat, C., 1998, *Romanul românesc interbelic*, București, Editura Humanitas.
- Papadima, L., 1996, *Introducere, comentarii la Comediile lui I.L. Caragiale*, București, Editura Humanitas, Colecția Tezaur.
- Petrescu, I., 2002, *Eminescu. Modele cosmogonice și viziunea poetică*, Pitești, Editura Paralela 45.
- Pop, I., 1973, *Poezia unei generații*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Popescu, M., 1977, *Slavici*, București, Editura Cartea Românească.
- Iliescu, A., 2014, *Gramatica practică a limbii române actuale*, București, Editura Corint Educațional.
- Popescu, Ș., 2001, *Gramatica practică a limbii române*, București, Editura TEDIT FZH.
- Simion, E., 1987, *Scriitori români de azi*, București, Editura Cartea Românească.
- Vianu T., 2002, *Arta prozatorilor români*, București, Ed. 100+1 GRAMAR.
- Academia Română, 2010, *Gramatica de bază a limbii române* (coord. Gabriela Pană Dindelegan), București, Editura Univers Enciclopedic Gold.

- *** *Gramatica limbii române*, 2005, Vol. I-II, București, Editura Academiei Române.
- *** *Manualele de Limba și literatura română pentru clasele a IX-a – a XII-a*, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul.

E. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS MATEMATICĂ

MATEMATICĂ

1. Elemente de teoria mulțimilor

- Noțiunea de mulțime: element, apartenență, reprezentarea mulțimilor.
- Relația de incluziune, egalitatea între mulțimi.
- Submulțimi; determinarea unor submulțimi.
- Operații cu mulțimi: reuniunea, intersecția, diferența. Complementara unei mulțimi.
- Produsul cartezian. Proprietățile operațiilor cu mulțimi.
- Relația de echipotență; cardinalul unei mulțimi.

2. Mulțimi de numere

Mulțimea numerelor naturale (\mathbb{N}); mulțimea numerelor întregi (\mathbb{Z}); mulțimea numerelor raționale (\mathbb{Q}); mulțimea numerelor iraționale ($\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$)

NUMERE NATURALE

- Axiomele lui Peano.
- Sisteme de numerație: sistem pozițional (scrierea în baza 10) și sistem nepozițional (scrierea cu cifre romane).
- Operații cu numere naturale: adunarea și scăderea – proprietăți, înmulțirea și împărțirea – proprietăți, teorema împărțirii cu rest; puterea cu exponent natural a unui număr natural; pătratul unui număr natural, reguli de calcul cu puteri.
- Divizibilitatea numerelor naturale, divizor, multiplu, criterii de divizibilitate cu: 2, 3, 4, 5, 9, 10; numere prime, numere compuse; descompunerea unui număr natural în factori primi, aflarea c.m.m.d.c., c.m.m.m.c. a două sau mai multor numere naturale.

NUMERE ÎNTREGI

- Compararea numerelor întregi.
- Operații cu numere întregi: adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea.

NUMERE RAȚIONALE

- Frații ordinare: fracții subunitare, echiunitare, supraunitare; procente; fracții echivalente.
- Compararea fracțiilor. Introducerea și scoaterea întregilor dintr-o fracție. Aflarea unei fracții dintr-un număr și a unui număr când se cunoaște o fracție din el.
- Frații zecimale: compararea fracțiilor zecimale.
- Transformarea unei fracții zecimale în fracție ordinară.
- Transformarea unei fracții ordinare în fracție zecimală.
- Aproximări.
- Operații cu numere raționale: adunarea, scăderea, înmulțirea și împărțirea fracțiilor ordinare; adunarea și scăderea fracțiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule; înmulțirea și împărțirea fracțiilor zecimale cu un număr finit de zecimale nenule.
- Media aritmetică și media ponderată a două sau mai multor numere raționale.

NUMERE IRAȚIONALE

- Reguli de calcul cu radicali: produs, cât, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor sub radical.
- Operații cu numere iraționale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea numerelor iraționale care conțin radicali de ordin 2).
- Rădăcina pătrată a unui număr natural pătrat perfect.
- Algoritmul de extragere a rădăcinii pătrate a unui număr natural prin descompunerea numerelor în produs de factori primi.

3. Ecuații, inecuații și sisteme de ecuații

- Ecuații de gradul I cu coeficienți în \mathbb{Z} ; probleme care se rezolvă folosind ecuații de acest tip.
- Inecuații de gradul I, cu coeficienți numere întregi.
- Sisteme de două ecuații liniare cu două necunoscute, cu coeficienți numere întregi (metoda substituției, metoda reducerii); probleme care se rezolvă cu ajutorul sistemelor de două ecuații cu două necunoscute.

4. Elemente de organizare a datelor

- Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice.

5. Unități de măsură pentru lungime, arie, volum, capacitatea vaselor, masă, timp, valoare

- Unități de măsură standard; multipli și submultipli; transformări.

6. Elemente de geometrie

- **Punctul, dreapta, semidreapta, segmentul, linia curbă, linia frântă.**
- **Unghi:** definiție, notații, elemente; interiorul unui unghi, exteriorul unui unghi; măsura unui unghi; clasificare.
- **Poligoane:**
 - Triunghiul**
 - Definiție, elemente; clasificare; perimetru; suma măsurilor unghiurilor unui triunghi.
 - Linii importante în triunghi: înălțimea, bisectoarea, mediatoarea, mediana (definiție, proprietăți, construcție).
 - Ortocentrul, centrul cercului înscris în triunghi, centrul cercului circumscris triunghiului, centrul de greutate.
 - Criteriile de congruență a triunghiurilor.
 - Proprietăți ale triunghiului isoscel; proprietăți ale triunghiului echilateral.
 - Triunghiul dreptunghic: proiecții ortogonale pe o dreaptă; teorema înălțimii; teorema catetei, teorema lui Pitagora; reciproca teoremei lui Pitagora.
 - Perimetrul și aria (formule de calcul).
 - Patrulaterul**
 - Patrulaterul convex; suma măsurilor unghiurilor unui patrulater convex.
 - Paralelogramul, proprietăți; paralelograme particulare: dreptunghi, romb, pătrat – proprietăți; trapezul – clasificare, proprietăți, linia mijlocie în trapez.
 - Perimetre și arii: dreptunghi, romb, pătrat, trapez.
- **Cercul:** construcție, elemente.
- **Corpuri geometrice:** paralelipipedul, cubul, piramida, cilindrul, conul, sfera (recunoaștere, elemente componente, construcție); arie și volum: paralelipiped, cub, piramidă.

7. Metode aritmetice de rezolvare a problemelor

F. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU TEMATICA DISCIPLINEI DE CONCURS MATEMATICĂ

- Aron I., Herescu, Gh., Dumitru, A., 1996, *Aritmetica pentru învățători*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Magdaș, I., 2019, *Matematică. Ghid pentru pregătirea inițială și continuă a profesorilor pentru învățământul primar*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.
- Roșu, M., 2019, *Elemente de matematică pentru profesorii din învățământul primar*, Ediția a II-a, revizuită, București, Editura Aramis.
- Roșu, M., Roman, M., 1999, *Matematica pentru perfecționarea învățătorilor*, București, Editura All.
- *Manualele de matematică pentru clasele a IV-a – a VIII-a* valabile în anul școlar în care se susține concursul.

G. TEMATICA PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

1. Finalitățile educației

- a) Definirea și analiza operațională a conceptelor: *finalitate, ideal, scop, obiective, competențe*.
- b) Taxonomia finalităților. Criterii și sisteme de referință: macro-micro (finalități de sistem – finalități de proces); grad de generalitate; dimensiunea personalității; temporalitate; măsurabilitate.

2. Probleme teoretice și practice ale curriculumului

- a) Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculară, conținut al învățământului, situație de învățare, curriculum centrat pe competențe.
- b) Tipuri de curriculum: core curriculum (de bază, trunchi comun) – curriculum la decizia școlii; obligatoriu – opțional; formal – nonformal; național-local.
- c) Orientări și practici noi în organizarea curriculumului: interdisciplinaritate, organizare modulară, organizare de tip integrat, curriculum diferențiat și personalizat.
- d) Produsele curriculare: planul-cadru, programele școlare, manualele, materialele-suport (ghiduri, portofolii, culegeri, manualul profesorului, suporturi multimedia, softuri educaționale etc.).

3. Procesul de învățământ – sistem și funcționalitate

- a) Procesul de învățământ: concept, structură, funcții, dimensiuni, caracteristici, procesualitate internă, modele explicativ-interpretative. Procesul de învățământ ca interacțiune dinamică între predare, învățare și evaluare.
- b) Condiții și factori de creștere a eficienței procesului de învățământ. Organizarea activității didactice la nivelul clasei, inclusiv în regimul simultan și în mediul virtual.

4. Proiectarea didactică

- a) Definirea și operaționalizarea conceptului.
- b) Niveluri ale proiectării didactice.
- c) Caracteristicile proiectării didactice la nivel micropedagogic (planificarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției/activității).
- d) Instrumente de proiectare didactică.

5. Strategiile didactice

- a) Delimitări conceptuale, componente (metode, procedee, tehnici, forme de organizare și mijloace didactice), taxonomii.
- b) Metodologia didactică. Metodele didactice: definiții, clasificări, descrieri, exemplificări.
- c) Metodologia activizantă – valențe formative.
- d) Mijloacele de învățământ: definiție, clasificare, integrare în activitatea didactică. Noile Tehnologii de Informare și Comunicare (NTIC) și posibilități de utilizare a lor în cadrul procesului de învățământ.

6. Predarea. Orientări contemporane în teoria și practica predării

- a) Conceptul de predare; predarea ca activitate de organizare și conducere a situațiilor de învățare.
- b) Strategii și stiluri de predare. Relațiile între predare, învățare și evaluare; rolul feedbackului în optimizarea predării.
- c) Evaluarea/autoevaluarea comportamentului didactic al învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar.

7. Învățarea școlară. Orientări contemporane în teoria și practica învățării școlare

- a) Conceptele de învățare în sens larg și de învățare școlară. Forme, tipuri și niveluri de învățare.
- b) Orientări principale în teoriile contemporane ale învățării și relevanța lor pentru instruirea școlară.
- c) Condițiile interne și externe ale învățării școlare eficiente. Interdependența dintre condițiile interne și externe ale învățării. Valorificarea și optimizarea acestora în procesul didactic.

8. Instruirea. Teorie, metodologie

- a) Delimitări conceptuale: *învățare – instruire – formare, metodologie, metodă, procedeu, mijloc didactic.*
- b) Sistemul metodelor de învățământ.
- c) Forme de organizare a instruirii: frontal, grupal, individual.

9. Evaluarea în procesul de învățământ și educație

- a) Definirea și analiza conceptului de evaluare didactică. Operațiile evaluării (măsurarea-aprecierea-decizia).
 - b) Forme/tipuri de evaluare didactică: inițială, continuă/formativă, finală/sumativă.
 - c) Metode de evaluare. Instrumente de evaluare.
- Tipologia itemilor (definiție, clasificare, caracteristici, avantaje și dezavantaje/limite în utilizare).

H. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU DISCIPLINA DE CONCURS ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

- Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2019, *Sinteze de pedagogia învățământului primar. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Albulescu, I., Catalano, H., (coordonatori), 2020, *Sinteze de pedagogie generală. Ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Bocoș, M., 2013, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Editura Polirom.
- Bocoș, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.

- Bocoș, M., Jucan, D., 2018-2019, *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
- Catalano, H., 2018, *Procesul de învățământ: direcții epistemice, pragmatice și experiențiale*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Cerghit, I., Neacșu, I., Pânișoară I.O., Potolea D., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
- Ciolan, L., 2008, *Învățarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Editura Polirom.
- Cristea, S., 1998, *Dicționar de termeni pedagogici*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Cristea, S., 2010, *Fundamentele pedagogiei*, Iași, Editura Polirom.
- Cristea, S., 2017, *Finalitățile educației*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2017, *Instruirea / Procesul de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2017, *Realizarea instruirii ca activitate de predare-învățare-evaluare*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2018, *Obiectivele instruirii/procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2019, *Metodologia instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cristea, S., 2019, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, București, Editura Didactica Publishing House.
- Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Cucos, C., 1996, *Finalitățile educației, în Pedagogie*, Iași, Editura Polirom.
- Cucos, C., 2000, *Pedagogie generală*, Iași, Ed. Polirom.
- Ionescu, M., Bocoș, M. (coord.), 2009, *Tratat de didactică modernă*, Pitești, Editura Paralela 45.
- Ionescu, M., 2007, *Instrucție și educație*, Arad, Vasile Goldiș University Press.
- Iucu, R.B., 1999, *Managementul clasei de elevi*, București, Editura „D. Bolintineanu”.
- Iucu R. B, Manolescu M., 2005, *Elemente de pedagogie*, București, Credis, Editura Universității din București.
- Jinga, I., Negreț, I., 1999, *Învățarea eficientă*, București, Editura Aldin.
- Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor Press.
- Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
- Neacșu, I., 1990, *Metode și tehnici moderne de învățare eficientă*, București, Editura Militară.
- Neacșu, I., 1999, *Instruire și învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Neacșu, I., 2015, *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*, Iași, Editura Polirom.
- Negreț, D.I., 2008, *Teoria generală a curriculumului educațional*, Iași, Editura Polirom.
- Oprea, C.M., 2008, *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Petrescu, P., Pop, V., 2007, *Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situațiilor de învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Petrovici, M.C., 2010, *Niveluri ale înțelegerii*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Pânișoară, I. O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*, Iași, Editura Polirom.
- Păun, E., Potolea, D., 2002, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Iași, Editura Polirom.
- Stanciu, M., 1999, *Reforma conținuturilor învățământului. Cadru metodologic*, Iași, Editura Polirom.

- Stoica, A. (coord.), 2001, *Evaluarea curentă și examenele*, București, Editura Prognosis.
- Stoica, A., 2003, *Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică*, București, Editura Humanitas Educațional.
- Stoica, A., Mihail, R., 2006, *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, București, Editura Humanitas.
- *** *Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)*, MEN – CNCEÎP, București, 2008.
- MEN, *Viitorul ne unește. Viziune asupra viitorului educației în România*, <https://www.edu.ro/sites/default/files/Comunicare%20COM%20referitoare%20la%20dezvoltarea%20scolilor%20%202017.pdf>.

I. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ / COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ / COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

I. Curriculumul la disciplinele *Comunicare în limba română / Limba și literatura română*

- Relația interdeterminativă competențe generale – competențe specifice – conținuturi.

II. Proiectarea pedagogică a activităților instructiv-educative la disciplinele *Comunicare în limba română / Limba și literatura română*

a) Etapele proiectării pedagogice: definirea obiectivelor și a sistemului de referință spațio-temporal: determinarea conținuturilor; stabilirea strategiei optime de acțiune; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare continuă și formativă.

b) Planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției.

III. Lecția de *Comunicare în limba română / Limba și literatura română în învățământul primar*

- Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice.
- Forme de organizare a colectivului de elevi.
- Strategii de diferențiere și individualizare.
- Metode și procedee didactice: caracteristici, utilizare în activitățile didactice: povestirea, metoda fonetică analitico-sintetică, lectura explicativă, lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, jocul de rol, dramatizarea, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, activizante și interactive, centrate pe elev.

- Mijloace didactice și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică.

- Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română / Limba și literatura română*; forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și a progresului școlar; metode de evaluare; tipuri de itemi utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță.

- Abordări intra- și interdisciplinare în lecția de *Comunicare în limba română / Limba și literatura română*; modalități de integrare a elementelor de construcție a comunicării în cadrul lecțiilor de *Comunicare în limba română / Limba și literatura română* (fonetică, vocabular, clase morfologice, sintaxă).

IV. Aspecte metodologice privind curriculumul pentru disciplinele *Comunicare în limba română / Limba și literatura română în învățământul primar*

1. Comunicarea orală

- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziție, cuvânt, silabă, sunet).
- Strategii de formare a competențelor de comunicare: conținuturi relevante, contexte de realizare, tipuri de activități de învățare; comportamentul de ascultător/emisitor.
- Situații de învățare care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (CP - I-II și III-IV).

2. Comunicarea scrisă (receptarea mesajului scris, exprimarea scrisă)

- Procesul didactic (predare-învățare-evaluare) la disciplinele Comunicare în limba română în clasa pregătitoare.
 - Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului la clasa I (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ, forme de organizare).
 - Specificul abordării textelor în învățământul primar: textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea, personajul literar, dialogul, descrierea); textul liric; textul nonliterar; textul funcțional.
 - Organizarea textului scris în funcție de scopul redactării.
 - Tehnica elaborării unui text scris: planul inițial, părțile componente. Contexte de realizare pentru clasele II-IV.
 - Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, invitație, scrisoare, e-mail).
 - Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual).
 - Scrierea despre textul literar (povestirea, exprimarea opiniei).
 - Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar – particularități ale predării normelor limbii literare în clasele CP- I-II și III-IV (ortografie, ortoepie, punctuație).

J. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ / COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

- Barbu, M., 2008, *Metodica predării limbii și literaturii române – învățământ primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru”.
- Catalano, H., Albușescu, I., 2018, *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Catalano, H., Albușescu, I., 2019, *Didactica jocurilor*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț, I., Pânișoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
- Cerghit, I., 2006, *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom.
- Crăciun, C., 2018, *Metodica predării limbii române în învățământul primar*, Ediția a VI-a, Deva, Editura EMIA.
- Crețu, C., 1998, *Curriculum diferențiat și personalizat*, Iași, Editura Polirom.
- Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera.
- Jinga, I., Petrescu, A., Gavotă, M., Ștefănescu, V., 1996, *Evaluarea performanței școlare*, București, Editura Afeliu.
- Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
- Molan, V., 2014, *Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română” și „Limba și literatura română” din învățământul primar* (Ediție revizuită, actualizată și completată. Studii critice), București, Editura MINIPED.

- Neacșu, I., Stoica, A., (coord.), 1996, *Ghid general de evaluare și examinare*, București, M.E.N., Editura Aramis.
- Neacșu, I., 1999, *Instruire și învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Norel, M., 2010, *Didactica limbii și literaturii române pentru învățământul primar*, București, Editura Art.
- Oprea, C.-L., 2009, *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Pamfil, A., 2016, *Limba și literatura română în școala primară – perspective complementare*, București, Editura Art.
- Șerdean, I., 1985, *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Șerdean, I., 2007, *Didactica Limbii și literaturii române în învățământul primar*, București, Editura Corint.
- *** *Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, Program de formare continuă de tip „blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS), suport de curs, 2012.*
- *** *Ghid de evaluare pentru învățământul primar*, SNEE, București, 1999.
- *** *Programe școlare pentru învățământul primar – Comunicare în limba română / Limba și literatura română*, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul.

K. TEMATICA PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

I. Curriculumul la disciplinele *Matematică și explorarea mediului / Matematică*

- Relația interdeterminativă competențe generale – competențe specifice – conținuturi.

II. Proiectarea pedagogică a activităților instructiv-educative la disciplinele *Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar*

a) Etapele proiectării pedagogice: definirea obiectivelor și a sistemului de referință spațio-temporal: determinarea conținuturilor; stabilirea strategiei optime de acțiune; stabilirea criteriilor, a probelor și a instrumentelor de evaluare continuă și formativă.

b) Planificarea calendaristică anuală, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției.

III. Lecția de *Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar*

- Lecția – modalitate fundamentală de organizare a activității didactice.
- Forme de organizare a colectivului de elevi.
- Strategii de diferențiere și individualizare.
- Metode de instruire: caracteristici, utilizare în activitățile didactice: lucrul cu manualul, explicația, conversația euristică, demonstrația, exercițiul, învățarea prin descoperire, problematizarea, jocul didactic, experimentul, observarea; metode de învățare prin cooperare; metode de predare-învățare moderne, centrate pe elev.

● Mijloace didactice și suporturi tehnice de instruire: modalități de integrare în activitatea didactică.

● Evaluarea didactică la disciplinele *Matematică și explorarea mediului / Matematică*; forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și a progresului școlar; metode de evaluare; tipuri de itemi

utilizați în practica școlară; specificul aprecierii elevilor prin calificative; problematica specifică a descriptorilor de performanță.

- Abordări intra- și interdisciplinare în lecția de *Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar*.

IV. Aspecte metodologice privind curriculumul de *Matematică și explorarea mediului / Matematică în învățământul primar*

- Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural; aspectul cardinal și aspectul ordinal al numărului natural.
- Metodologii specifice disciplinei *Matematică și explorarea mediului / Matematică*.
- Metodologia formării conceptului de număr.
- Metodologia didactică specifică predării operațiilor matematice în mulțimea numerelor naturale; algoritmi de calcul cu numere naturale (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea cu rest 0 și cu rest diferit de 0).
- Metodologia didactică specifică predării-învățării ordinii efectuării operațiilor și utilizării parantezelor.
- Metodologia didactică specifică predării-învățării fracțiilor și a operațiilor cu fracții.
- Metodologia didactică specifică predării-învățării unităților de măsură pentru lungime, masă, capacitate, timp, valoare.
- Metodologia didactică specifică predării-învățării elementelor de geometrie.
- Metodologia de rezolvare și compunere a problemelor de matematică; noțiunea de problemă de matematică; etapele rezolvării problemelor de matematică; valențele formative ale activităților de rezolvare a problemelor de matematică; metode speciale de rezolvare a problemelor de matematică: metoda figurativă; metoda comparației; metoda mersului invers; metoda reducerii la unitate.

V. Caracterul practic-aplicativ al matematicii; contexte de aplicare (explorare, investigație, aproximare, comparare, măsurare, experimentare).

L. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU METODICA PREDĂRII DISCIPLINEI MATEMATICĂ / MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI

- Bolboacă, L., 2001, *Didactica modernă*, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Burtea, G. (coord.), 1995, *Matematica și logica pentru școlari*, București, Editura Corint.
- Cerghit, I., Neacșu, I., Negreț, I., Pânișoară, I.O., 2001, *Prelegeri pedagogice*, Iași, Editura Polirom.
- Cerghit, I., 2006, *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom.
- Crețu, C., 1998, Iași, *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom.
- Cristea, S., 2002, *Dicționar de pedagogie*, Chișinău, Editura Litera Educațional.
- Dumitru, A. ș.a., 2017, *Metodica predării matematicii pentru învățământul primar. După noua programă. CP-IV*, Pitești, Editura Carminis.
- Jinga, I., Negreț, I., 1999, *Învățarea eficientă*, București, Editura Aldiri.
- Jinga, I., Petrescu, A., Gavotă, M., Ștefănescu, V., 1996, *Evaluarea performanței școlare*, București, Editura Afeliu.
- Magdaș, I., 2010, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar – actualitate și perspective*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
- Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
- Neacșu, I. (coord.), 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, București, Editura Didactică și Pedagogică.

- Neacșu, I., 1999, *Instruire și învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Paraschiva, A., Purcaru, M., 2008, *Metodica activităților matematice și-a aritmeticii pentru institutori/profesori din învățământul primar și preșcolar*, Brașov, Editura Universității „Transilvania” Brașov.
- Petrovici, C., 2014, *Didactica matematicii pentru învățământul primar*, Iași, Editura Polirom.
- Roșu, M., Roman, M., 2007, *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul rural.
- Săvulescu, D. (coord.), 2008, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Craiova, Editura „Gheorghe Alexandru”.
- Vișoiu, F., 2013, *Metode activ-participative folosite în predarea matematicii la ciclul primar*, Bacău, Ed. Rovimed.
- <http://www.bp-soroca.md/pdf/matematica%20in%20clasele%20primare.pdf>.
- <https://didactika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf>.
- *** Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continuă de tip „blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS)*, suport de curs, 2012.
- *** Ghid de evaluare pentru învățământul primar, SNEE, București, 1999.
- *** *Programe școlare pentru învățământul primar – Matematică și explorarea mediului/ Matematică*, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul.

TESTUL 1

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Se dă textul:

ACTUL I, SCENA II
ȘEFUL, PROFESORUL

PROFESORUL: treizeci, treizeci și doi de ani. Îmbrăcat curat, chiar îngrijit, dar modest.

PROFESORUL: Bună ziua.

ȘEFUL (cordial): Aaaa! Am onoarea, dom' profesor. Lume nouă. [...]

PROFESORUL: Totuși, bunăoară astăzi... Personalul... Vine la timp?

ȘEFUL: De ce? Pleci undeva? Aștepți pe cineva?

PROFESORUL: Da... aștept.

ȘEFUL: Pe cine?

PROFESORUL: Adică, de fapt, nu aștept. I-am dat lui Pascu să-mi aducă ceva de la București.

ȘEFUL: Care Pascu?

PROFESORUL: Pascu... cu magazinul general, de pe ulița veche.

ȘEFUL: A! Omul nostru. L-am văzut azi-dimineață când a plecat.

PROFESORUL (parcă puțin neliniștit): Ai vorbit cu el? Ți-a spus că se întoarce diseară?

ȘEFUL: N-am prea vorbit, că-mi era somn. [...]

PROFESORUL (preocupat, uitându-se la ceasul din perete și pe urmă la al lui): Numai de n-ar întârzia.

ȘEFUL: Dar de ce? E o chestie importantă?

PROFESORUL (evaziv): Da... Vezi...

ȘEFUL: Fac prinsoare că iar e vorba de o carte.

PROFESORUL (ca și cum s-ar scuza): Da...

ȘEFUL (dojenitor): Nu te mai lași de cărți, dom' profesor.

PROFESORUL: E o carte mai... Cum să-ți spun eu? mai rară, mai deosebită... O comandasem de mult din străinătate... încă din astă-iarnă. Credeam că nu mai vine, că nu se mai găsește... Când, ieri-dimineață mi-a venit înștiințare de la București, de la librari, că a sosit... Și atunci am rugat pe Pascu...

ȘEFUL: Și n-ai avut răbdare să ți-o aducă acasă. Veniși la gară, să-i ieși înainte.

PROFESORUL: O aștept de atâtea luni...

ȘEFUL: Patimă mare cărțile, dom' profesor. Da, da, patimă mare. Nu te mai saturi de ele. Uite, chiar azi-noapte, stăteam de vorbă cu judecătorul și farmacistul. „Băiat bun profesorul – zicea Lascu, farmacistul –, dar are un cusur: toată ziua cu nasu-n cărți.” [...]

PROFESORUL (s-a uitat din nou, îngrijorat, la ceasul lui, apoi la cel din perete): Domnule șef! Eu cred că ceasul dumitale stă.

ŞEFUL: Dar de ce?

PROFESORUL: La mine acum e şapte fără paisprezece.

ŞEFUL: Zău?... (Merge spre ceas şi pe urmă mişcă limba cea mare a orologiului): Cum trece vremea, domnule!

PROFESORUL: Mai e mult până vine personalul?

ŞEFUL: Mai e. Întâi trece rapidul. [...]

PROFESORUL: Aşa? Atunci... atunci am venit prea devreme. Mai am timp să mă duc şi să mă întorc.

ŞEFUL: Dar de ce să te duci? Mai bine stai aici, să vezi cum trece rapidul, că e frumos.

(Mihail Sebastian, *Steaua fără nume*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *preocupat, cusur*.

2 puncte

b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține verbul *a întoarce*, precizându-i, totodată, sensul.

2 puncte

c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *N-am prea vorbit, că-mi era somn*. să fie altă parte de propoziție. Precizați-o.

1 punct

d) Alcătuiți un enunț în care verbul *a fi* să aibă altă valoare morfologică decât cea din enunțul *E o carte mai...* Precizați-o.

2 puncte

e) Transcrieți două pronume diferite din secvența: *PROFESORUL (s-a uitat din nou, îngrijorat, la ceasul lui, apoi la cel din perete): Domnule șef!* Precizați-le.

2 puncte

f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul următor: *O aștept de atâtea luni*.

2 puncte

g) Transcrieți o propoziție subordonată din ultimul enunț, menționând felul acesteia.

2 puncte

h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația secvenței:

ŞEFUL: *Patimă mare cărțile, dom' profesor. Da, da, patimă mare. Nu te mai sature de ele. Uite, chiar azi-noapte, stăteam de vorbă cu judecătorul și farmacistul. „Băiat bun profesorul – zicea Lascu, farmacistul –, dar are un cusur: toată ziua cu nasu-n cărți.” [...]*

2 puncte

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *instanțele comunicării narrative – autor, narator, personaj, cititor* – referindu-vă la o operă literară epică inclusă în programa de concurs.

15 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a două trăsături ale speciei literare căreia îi aparține opera aleasă;
- prezentarea a două dintre instanțele comunicării narrative (*autor, narator, personaj, cititor*), prin referire la textul narativ selectat din programa de concurs;
- exemplificarea a două trăsături ale personajului/personajelor din opera literară epică selectată;
- comentarea a două elemente specifice discursului narativ care evidențiază cele două trăsături ale personajului/personajelor în opera literară epică analizată (de exemplu: *acțiune, temă, momentele subiectului, conflict, moduri de expunere, repere spațiale, repere temporale* etc.);
- exprimarea unei opinii despre specificul comunicării narrative din opera literară epică selectată.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte** (câte două puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină, lizibilitate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Martin participă la o competiție și are de răspuns la 30 de întrebări. Pentru fiecare răspuns corect primește 3 puncte, iar pentru fiecare răspuns greșit i se scade 1 punct. Știind că a obținut 54 de puncte, determinați, prin două metode, numărul de răspunsuri corecte și numărul de răspunsuri greșite ale lui Martin.

5 puncte

2. Determinați numerele naturale x, y , știind că $x + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{y}}} = \frac{18}{7}$.

2 puncte

3. Se consideră un trapez isoscel $ABCD$, având bazele $AB = 16$ cm, $CD = 8$ cm, iar $AC \perp BC$.

a) Determinați înălțimea trapezului.

b) Verificați dacă sunt suficienți 96 cm² de hârtie pentru a confecționa trapezul. 5 puncte

4. Într-un acvariu care are forma unui cub cu muchia de 80 cm se află 192 litri de apă.

a) Determinați înălțimea la care se ridică apa în acvariu.

b) Dacă în acvariu se introduce un obiect cu volumul de 128 dm³, cu cât se ridică nivelul apei în acvariu?

3 puncte

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *Relația dintre predare – învățare – evaluare în contextul organizării și desfășurării procesului de învățământ*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

– definirea (precizarea) conceptului de *proces de învățământ*;

– definirea conceptelor de *predare, învățare și evaluare*, ca dimensiuni ale procesului de

învățământ;

– explicarea relației de interdependență dintre predare, învățare și evaluare.

Notă: Se punctează utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa a IV-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
3.2. Asocierea elementelor descoperite în textul citit cu experiențe proprii	<ul style="list-style-type: none"> – realizarea de proiecte integrate care vizează legăturile dintre lumea reală și cea imaginară prezentată în textele citite; – realizarea de postere/organizatori grafici pentru a indica relația dintre text (literar sau de informare) și experiențele proprii; – exerciții de reformulare a unui mesaj, din perspectiva diferiților receptori/emisători.

Conținuturi:

Funcții ale limbii (acte de vorbire)

- formularea de solicitări formale și informale;
- prezentarea (unor activități/rezultate/proiecte);
- inițierea și menținerea unui schimb verbal.

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 3.2. din secvența dată prin intermediul *metodei conversației euristice*, având în vedere:

- explicarea metodei didactice date;
- enumerarea a trei acțiuni/etape ale metodei, menționând, totodată, două avantaje ale utilizării acesteia;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând, totodată, resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizarea clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică – clasa a IV-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
3.2. Explorarea caracteristicilor, relațiilor și a proprietăților figurilor și corpurilor geometrice identificate în diferite contexte.	<ul style="list-style-type: none"> – identificarea și denumirea figurilor plane; – estimarea mărimii unor suprafețe desenate pe o rețea, utilizând ca unitate de măsură pătratul cu latura de 1 cm.

Conținuturi:***Figuri geometrice***

- drepte perpendiculare, paralele;
- poligoane: pătrat, dreptunghi, romb, paralelogram, triunghi;
- cerc.

a) Precizați două mijloace didactice, două strategii de diferențiere și individualizare și două forme de organizare a colectivului de elevi pe care le puteți utiliza pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date. **5 puncte**

b) Elaborați doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor obiectivi și doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor semiobiectivi, aplicabili în evaluarea formării/dezvoltării competenței specifice din secvența dată. **5 puncte**

TESTUL 2

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Limba și literatura română

1. Se dă textul:

Lin picură azi milostivă pace,
 Și prin văzduh o șoaptă nu colindă,
 Peste întinsa lacului oglindă
 Amurgul umed umbre moi desface.

Pe cer pornesc făclii să se aprindă,
 Începe bolta-n aur să se-mbrace,
 Stejarul mut deasupra noastră tace,
 Abia arare cade câte-o ghindă...

Cum stăm așa, cu ochii duși în stele,
 În inimă simțindu-ne veninul,
 Părem doi tainici făcători de rele.

Mă înfioară zărilor albastre:
 Gândește-te, ce clar le-ar fi seninul
 De n-am fi noi, cu sufletele noastre...

(Octavian Goga, *Gândește-te*)**Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:**

- a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *văzduh*, *tainici*. **2 puncte**
- b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține substantivul *inimă*, precizându-i, totodată, sensul. **2 puncte**
- c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *Stejarul mut deasupra noastră tace* să fie altă parte de propoziție. Precizați-o. **1 punct**
- d) Menționați valorile morfologice ale cuvântului *de* din poezie. **2 puncte**
- e) Transcrieți două pronume diferite, menționând felul lor. **2 puncte**
- f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în versul *Peste întinsa lacului oglindă*. **2 puncte**
- g) Transcrieți două propoziții aflate în raport de coordonare prin juxtapunere. **2 puncte**
- h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația versurilor: *Peste întinsa lacului oglindă/ Amurgul umed umbre moi desface*. **2 puncte**

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *particularitățile de realizare a structurii discursului poetic*, pornind de la două texte poetice aparținând lui Tudor Arghezi. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea unei trăsături a poeziei moderne, prezente în fiecare dintre operele literare alese;
- prezentarea a câte două concepte operaționale, de construcție a discursului poetic din textele lirice selectate (de exemplu: imaginar poetic, titlu, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice, elemente de prozodie);

- prezentarea a câte două figuri de stil relevante în fiecare dintre cele două texte lirice;
- exprimarea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**.

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină, lizibilitate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

- Cinci copii au împreună 91 de timbre. Primii trei au un număr de timbre format din 3 numere consecutive, în ordine crescătoare, iar ultimii trei au un număr de timbre format din 3 numere pare consecutive, în ordine descrescătoare. Determinați numărul de timbre pe care îl are fiecare copil. **5 puncte**
- Dacă $a * b = a \times b - a - b$, calculați $((0 * 2) * 3) * 4$. **2 puncte**
- Într-un triunghi ABC , D este mijlocul medianei AM și $E \in AB$, astfel încât $AE = EM$, iar C, D, E sunt coliniare.
 - Demonstrați că $2AC = BC$.
 - Determinați raportul dintre aria triunghiului AEM și aria triunghiului ACM . **6 puncte**
- Pământul rezultat în urma săpării unui teren pentru o piscină în formă de paralelipiped dreptunghic cu dimensiunile $L = 16$ m, $l = 8$ m și $h = 3,5$ m este transportat cu un camion ce dispune de o remorcă în forma unui paralelipiped dreptunghic cu $L = 3$ m, $l = 2,5$ m și $h = 2$ m. Determinați numărul de drumuri necesare transportării pământului. **2 puncte**

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1 – 2 pagini cu privire la *Specificul evaluării în procesul de învățământ*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de evaluare precizând funcțiile evaluării și operațiile evaluării;
- precizarea strategiilor de integrare a evaluării în procesul de învățământ;
- prezentarea unei metode de evaluare tradiționale și a unei metode alternative (complementare) de evaluare în învățământul primar;
- precizarea unui avantaj și a unui dezavantaj al evaluării prin calificative.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ (20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa a III-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
2.4. Participarea la interacțiuni pentru găsirea de soluții la probleme.	– dezvoltarea de proiecte interdisciplinare la clasă, în școală sau în comunitate, în cadrul unui grup mic; – organizarea unui eveniment (de exemplu, o serbare, o expoziție cu afișe realizate în urma lecturilor).

Conținuturi:

Funcții ale limbii (acte de vorbire):

- descrierea (de obiecte, ființe din universul imediat);
- relatarea unei acțiuni/întâmplări cunoscute (trăite, vizionate, citite);
- oferirea de informații (referitoare la universul apropiat);
- solicitarea de informații (referitoare la universul apropiat);
- prezentarea (de persoane, de cărți, a unor activități);
- inițierea unui schimb verbal.

Prezentați valențele formative ale utilizării *activității pe grupe*, ca formă de organizare a activității didactice, în formarea/dezvoltarea competenței specifice din secvența dată, în cadrul unei activități instructiv-educative, astfel:

- a) Descrieți modul de integrare a activității pe grupe pentru secvența dată.
- b) Numiți trei forme de organizare a activității didactice, altele decât activitatea pe grupe.
- c) Menționați două metode de instruire utilizate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice din secvența dată.
- d) Precizați două mijloace didactice/suporturi tehnice de instruire, specificând totodată rolul acestora în formarea/dezvoltarea competenței specifice din secvența dată.
- e) Argumentați necesitatea corelării activității pe grupe cu celelalte forme de organizare a activității didactice în vederea formării/dezvoltării competenței specifice din secvența dată.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică – clasa a IV-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
5.1. Utilizarea terminologiei specifice și a unor simboluri matematice în rezolvarea și/sau compunerea de probleme cu raționamente diverse.	– transformarea unei probleme rezolvate prin schimbarea numerelor sau a întrebării, prin înlocuirea cuvintelor care sugerează operația, prin adăugarea unei întrebări etc.; – formularea de probleme pornind de la situații concrete, reprezentări și/sau relații matematice, imagini, desene, scheme, exerciții, grafice, tabele.

Conținuturi:

- ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde și pătrate;
 - probleme care se rezolvă prin operațiile aritmetice cunoscute;
 - metoda reprezentării grafice, metoda comparației, metoda mersului invers.
- a) Exemplificați formarea/dezvoltarea competenței specifice 5.1. din secvența dată prin intermediul învățării prin *problematizare*, ca metodă didactică modernă. **5 puncte**
- b) Numiți acțiunile/etapele metodei învățării prin *problematizare*, menționând, totodată, două avantaje ale utilizării metodei. **5 puncte**

TESTUL 3

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Se dă textul:

În arșița de vară, sub soarele de-amiază
Toți arborii-n grădină cu frunțile plecate
Privesc în neclintire, cum umbrele-alungate
Din ce în ce la poale se strâng și se scurtează.

Cireșii nici nu suflă cuprinși de piroteală
Iar merii pe de lături țin crengile pleoștite,
Pe când caișii gingași cu foile pălite
Se sprijină-n zaplazuri, sfârșiți de zăpușeală.

De lene toropite, trec ceasuri de zăbavă...
Stau lăncedele clipe și moțâie pe cale.
Din bolta încintată dogoarea curge pale,
Văzduhul tot e pară și fierbe până-n slavă.

Doar Nucul plin de umbră rămâne drept întruna,
Cupola-i grea de frunză punând-o scut luminii,
Ca un monarh ce, falnic, în mijlocul grădinii
Cu brațele-nălțate își ține sus cununa.

(V. Voiculescu, *Nucul*)**Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:**

- a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *gingași*, *falnic*. **2 puncte**
- b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține verbul *a ține*, precizându-i, totodată, sensul. **2 puncte**
- c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în versul: *Cu brațele-nălțate își ține sus cununa*. să fie altă parte de propoziție. Precizați-o. **1 punct**
- d) Menționați valoarea morfologică a lui *-i* din structura *Cupola-i grea* și alcătuiți un enunț în care să aibă altă valoare. **2 puncte**
- e) Transcrieți două adverbe diferite din poezie. **2 puncte**
- f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul următor: *Cupola-i grea de frunză punând-o scut luminii*. **2 puncte**
- g) Transcrieți o propoziție subordonată atributivă din poezie. **2 puncte**
- h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația versurilor: *De lene toropite, trec ceasuri de zăbavă.../ Stau lăncedele clipe și moțâie pe cale*. **2 puncte**

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *particularitățile unei comedii* – referindu-vă la o operă literară dramatică, inclusă în programa de concurs.

15 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a două trăsături ale speciei literare căreia îi aparține opera aleasă;
- comentarea a două scene relevante pentru tema comediei studiate;

- analiza a două componente de structură și de limbaj (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.), prin referire la textul dramatic selectat din programa de concurs;
- exemplificarea a două trăsături ale personajului/personajelor din opera literară dramatică selectată;
- exprimarea unei opinii despre specificul comicului în opera dramatică selectată.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte** (câte două puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină, lizibilitate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Ion parcurge un drum în 3 etape astfel: în prima etapă parcurge un sfert din distanța totală, în a doua etapă parcurge un sfert din distanța rămasă, iar în ultima etapă parcurge cu 150 de km mai mult decât distanța parcursă în primele două etape. Determinați distanța totală parcursă de Ion.

6 puncte

2. Determinați x din relația
$$\frac{x + \frac{1}{2}}{\frac{1}{3}} = \frac{3 + 0,5}{\frac{1}{x}}$$

2 puncte

3. Se consideră $ABCD$ un paralelogram cu $CD = 2AD$ și M mijlocul lui CD .

a) Demonstrați că $AM \perp MB$.

b) Arătați că AM este bisectoarea unghiului DAB .

5 puncte

4. Știind că pentru $0,5 \text{ m}^2$ se folosesc $0,25 \text{ l}$ de vopsea, determinați cantitatea totală de vopsea folosită pentru zugrăvirea unui perete cu forma unui dreptunghi cu $L = 4,5 \text{ m}$ și $l = 3 \text{ m}$.

2 puncte

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1 – 2 pagini cu privire la *Condițiile interne ale învățării școlare eficiente*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptului de învățare școlară;
- enumerarea și clasificarea condițiilor interne ale învățării școlare;
- explicarea contribuției unei condiții interne a învățării în obținerea rezultatelor școlare ale elevilor.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ (20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română – clasa a II-a* (OMEN nr. 3418/2013):

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine	<ul style="list-style-type: none"> – utilizarea unor gesturi și mișcări cu scopul de a-și susține afirmațiile; – exprimarea prin mimare a diferitelor emoții și reacții; – interpretarea emoțiilor și reacțiilor celorlalți; – dramatizări ale unor povești cunoscute/texte citite.

Conținuturi:

Funcții ale limbii (acte de vorbire):

- inițierea, menținerea și încheierea unui dialog;
- elemente de politețe verbală asociate actelor de limbaj utilizate (salutul, prezentarea, formularea unei cereri, ascultarea și respectarea opiniei celuiilalt);
- pronunția clară și corectă.

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 2.4. din secvența dată prin intermediul *jocului de rol*, având în vedere:

- explicarea metodei didactice date;
- enumerarea acțiunilor/etapelor metodei, menționând totodată două avantaje ale utilizării acesteia;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI.

(10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică și explorarea mediului – clasa pregătitoare* (OMEN nr. 3418/2013):

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
1.1. Recunoașterea și scrierea numerelor în concentrul 0-31	<ul style="list-style-type: none"> – numărarea elementelor unei mulțimi, pentru evidențierea faptului că numărul de elemente ale acesteia este dat de ultimul număr din succesiunea 1, 2, ... x, unde $x = 31$; – recunoașterea cifrelor de la 0 la 9, ca simboluri convenționale ale numerelor mai mici decât 10;

Conținuturi:

- numerele naturale 0-31 – recunoaștere, formare, citire, scriere (cu cifre), comparare, ordonare:
 - de la 0 la 10;
 - de la 10 la 31.

- a) Exemplificați formarea/dezvoltarea competenței specifice 1.1. din secvența dată prin intermediul *algoritmizării*, ca metodă didactică. **5 puncte**
- b) Numiți tipuri de algoritmi, menționând totodată două avantaje ale utilizării metodei *algoritmizării*. **5 puncte**

TESTUL 4

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

(30 de puncte)

SUBIECTUL I

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Se dă textul:

O babă și-un moșneag ieșiră cătră lumina dinspre carele Lipscanului. Femeia venea înainte, omul ceva mai îndărăt, cu capul puțin înălțat și părând a asculta cu mare luare-aminte zvoana și glasurile de la focul nostru.

Bătrânul e orb, mi-am zis eu privindu-l. Pare a-l trage baba după dânsa c-o frânghioară, însă el pășește pe urma ei fără greș către mirosul fripturii și larma sfatului.

Baba purta broboadă de ștergar alb, catrință și sumăieș scurt. Orbul era și el îmbrăcat ca muntenii, cu pălărioară neagră și strai alb, iar cojocelul îl ținea numai pe umeri; și de sub cojocel, de la subsuoara stângă, îi atârna cimpoiul, cu clonțul spre pământ... Când se simți aproape, orbul se opri, numai baba mai făcu câțiva pași cătră foc. El se opri și lumina îi bătea obrazul neclintit împresurat de barba albă.

Mulți dintre tovarășii mei nu-l băgaseră încă în seamă. Numai jupânul negustor de Lipsca, înțelegând despre ce e vorba, începu a râde.

— Mătușă Salomie, zise el, tot n-ai scăpat de moșneagul cel chior? Văd că se ține hojma de dumneata.

— Așa-i, jupâne, răspunse ea cu vioiciune și subțire, însă fără răutate. [...]

Bătrânul zâmbea, ațintind spre foc ochii lui de albușuri coapte.

— Mie-mi plac tovarășiiile vesele, vorbi el c-o voce blândă și joasă. Îmi place și vinul nou, și friptura de pui în țigla. Foarte-mi place s-ascult istorisiri. Și să spun și eu câte știu din trecute vremi.

Comisul Ioniță se întoarse spre orb; și după ce-l privi îl întrebă cu mirare: [...]

— Dar istorisiri știi să spui?

— Știu, ca oricare om, de ce să nu știu?

— Văd că te lauzi, însă află că istorisiri ca mine și ca prietinel meu căpitanul Neculai Isac nu-i nimeni să știe în toată țara asta a Moldovei.

— La asta eu nu mă pun împotriva [...].

— Vra să zică [...] nu știi numai să bei și să mănânci; știi să și cânți.

— Știu și asta, stăpâne, din mila lui Dumnezeu. Știu și altele. [...] Adă-ți aminte, liță Salomie, de vremea când purtai la gât mărgăritar [...].

— Cum? Știi și ce-i mărgăritarul? Se miră comisul Ioniță.

— Știu, căci l-am văzut și eu o dată lucind. Mărgăritarul, cinstite stăpâne, e o piatră scumpă care se găsește în scoici, la mare. Cum îi acuma, într-o noapte de toamnă, când marea-i lină, ies anume scoici la mal și se deschid la lumina lunii. Și aceea în care cade o boabă de nisip se închide și intră la adânc. Iar din acea boabă de nisip se naște mărgăritarul.

— Acest orb sărac are, după câte văd, destulă înțelepciune, vorbi negustorul de Lipsca. [...]

— Rămânând fără vedere încă de pe când eram copil, am ieșit din sat de la noi și-am pornit în lume. Și oploșindu-mă într-o iarnă, pe apa Prutului, la o perdea de oi, am stat pe lângă niște baci bătrâni la focuri care nu se mai stingeau niciodată. Și acei baci vechi din pustie m-au învățat lângă foc acest cântec [...]. Iar după ce m-am despărțit de acei baci [...], am umblat hoinărind pe unde am vrut, prin târguri și sate, și pe la iarmaroace mari.

(Mihail Sadoveanu, *Orb sărac* (fragmente))

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *larma*, *istorisiri*. **2 puncte**

b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține verbul *a ține*, precizându-i, totodată, sensul.

2 puncte

c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *Femeia venea înainte, omul ceva mai îndărăt, cu capul puțin înălțat și părând a asculta cu mare luare-aminte zvoana și glasurile de la focul nostru*. să fie altă parte de propoziție. Precizați-o.

1 punct

d) Menționați valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Mărgăritarul, cinstite stăpâne, e o piatră scumpă care se găsește în scoici, la mare*.

2 puncte

e) Transcrieți o locuțiune substantivală și un adverb de loc din primul paragraf.

2 puncte

f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul următor: *Numai jupânul negustor de Lipsca, înțelegând despre ce e vorba, începu a râde*.

2 puncte

g) Transcrieți o propoziție subordonată din enunțul: *Rămânând fără vedere încă de pe când eram copil, am ieșit din sat de la noi și-am pornit în lume*, precizând felul acesteia.

2 puncte

h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația secvenței:

— *Mie-mi plac tovarășile vesele, vorbi el c-o voce blândă și joasă. Îmi place și vinul nou, și friptura de pui în țigla. Foarte-mi place s-ascult istorisiri. Și să spun și eu câte știu din trecute vremi.*

2 puncte

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *particularitățile de construcție a unui personaj* – referindu-vă la o operă literară inclusă în programa de concurs.

15 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale operei alese,

semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: titlu, temă, acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.);

– exprimarea unei opinii despre personajul din opera literară epică, selectată în raport cu tema literară.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**.

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină, lizibilitate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. În prima zi de școală, doamna profesoară dorește să le dea copiilor abțibilduri. Dacă le oferă câte 4, rămâne cu 2, dacă le oferă câte 6, rămâne cu 4, iar dacă le oferă câte 10, rămâne cu 8 abțibilduri. Care este numărul minim de abțibilduri pe care îl poate avea doamna profesoară?

7 puncte

2. Determinați mulțimile A și B , știind că:

$$A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}, A \cap B = \{2, 3, 4\} \text{ și } A \setminus B = \{1, 7\}.$$

1 punct

3. În triunghiul ABC , $AB = 12$ cm, $AC = 5$ cm, $BC = 13$ cm, bisectoarele unghiurilor B și C se intersectează în punctul I .

a) Aflați aria triunghiului ABC .

b) Determinați măsura unghiului BIC .

5 puncte

4. O piscină care are forma unui paralelipiped dreptunghic cu $L = 10$ m, $l = 6$ m și $h = 2,5$ m se umple cu ajutorul a două robinete, unul cu un debit de 20 kl pe oră, iar altul cu un debit de 30 kl pe oră. În cât timp se umple piscina pe jumătate?

2 puncte

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *Caracteristici ale proiectării didactice în învățământul primar*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptului de proiectare didactică prin prezentarea demersurilor proiectării didactice;
- enumerarea celor două niveluri ale proiectării didactice;
- menționarea etapelor proiectării didactice și descrierea a două dintre ele;
- menționarea operațiilor proiectării didactice și analiza uneia.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română – clasa I (OMEN nr. 3418/2013)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
4.1. Scrierea literelor de mână.	<ul style="list-style-type: none"> – exerciții de dezvoltare a musculaturii fine a mâinii; – executarea conturului unor litere, silabe, cuvinte cu degetul pe blatul mesei, în aer, pe spatele colegului, pe hârtie, cu pensula și acuarela, cu creta pe tablă, cu markerul pe coli mari; – scrierea literelor de mână, folosind diverse instrumente de scris (creion, carioca, stilou, pensulă, cretă) pe variate suporturi (foaie velină, foaie liniată, tablă etc.).

Conținuturi:**Funcții ale limbii (scriere/redactare):**

- literele mici și mari de mână;
- scrierea ortografică a cuvintelor;
- copieri, transcrieri (litere, silabe, cuvinte), dictări;
- scrierea caligrafică pe liniatură tip I.

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 4.1. din secvența dată prin intermediul *exercițiului*, având în vedere:

- explicarea metodei didactice date;
- enumerarea acțiunilor/etapelor metodei, menționând totodată două avantaje ale utilizării acesteia în formarea/dezvoltarea competenței specifice date;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI**(10 puncte)**

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică și explorarea mediului* – clasa a II-a (OMEN nr. 3418/2013):

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
1.5. Efectuarea de înmulțiri și împărțiri în centrul 0-1000 prin adunări/scăderi repetate	<ul style="list-style-type: none"> – adunarea cardinalelor unor mulțimi care au același număr de elemente; – jocuri de extragere repetată a unui anumit număr de elemente dintr-o mulțime dată; – evidențierea mai multor modalități de grupare a elementelor unei mulțimi pentru determinarea cardinalului acesteia;

Conținuturi:

- înmulțirea în centrul 0-100;
- împărțirea cu rest 0 în centrul 0-100.

a) Precizați două mijloace didactice, două strategii de diferențiere și individualizare și două forme de organizare a colectivului de elevi pe care le puteți utiliza pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date. **5 puncte**

b) Elaborați doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor obiectivi, și doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor subiectivi, aplicabili în evaluarea formării/dezvoltării competenței specifice din secvența dată. **5 puncte**

TESTUL 5

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

(30 de puncte)

1. Se dă textul:

Într-o după-amiază de primăvară, la câteva săptămâni după ce se însănătoși, omul se mută în casa cea nouă și începu să vopsească gardul. Mișca pensula cu gesturi măsurate, de departe părea cam greoi – în toamna trecută împlinise șaiszeci de ani. Cu toate acestea, greu ai fi bănuțit că bătrânul zăcuse bolnav toată iarna. Avea fața roșie, sănătoasă, iar părul era des și creț. Îl ajuta nepotul, un băiat care semăna mult cu bunicul. Avea părul des și creț, fața roșie, sănătoasă, doar ochii îi erau plini de surâs, surâs de om tânăr. Nepotul amesteca vopseaua cu multă atenție, cu teamă să nu o verse pe jos. Făcea lucrul ăsta cu seriozitate. Era un copil liniștit, care lua totul în serios. Își terminase lecțiile și acum îi ajuta bătrânului. Cei doi se iubeau mult și se înțelegeau bine.

– Mai adu ulei, îi spuse bătrânul fără să se întoarcă și nepotul ascultător fugi spre casă, și, după câteva minute, se întoarse cu un bidon cu ulei și turnă în vopsea până când se făcu așa cum trebuie.

– Să nu pui prea mult ulei, îi spuse bunicul vopsind liniștit mai departe gardul. [...]

După ce nepotul termină cu vopseaua, se așază pe marginea trotuarului și începu să privească liniștit la bătrân. Gesturile uniforme și precise ale acestuia îl încântau. Stătu aproape un ceas, urmărind pe bunic cu multă atenție. Fugii din nou după ulei și vopsea, le amestecă, având grijă ca de data asta să nu pună mai mult ulei decât trebuie. După aceea se așază pe marginea trotuarului din nou, uitându-se în continuare la bătrân.

După un timp se plictisi. [...] Atunci îi veni ideea să se urce pe gard și să privească de acolo în curțile noi ale oamenilor. [...]

Dincolo de grădina bătrânului era un pârau îngust, iar dincolo de pârau – un loc mare, viran. Era vorba să se amenajeze acolo un teren de fotbal pentru muncitorii din cartier. În alte zile era o mulțime de copii acolo, copii pe care băiatul nu-i cunoștea. Aceștia și începuseră să joace fotbal. De data asta nu era nimeni. Doar doi cai, mari și albi, pășteau liniștiți; soarele de primăvară le aurea coamele. „Parcă ar fi năzdrăvani”, se gândi copilul. Deodată, fața lui serioasă, cam simplută și banală, se transfigură, se luminea ciudat. „Poate or fi năzdrăvani ...”

– Există cai năzdrăvani? îl întrebă el deodată pe bătrân.

Soarele se apropia de asfințit, iar câmpia se lumina dintr-odată. Iarba părea de sânge, caii deveniră și ei roșii, și copilului i se tăie răsuflarea. Caii se ridicară în două picioare, se închinară unul în fața celuilalt și începură să necheze prelung și duios, atât de duios, încât copilului i se umplură ochii de lacrimi. Începu să tremure și era cât pe-acți să cadă jos de pe gard.

– Au început caii să se joace și să vorbească, bunicule, minți el pe jumătate, dorind cu orice preț să atragă atenția bătrânului. E și un călăreț în alb, minți el mai departe.

Și deodată, copilul se gândi că totul era deosebit de frumos și de nou: și gardul, și casa în care se mutaseră acum, și caii care nechezau duios, așa cum numai un copil poate să-i audă.

(Sorin Titel, *Gardul*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *măsurate, duios*. **2 puncte**

b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține verbul *a lua*, precizându-i, totodată, sensul.

2 puncte

c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *Într-o după-amiază de primăvară, la câteva săptămâni după ce se însănătoși, omul se mută în casa cea nouă și începu să vopsească gardul.* să aibă altă valoare morfologică. Precizați-o.

1 punct

d) Menționați partea de propoziție pentru cuvântul subliniat din enunțul: *Mișca pensula cu gesturi măsurate, de departe părea cam greoi – în toamna trecută împlinise șaiszeci de ani.* și alcătuieste un enunț în care să aibă funcția sintactică de atribut substantival genitival.

2 puncte

e) Transcrieți un pronume relativ și un pronume reflexiv din ultimul enunț al fragmentului.

2 puncte

f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul următor: *Iarba părea de sânge, caii deveniră și ei roșii, și copilului i se tăie răsufierea.*

2 puncte

g) Menționați felul propozițiilor subordonate din enunțul: *Începu să tremure și era cât pe-aci să cadă jos de pe gard.*

2 puncte

h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația enunțului: *Soarele se apropia de asfințit, iar câmpia se lumina dintr-odată. Iarba părea de sânge, caii deveniră și ei roșii, și copilului i se tăie răsufierea.*

2 puncte

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *instanțele comunicării narative – autor, narator, personaj, cititor* – referindu-vă la un basm inclus în programa de concurs.

15 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a două trăsături ale speciei literare căreia îi aparține opera aleasă;
- prezentarea a două dintre instanțele comunicării narative (*autor, narator, personaj, cititor*), prin referire la basmul din programa de concurs;
- exemplificarea a două trăsături ale personajului/personajelor din basmul inclus în programă;
- comentarea a două elemente specifice discursului narativ care evidențiază cele două trăsături ale personajului/personajelor în basmul analizat (de exemplu: acțiune, temă, motive literare, moduri de expunere, repere spațiale, repere temporale etc.);
- exprimarea unei opinii despre specificul comunicării narative din basmul inclus în programă.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte** (câte două puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină, lizibilitate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Părinții și copiii merg în livadă să culeagă mere. Părinții ar culege toată cantitatea de mere în 4 ore, iar copiii ar culege toată cantitatea de mere în 6 ore. În câte ore vor culege împreună, părinții și copiii, toată cantitatea de mere? **5 puncte**
2. Știind că $a - 2b + 3c = 28$ și $2a + 3b - c = 14$, calculați $a + c$. **2 puncte**
3. Se consideră $ABCD$ un pătrat cu latura de 6 cm, M mijlocul lui BC , iar $E \in CD$, astfel încât unghiul CME are măsura de 45° .
 - a) Determinați lungimea segmentului EM .
 - b) Aflați aria triunghiului AEM . **5 puncte**
4. Un teren de joacă al unei școli are forma unui dreptunghi cu $L = 45$ m și $l = 20$ m. Acesta se acoperă cu bucăți de gazon în formă de pătrat cu latura de 0,75 m. Dacă prețul unei bucăți de gazon este 1,5 lei, iar la achiziționarea a cel puțin 1500 de bucăți se acordă o reducere de 10% din costul total, determinați costul achiziționării gazonului. **3 puncte**

B. Elemente de pedagogie școlară

(15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *Condițiile externe ale învățării școlare eficiente*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptului de *învățare școlară eficientă*;
- enumerarea și clasificarea condițiilor externe ale învățării școlare;
- explicarea contribuției a două condiții externe ale învățării școlare în obținerea rezultatelor școlare ale elevilor.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa a IV-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
3.5. Sesizarea abaterilor din textele citite în vederea corectării acestora.	- observarea dezacordului și a altor abateri.

Conținuturi:

Funcții ale limbii (variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite):

- intuirea persoanei, a timpului;
- intuirea relațiilor simple dintre cuvinte: subiect – predicat.

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 3.5. din secvența dată prin intermediul *metodei problematizării*, având în vedere:

- explicarea metodei didactice date;
- enumerarea acțiunilor/etapelor metodei, menționând totodată două avantaje ale utilizării acesteia în formarea/dezvoltarea competenței specifice date;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică – clasa a III-a* (OMEN nr. 5003/2014):

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
4.1. Utilizarea unor instrumente și unități de măsură standardizate, în situații concrete.	<ul style="list-style-type: none"> – utilizarea instrumentelor și a unităților de măsură standard, adecvate în realizarea unor măsurări; – măsurarea unor dimensiuni, capacități/volume, mase, folosind instrumente adecvate.

Conținuturi:

- unități de măsură pentru lungime (metrul, cu submultiplii);
- instrumente de măsură: riglă;
- operații cu unitățile de măsură pentru lungime (fără transformări).

a) Precizați două mijloace didactice, două strategii de diferențiere și individualizare și două forme de organizare a colectivului de elevi pe care le puteți utiliza pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date.

5 puncte

b) Elaborați doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor semiobiectivi și doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor subiectivi, aplicabili în evaluarea formării/dezvoltării competenței specifice din secvența dată.

5 puncte

TESTUL 6

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Se dă textul:

ACTUL I, SCENA II

Au intrat în același timp. Stăvăroaia din camera ei, atrasă de țipetele servitoarei, iar Ion de la el, cu galoșii într-o mână și o cârpă de praf în cealaltă. Când o vede pe gazdă, el are un gest de panică și rămâne în prag, fâstâcit.

STĂVĂROAIA (în atitudine și cu voce de stăpână): Cum, iar scandal la mine în casă?

FROSA (lacrimogen): Păi cum să nu... săraca de mine, dacă... tocmai pe covor!...

ION (intervine repede, cu panica rămasă încă în privire): Frumușico, cu surdină la limbă, soro, să restabilim faptele cu tot calmul necesar și... (Vinovat, către gazdă): Am... galoșii... am intrat cu galoșii murdari...

FROSA: Toată lapovița, pe covor...

STĂVĂROAIA: ...Pe covorul cumpărat de răposatul maior Stavăr, acum zece ani, în luna lui april, când a fost în misiune la Constantinopol! Dar bine, dumneata mi-ai profanat una dintre cele mai scumpe amintiri! (Răstit, servitoarei.): Nu sta, Froso, că mă superi! Du galoșii „dânsului” afară și pune mâna pe cârpă.

FROSA (bombănind, ia galoșii din mâna lui Ion și-i duce în antreu; în urmă, cu o cârpă adusă din bucătărie, începe să frece pe jos, după ce a dat la o parte scaunul pe care a stat Ion).

ION (cârpa cu care intenționa să curețe covorul i-a rămas în mână și nu știe ce să facă, unde s-o pună. În cele din urmă, o ascunde în buzunar): Azi, pe unde am fost, ce-am făcut, numai ponoase... și pagubă... și certuri... (Trist, pe un scaun.) Sunt tare supărat, madam Stavăr! De nu mi-ar fi rușine că sunt om în vârstă, aș plânge ca un copil.

STĂVĂROAIA: Un copil bun de tras de perciuni și un om anapoda.

ION (a tresărit, încearcă inutil să surâdă): Da, sigur... Tot așa a strigat și Froso adineauri: că sunt un om anapoda...

STĂVĂROAIA (categorică, ofensată): Te rog să nu mă compari pe mine cu Froso, că nu-s dispusă – mai ales acum – să suport mojicia cuiva.

ION (a rămas cu ochii mari la ea): Eu, să te compar cu...? Pot să jur, doamnă, că nici prin gând...

STĂVĂROAIA (enervată că Ion n-a înțeles sau poate se face că nu înțelege ceea ce i se pare ei foarte clar și hotărâtă să termine repede cu el): Să lăsăm jurământul că e monedă fără valoare. Te-am făcut ori nu, adineauri, om anapoda?

ION: M-ai făcut, cucoană, și eu nu m-am supărat.

STĂVĂROAIA: Mi-ai răspuns ori nu că tot așa ți-a zis și Froso, mai înainte?

ION (sincer): Păi... dacă așa a fost...

STĂVĂROAIA (scoasă din fire): Ești extraordinar!

FROSA (bombănind, în timp ce curăță covorul): Aia e! Cu galoșii murdari, pe scumpete de covor, lua-i-ar... (Iese să-și schimbe cârpa udă, prin camera stăpânei.)

(G. M. Zamfirescu, *Idolul și Ion Anapoda*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

- a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *inutil, ofensată*. **2 puncte**
- b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține verbul *a intra*, precizându-i, totodată, sensul. **2 puncte**
- c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *De nu mi-ar fi rușine că sunt om în vârstă, aș plânge ca un copil*. să fie altă parte de propoziție. Precizați-o. **1 punct**
- d) Menționați valoarea morfologică a cuvântului subliniat în enunțul: *Mi-ai răspuns ori nu că tot așa ți-a zis și Frosa, mai înainte?* și alcătuiți un enunț în care să aibă altă valoare. **2 puncte**
- e) Transcrieți două pronume diferite din secvența: *Te rog să nu mă compari pe mine cu Frosa, că nu-s dispusă – mai ales acum – să suport mojiția cuiva*. Precizați-le. **2 puncte**
- f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *STĂVĂROAIA (enervată că Ion n-a înțeles sau poate se face că nu înțelege ceea ce i se pare ei foarte clar și hotărâtă să termine repede cu el)*. **2 puncte**
- g) Transcrieți prima propoziție subordonată din secvența: *ION (cârpa cu care intenționa să curețe covorul i-a rămas în mână și nu știe ce să facă, unde s-o pună. În cele din urmă, o ascunde în buzunar)*. **2 puncte**
- h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația enunțului: *Să lăsăm jurământul că e monedă fără valoare. Te-am făcut ori nu, adineauri, om anapoda?* **2 puncte**

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte, în care să prezentați particularitățile de realizare a structurii discursului poetic, pornind de la două texte poetice aparținând lui George Bacovia. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea unei trăsături a poeziei moderne prezente în fiecare dintre operele literare alese;
- prezentarea a câte două concepte operaționale de construcție a discursului poetic din textele lirice selectate (de exemplu: *imaginar poetic, titlu, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice, elemente de prozodie*);
- prezentarea a câte două figuri de stil relevante în fiecare dintre cele două texte lirice;
- exprimarea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**.

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 1 punct; utilizarea limbii literare – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 1 punct; ortografie, punctuație – 1 punct; așezare în pagină, lizibilitate – 1 punct*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Dacă 4 mere cântăresc cât 15 nuci, 5 nuci cântăresc cât o pară, iar 7 pere cântăresc cât 10 struguri, determinați câte mere cântăresc cât 15 struguri. **3 puncte**
2. Calculați: $1 + 0,99 - 0,98 - 0,97 + 0,96 + 0,95 - 0,94 - 0,93 + \dots + 0,03 - 0,02 - 0,01$. **2 puncte**
3. În triunghiul ABC dreptunghic în A , cu $AB = 40$ cm, $BC = 50$ cm, se consideră D mijlocul catetei AB și punctul E pe BC , astfel încât $DE \perp BC$. **5 puncte**
 - a) Rotunjiți la întregi lungimea segmentului CD .
 - b) Determinați lungimea lui DE .
4. Într-un acvariu în formă de paralelipiped dreptunghic cu $L = 70$ cm, $l = 18$ cm și $h = 30$ cm se introduce apă până la două treimi din înălțime. Se scufundă în apă 210 bile, fiecare cu volumul de 5 cm^3 . **5 puncte**
 - a) Determinați cantitatea de apă din vas.
 - b) Aflați înălțimea la care se ridică apa în vas după scufundarea celor 210 bile.

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *Stilurile de predare*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptelor de predare și stil de predare;
- menționarea unui criteriu de clasificare a stilurilor de predare și descrierea acestora, precizând efectele pozitive și negative asupra învățării și comportamentelor elevilor.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducerea, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa a IV-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
4.1. Recunoașterea și remedierea greșelilor de ortografie și de punctuație în redactarea de text.	– autoevaluarea și interevaluarea textelor redactate; – discutarea greșelilor de ortografie.

Conținuturi:

Textul:

- text literar narativ; text descriptiv de tip portret; poezii scurte adecvate nivelului de vârstă.

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 4.1. din secvența dată prin intermediul *explicației*, având în vedere:

- explicarea metodei didactice date;
- enumerarea acțiunilor/etapelor metodei, menționând totodată două avantaje ale utilizării acesteia în formarea/dezvoltarea competenței specifice date;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică și explorarea mediului – clasa I (OMEN nr. 3418/2013)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
1.1. Scrierea, citirea și formarea numerelor până la 100.	- reprezentarea prin obiecte (bețișoare, bile etc) a numerelor din intervalul 0-100; - reprezentarea zecilor prin mănunchiuri de câte 10 bețișoare.

Conținuturi:

- numere naturale 0-100 – recunoaștere, formare, citire, scriere (cu cifre), comparare, ordonare, numere pare/impare:

- de la 0 la 31;
- de la 31 la 100.

a) Exemplificați formarea/dezvoltarea competenței specifice 1.1. din secvența dată prin intermediul *demonstrației*, ca metodă didactică.

5 puncte

b) Numiți acțiunile/etapele demonstrației, menționând, totodată, două avantaje ale utilizării metodei.

5 puncte

TESTUL 7

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Se dă textul:

Am ascultat din umbră cântarea lor înaltă.
Buchetele de trestii dormeau cu foșnet lin.
Era o lună plină în fiecare baltă,
Și-n fiecare undă o piatră de rubin.

Ostroave mari de umbră închipuiau corăbii,
Iar papura, mișcată în treacăt de zefiri,
Nălța mănunchi în aer tremurătoare săbii,
Prin pânza de lumină a undelor subțiri.

Iar nuferii, pe care lianele-i dezgroapă
Când i-a-nchegat în tremur lumina unui val,
Păreau luceferi galbeni, căzuți adânc în apă
Să-nsemne calea lunii spre-ntunecatul mal.

Și broaștele semețe cântau cu glasuri multe
Pe când, din înălțime, privindu-și fața-n lac,
Un nour singuratic stătea uimit s-asculte
Cum bat ca toaca toate și-o clipă toate tac. [...]
(G. Topîrceanu, *Broaștele* (fragment))

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

- a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *semețe*, *glasuri*. **2 puncte**
- b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține verbul *a bate*, precizându-i, totodată, sensul. **2 puncte**
- c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *Am ascultat din umbră cântarea lor înaltă*. să fie altă parte de propoziție. Precizați-o. **1 punct**
- d) Menționați valoarea morfologică a verbului *a fi* din prima strofă și alcătuiți un enunț în care să aibă altă valoare morfologică. **2 puncte**
- e) Transcrieți un articol și o conjuncție din penultima strofă. **2 puncte**
- f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în versul: *Păreau luceferi galbeni, căzuți adânc în apă*. **2 puncte**
- g) Transcrieți o propoziție subordonată din a doua strofă și precizați felul acesteia. **2 puncte**
- h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația versurilor: *Era o lună plină în fiecare baltă, / Și-n fiecare undă o piatră de rubin*. **2 puncte**

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *instanțele comunicării narrative* – *autor, narator, personaj, cititor* – referindu-vă la o operă literară epică inclusă în programa de concurs. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a două trăsături ale speciei literare căreia îi aparține opera aleasă;
- prezentarea a două dintre instanțele comunicării narrative (*autor, narator, personaj, cititor*), prin referire la textul narativ selectat din programa de concurs;

- exemplificarea a două trăsături ale personajului/personajelor din opera literară epică selectată;
- comentarea a două elemente specifice discursului narativ care evidențiază cele două trăsături ale personajului/personajelor în opera literară epică analizată (de exemplu: acțiune, temă, momentele subiectului, conflict, moduri de expunere, repere spațiale, repere temporale etc.);
- exprimarea unei opinii despre specificul comunicării narative din opera literară epică selectată.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte** (câte două puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină, lizibilitate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Trei frați au împreună 180 de lei. Cel mai mare ia o treime din suma lui și îi dă mezinului, apoi cel mijlociu primește un sfert din suma celui mai mare și astfel cei trei au aceeași sumă. Determinați sumele inițiale. 6 puncte
2. Determinați \overline{abcd} , știind că $\overline{a9c8} + \overline{db4} = 2022$. 2 puncte
3. Se consideră un trapez isoscel $ABCD$, cu $AB \parallel CD$, $AB = 30$ cm, $CD = 16$ cm și $AD = BC = 20$ cm.
 - a) Aflați aria trapezului.
 - b) Determinați distanța de la D la BC . 5 puncte
4. Câte cuburi cu latura de 12 cm sunt necesare pentru a umple o cutie în formă de paralelipiped dreptunghic cu dimensiunile 2,4 m, 6 dm și 144 cm? 2 puncte

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *Metode și instrumente de evaluare specifice*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptelor de evaluare didactică, metodă de evaluare și instrument de evaluare;
- menționarea metodelor și instrumentelor tradiționale de evaluare și descrierea uneia dintre ele, precizând avantajele și dezavantajele utilizării acesteia;
- menționarea și descrierea a două metode alternative de evaluare.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ (20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română – clasa I (OMEN nr. 3418/2013)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
1.3. Identificarea unor sunete, silabe, cuvinte în enunțuri rostite cu claritate	<ul style="list-style-type: none"> – analiza și sinteza fonetică a cuvintelor și silabelor; – despărțirea cuvintelor în silabe, numărarea silabelor unui cuvânt și reprezentarea lor prin simboluri/semne/jetoane/gesturi/bătăi din palme; – stabilirea poziției unui sunet în silabă/cuvânt.

Conținuturi:

Funcții ale limbii (elemente de construcție a comunicării):

- cuvântul – grup de sunete asociat cu un înțeles;
- sunetele limbii române, articularea vocalelor și consoanelor (fără denumire);
- despărțirea cuvintelor în silabe intuitiv, fără cunoașterea regulilor.

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 1.3. din secvența dată prin intermediul *metodei fonetice, analitico-sintetice*, având în vedere:

- explicarea metodei didactice date;
- enumerarea acțiunilor/etapelor metodei, menționând totodată rolul utilizării acesteia în formarea/dezvoltarea competenței specifice date;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică și explorarea mediului – clasa I (OMEN nr. 3418/2013)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
6.3. Realizarea unor schimburi echivalente valoric folosind reprezentări convenționale standard și nonstandard în probleme-joc simple de tip venituri-cheltuieli, cu numere din concentrul 0-100.	<ul style="list-style-type: none"> – punerea în corespondență: 1 leu → o pâine; 1 leu → → o acadea etc; 5 lei → 1 suc; 5 lei → o revistă; – negocierea unor schimburi de obiecte echivalente valoric (troc); – jocuri: <i>Schimbul de cartonașe</i> (ex.: un cartonaș cu animale valorează cât două cu fotbaliști).

Conținuturi:

- bani (1 leu = 100 de bani);
- monede și bancnote (maximum 100 lei);
- schimburi echivalente valoric în centrul 0-100.

a) Exemplificați formarea/dezvoltarea competenței specifice 6.3. din secvența dată prin intermediul *jocului didactic*, ca metodă didactică.

5 puncte

b) Numiți acțiunile/etapele jocului didactic, menționând, totodată, două avantaje ale utilizării metodei.

5 puncte

TESTUL 8

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Se dă textul:

Septembrie cu drumuri de-aramă în pădure,
cu-ntârzieri de cornuri și povârnișuri moi
pe cari se-opresc din umbret întoarcerile sure
de turme cu talangă și botul în trifoi,

cu haitele de vânturi gonește păsări ude
și toarnă-n desfrunzire făclii cu floarea-n jos,
iar resemnarea-și rupe un chiot ce se-aude
din via luminată cu pulbere de os.

Cu ochii-nchiși și părul plăpând arzând în aer,
prin ierburile roșii cu melci pe spin dormind,
în gânduri cu tăișul celui din urmă vaier
și-n vine inelarea de presimțiri fugind,

mergi singură prin basmul metalic ce se-ncheagă
pe unde-și trase vara pulpana de azur,
că preajma mea de-altare și-alei te cere-ntreagă
și-n creștetul simțirii te-nfigi ca plopul dur.

Știu: vine-n țară iarna cu năluciri de sare,
cu punți de somn pe ape ce-n vrajă-ncremenesc,
când lampa te sfințește pe tâmplele amare
și clinchet prinzi de sănii, scăzând pe-un drum domnesc.

(Ion Vinea, *Dintr-o toamnă* (fragment))

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

- a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *plăpând*, *vrajă*. **2 puncte**
- b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține substantivul *ochi*, precizându-i, totodată, sensul. **2 puncte**
- c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *Cu ochii-nchiși și părul plăpând arzând în aer*. să fie altă parte de propoziție. Precizați-o. **1 punct**
- d) Menționați valoarea morfologică a cuvântului subliniat din versul: *Știu: vine-n țară iarna cu năluciri de sare*. și alcătuiți un enunț cu o altă valoare a acestuia. **2 puncte**

- e) Transcrieți două verbe la timpuri diferite și menționați-le. **2 puncte**
- f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în versurile: *iar resemnarea-și rupe un chiot ce se-aude/ din via luminată cu pulbere de os.* **2 puncte**
- g) Transcrieți o propoziție subordonată din penultima strofă și precizează felul acesteia. **2 puncte**
- h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația versurilor: *Știu: vine-n țară iarna cu năluciri de sare,/ cu punți de somn pe ape ce-n vraja-ncremenesc.* **2 puncte**

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *particularitățile de realizare a structurii discursului poetic*, pornind de la două texte poetice aparținând lui Mihai Eminescu. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea unei trăsături a poeziei romantice, prezente în fiecare dintre operele literare alese;
- prezentarea a câte două concepte operaționale de construcție a discursului poetic din textele lirice selectate (de exemplu: imaginar poetic, titlu, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice, elemente de prozodie);
- prezentarea a câte două figuri de stil relevante în fiecare dintre cele două texte lirice;
- exprimarea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**.

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 1 punct; utilizarea limbii literare – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 1 punct; ortografie, punctuație – 1 punct; așezare în pagină, lizibilitate – 1 punct*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Un elev vrea să-și aranjeze cărțile pe rafturile din biblioteca personală. Dacă pune câte 30 pe un raft, atunci 20 de cărți nu încap în bibliotecă, iar dacă pune câte 40, un raft rămâne gol. Câte cărți are elevul în bibliotecă? **5 puncte**
2. Determinați numerele raționale a și b , știind că $\sqrt{72} + \sqrt{243} = a\sqrt{3} + b\sqrt{2}$. **2 puncte**
3. Într-un pătrat $PROF$, de latură 10 cm, se consideră un punct M , astfel încât triunghiul PRM este echilateral.
 - a) Aflați măsura unghiului PMF .
 - b) Determinați aria triunghiului FMO . **5 puncte**
4. Un apartament cu 4 camere are suprafețele celor 4 camere reprezentate prin a, b, c, d ce verifică următoarele relații: a este media aritmetică a numerelor b și d , c este cu $10,2 \text{ m}^2$ mai mare decât a , iar suprafața camerelor b, c și d este $70,2 \text{ m}^2$. Se dorește pardosirea celor 4 camere

cu plăci de gresie în formă de dreptunghi cu dimensiunile de 20 cm și 11 cm. Determinați numărul întreg de plăci folosite pentru a acoperi întreaga suprafață. **3 puncte**

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *Avantajele și dezavantajele/limitele utilizării itemilor de evaluare*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptelor de evaluare didactică, metode și instrumente de evaluare, item de evaluare;
- menționarea unui criteriu de clasificare a itemilor de evaluare și descrierea tipologiei itemilor;
- precizarea a cel puțin două avantaje și două dezavantaje ale utilizării fiecărei categorii de itemi.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa a III-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
3.1. Extragerea unor informații de detaliu din texte informative sau literare.	<ul style="list-style-type: none"> - activități în perechi cu scopul de a lămuri aspecte neînțelese; - formularea de întrebări și răspunsuri prin diferite procedee (interogare reciprocă, procedeul recăutării etc.); - utilizarea unor organizatori grafici – hărți ale textului – pentru identificarea unor elemente privind locul, timpul, spațiul acțiunii.

Conținuturi:

Textul

- textul literar: cu precădere narativ; fragmente descriptive scurte; poezii scurte adecvate nivelului de vârstă;
- text de informare și funcțional: afiș, fluturaș, tabel sau alt tip de organizator grafic, carte poștală, invitație.

Prezentați valențele formative ale utilizării *activității în perechi*, ca formă de organizare a activității didactice, în formarea/dezvoltarea competenței specifice din secvența dată, în cadrul unei activități instructiv-educative, astfel:

- a) descrieți modul de integrare a activității în perechi pentru secvența dată;
- b) numiți trei forme de organizare a activității didactice, altele decât activitatea în perechi;

c) menționați două metode de instruire utilizate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice din secvența dată;

d) precizați două mijloace didactice/suporturi tehnice de instruire, specificând totodată rolul acestora în formarea/dezvoltarea competenței specifice din secvența dată.

Argumentați necesitatea corelării activității în perechi cu celelalte forme de organizare a activității didactice în vederea formării/dezvoltării competenței specifice din secvența dată.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică – clasa a IV-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
5.2. Organizarea datelor în tabele și reprezentarea lor grafică.	<ul style="list-style-type: none"> – identificarea datelor din reprezentări grafice (cu bare sau liniare); – extragerea și sortarea de numere dintr-un tabel, pe baza unor criterii date; – înregistrarea observațiilor din investigații în tabele.

Conținuturi:

- organizarea și reprezentarea datelor:
- date din tabele: analiza datelor, interpretare;
- grafice cu bare și liniare: construirea, extragerea unor informații și prelucrarea lor.

a) Precizați două mijloace didactice, două strategii de diferențiere și individualizare și două forme de organizare a colectivului de elevi pe care le puteți utiliza pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date. **5 puncte**

b) Elaborați doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor obiectivi și doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor semiobiectivi, aplicabili în evaluarea formării/dezvoltării competenței specifice din secvența dată. **5 puncte**

TESTUL 9

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Se dă textul:

Pășind înainte, merse, merse și iar merse în drumul zmeului mijlociu, până dete d-o apă și mai mare, peste care trecea un pod de argint. N-apucase să se oprească, când buzduganul vâjâi ca vântul. Deodată-l prinse din zbor și-l azvârli înapoi cale de trei conace, iar dânsul se piti sub pod ca și întâia oară. D-abia-ncepea să se odihnească și s-auzi huietul zmeului, care venea și venea ca un nor verzui. Când să treacă podul, calul se poticni cu amândouă picioarele și sforăind se trase-ndărăt, că-i mirosise a om de pe tărâmul ălălalt. Zmeul se turbură și-i zise:

— Hii! Cal de zmeu, de paraleu! Ce sai și-ndărăt te dai? De cine ți-e frică, că mie nu-mi e frică de nimeni, afară numai de Țugunea, feciorul moale-al mătușii; și doar nu i-o fi adus p-aicea cioara osciorul și vântul perișorul!

— Ba am venit eu, ca un viteaz ce sunt! Răspunse voinicul, ieșind de sub pod și întrebându-l:

— Cum vrei să ne măsurăm? În săbii să ne tăiem ori luptă să ne luptăm?

— Mie totuna-mi face, că ș-una ș-alta-mi place!

— În luptă, că e mai dreaptă, de la Dumnezeu lăsată!

Descălicând zmeul, se luară la luptă voinicească, smâcindu-se-n dreapta și-n stânga, în sus și-n jos, înainte și-napoi, de ziceai ce-i asta. Și tot așa se luptară, se luptară, zi de vară până-n seară.

Pe la sfințitul soarelui, zmeul se prefăcuse-n flacăra albă, iar viteazul în flacăra albastră, dar se luptau întruna. Puiul de corb – crau, crau, crau – se întorcea spre noapte și le trecu pe deasupra capetelor. Atunci zmeul:

— Corbule, corbule, adu nițel seu în unghișoară și-n gușă nițic-apșoară, cu seul s-atingi, cu apa să stingi, a flacăra-albastră, că ți-oi da să mănânci un stârv cu cărnuri dulci!

Iar Țugunea și el:

— Corbule, corbule, adu nițel seu în unghișoară și-n gușă nițic-apșoară, cu seul s-atingi, cu apa să stingi, a flacăra albă, că ți-oi da să mănânci două stârvuri și mai dulci!

Corbul ca o săgeată zbură acasă și – fără să mai întrebe ce e mai mult, unul ori doi – luă seu și apă, și se-ntoarse zicând pe drum: crau, crau, crau! Doar n-o fi păcat ca, după ce am săturat pe tata și pe mama, să mai satur pe unchi și pe mătușă, pe veri și pe verișoare!

Când s-apropie, se lăsă-n jos, pică seul și apa peste flacăra albă, care se potoli și se stinse, iar viteazul aduse pe zmeu de mijloc, îl trânti cu putere de-l îngropă-n pământ până la brâu, apoi scoase paloșul de-i luă capul și lui, și calului, le dete corbului și apucă drumul înainte.

(Țugunea, feciorul mătușii, basm cules de G. Dem Teodorescu)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

- a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *deodată*, *se poticni*. **2 puncte**
- b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține verbul *a trece*, precizându-i, totodată, sensul.

2 puncte

c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *Pășind înainte, merse, merse și iar merse în drumul zmeului mijlociu, până dete d-o apă și mai mare, peste care trecea un pod de argint.* să fie altă parte de propoziție. Precizați-o. **1 punct**

d) Menționați două valori morfologice ale verbului *a fi* din secvența: — *Hii! Cal de zmeu, de paraleu! Ce sai și-ndărăt te dai? De cine ți-e frică, că mie nu-mi e frică de nimeni, afară numai de Țugunea, feciorul moale-al mătușii; și doar nu i-o fi adus p-aicea cioara osciorul și vântul perișorul!* **2 puncte**

e) Transcrieți o conjuncție subordonatoare și una coordonatoare din ultimul paragraf. **2 puncte**

f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul următor: *Descălicând zmeul, se luară la luptă voinicească, smâcindu-se-n dreapta și-n stânga, în sus și-n jos, înainte și-napoi, de ziceai ce-i asta.* **2 puncte**

g) Transcrieți două propoziții aflate în raport de coordonare din enunțul: *Deodată-l prinse din zbor și-l azvârli înapoi cale de trei conace, iar dânsul se piti sub pod ca și întâia oară, menționând tipul de coordonare.* **2 puncte**

h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația secvenței: *Corbul ca o săgeată zbură acasă și – fără să mai întrebe ce e mai mult, unul ori doi – luă seu și apă, și se-ntoarse zicând pe drum: crau, crau, crau! Doar n-o fi păcat ca, după ce am săturat pe tata și pe mama, să mai satur pe unchi și pe mătușă, pe veri și pe verișoare!* **2 puncte**

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *instanțele comunicării narative – autor, narator, personaj, cititor* – referindu-vă la o operă literară epică inclusă în programa de concurs. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a două trăsături ale speciei literare căreia îi aparține opera aleasă;
- prezentarea a două dintre instanțele comunicării narative (*autor, narator, personaj, cititor*), prin referire la textul narativ selectat din programa de concurs;
- exemplificarea a două trăsături ale personajului/personajelor din opera literară epică selectată;
- comentarea a două elemente specifice discursului narativ care evidențiază cele două trăsături ale personajului/personajelor în opera literară epică analizată (de exemplu: acțiune, temă, momentele subiectului, conflict, moduri de expunere, repere spațiale, repere temporale etc.);
- exprimarea unei opinii despre specificul comunicării narative din opera literară epică selectată.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte** (câte două puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină, lizibilitate* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. În clasele I și a IV-a ale unei școli sunt doar elevi cu vârsta de 7 ani, respectiv 10 ani. Știind că suma vârstelor este cuprinsă între 510 și 520 și că numărul elevilor din clasa I este un multiplu de 7, determinați numărul elevilor din fiecare clasă. **6 puncte**

2. Rezolvați ecuația: $\frac{1,1+1,01}{0,(3)} + \frac{x-0,8}{1,(3)} = 9$. **2 puncte**

3. Pe latura CD a pătratului $ABCD$, de latură 24 cm, se consideră punctul M , astfel încât $DM = x$.
a) Aflați aria triunghiului ABE .

b) Determinați x , știind că $\frac{A_{\triangle AED}}{A_{\triangle BEC}} = \frac{1}{3}$. **5 puncte**

4. Opt muncitori pot săpa un șanț în forma unui paralelipiped dreptunghic cu dimensiunile 50 m, 2 m, 1 m în 2 zile. În cât timp vor săpa trei muncitori 75 m³ din șanț? **2 puncte**

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *Produsele curriculare*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptelor de *curriculum*, *conținut al învățământului* și *produse curriculare*;
- enumerarea produselor curriculare și descrierea a patru produse (documente) curriculare.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română* – clasa a III-a (OMEN nr. 5003/2014):

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
4.1. Aplicarea regulilor de despărțire în silabe la capăt de rând, de ortografie și de punctuație în redactarea de text.	- interevaluarea textelor scrise; - revizuirea textelor redactate; - discutarea problemelor apărute la despărțirea în silabe; - completarea semnelor de punctuație într-un text fără punctuație și discutarea rezultatelor.

Conținuturi:

Textul

- textul literar: cu precădere narativ; text descriptiv de tip portret; poezii scurte adecvate nivelului de vârstă;

– text de informare și funcțional: afiș, tabele, diagramă Venn sau orice alt tip de organizator grafic adecvat vârstei, hartă și plan simplu de oraș/traseu turistic etc., carte poștală, invitație.

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 1.3. din secvența dată prin intermediul *analizei lingvistice*, având în vedere:

- explicarea metodei didactice date;
- enumerarea acțiunilor/etapelor metodei, menționând totodată două tipuri de analiză folosite în formarea/dezvoltarea competenței specifice date;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică – clasa a III-a (OMEN nr. 5003/2014)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
2.1. Recunoașterea numerelor naturale din concentrul 0-10 000 și a fracțiilor subunitare sau echiunitare, cu numitori mai mici sau egali cu 10.	<ul style="list-style-type: none"> – identificarea, în situații familiare, a scrierii fracționare; – identificarea numărătorilor și numitorilor fracțiilor; – reprezentarea intuitivă unei fracții subunitare date pornind de la situații familiare; – scrierea unor fracții subunitare pornind de la mulțimi de obiecte, de la un desen/reprezentare grafică sau de la un text.

Conținuturi:

Numere și operații cu numere:

- fracții subunitare și echiunitare cu numitorul mai mic sau egal cu 10;
- diviziuni ale unui întreg: doime, treime, ..., zecime; reprezentări prin desene;
- terminologie specifică: fracție, numitor, numărător.

a) Precizați două mijloace didactice, două strategii de diferențiere și individualizare și două forme de organizare a colectivului de elevi pe care le puteți utiliza pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date.

b) Elaborați doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor obiectivi și doi itemi de evaluare diferiți, din categoria itemilor semiobiectivi, aplicabili în evaluarea formării/dezvoltării competenței specifice din secvența dată.

TESTUL 10

- ▶ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- ▶ Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1. Se dă textul:

Poarta se mai ținea doar într-un cui. Sandu văzuse de mult că se ține doar într-un cui, dar nu spunea la nimeni. Credea că niciunul dintre ai casei nu știe ce știe el. Când, într-o seară, o auzi pe maică-sa:

– Apucă-te, mă omule, și drege poarta aia. Se mai ține doar într-un cui și o să cadă peste ăsta micu’.

– Toate la vremea lor, femeie, răspunse taică-său. Mâine car lemnele alea la joagăr pentru grajdul nou. Poate poimâine.

Asta îl neliniștea pe Sandu. Așteptase atât de mult să cadă poarta... Mai căzuse o dată, anul trecut, și-și aducea aminte cum se jucase atunci: pusese patru pietre sub poartă, încât ea părea o plită uriașă, adusese o căldare veche, umplută cu nisip, pe care o pusese deasupra și învârtea cu un băț de parcă făcea mămăligă. Apoi strânsese câteva foi de brustur și ștevie, le tocuse cu o custură și le pusese într-o cutie ca și când ar face mâncare. Și câte nu mai făcuse... Simțea ceva cald, rotund, înfășurat în lumină și bucurie, nici el n-ar fi putut spune ce simțea, când se gândea cum se jucase anul trecut. Ținea să se joace la fel și anul acesta. Dar mai întâi trebuia să cadă poarta. Nu mai putea aștepta. A doua zi, când toți erau plecați la câmp, a luat un clește, s-a cățărat pe poartă și a început să tragă cuiul. Dar parcă înadins, cuiul nu voia să iasă. Și-a adunat odată toate puterile și a tras, dar cleștele a scăpat muchia cuiului și Sandu a căzut jos. A început să plângă încet, de durere și ciudă, și privea printre lacrimi la cuiul încăpățânat. Ar fi vrut să-l bată, dar asta ar fi însemnat să-l înfigă și mai bine și, dacă-l mușcă iar, nu avea vreun folos, pentru că era mai tare decât dinții lui. [...]

Cuiului i-a venit de hac în aceeași zi. Taică-său umpluse căruța cu lemne pentru joagăr și, când să iasă din curte, i-a spus:

– Sandule, stai în spatele căruței și spune-mi cum să cârmesc ca să nu se agațe osia de poartă.

Sandu a făcut tocmai pe dos: i-a spus s-o ia mai spre dreapta, adică mai spre poartă și vedea cum, încet, încet, cuiul iese ruginit din gaură. N-a mai auzit mustărările lui taică-său. S-a dus într-un suflet și a adus căldarea și custura de unde le avea ascunse. A pregătit toate celelalte la fel ca în anul trecut. Dar, pe când mesteca nisipul în căldare, s-a oprit. Simțea că parcă lipsea ceva. A început să toace brusturii și ștevia. S-a oprit din nou. Lipsea ceva și nu știa ce. Se apucă să toace mai cu înverșunare. Degeaba. Anul trecut se simțea în rând cu oamenii mari când făcea toate acestea. Acum văzu parcă întâia dată că toacă brusturi și mestecă nisip. Maică-sa toca pătrunjel și mesteca mălai. [...] Maică-sa [...] se repezi la copil, dar [...] văzu că plânge:

– Ce e, Sandule, cu tine? Plângi?

Băiatul nu răspunse nimic și se aruncă hohotind în brațele ei.

– Sandule, mamă, ce e cu tine?

El nu putea să răspundă nimic. Plângea, cuibărindu-se mic în brațele ei, căutând parcă ocrotire de ceva neînțeles și îngrozitor care-l înspăimântase. Abia după un timp putu bâigui:

– Poarta, mamă...

Și plângea și mai tare, știa că nu de asta plânge, ci de altceva și mai dureros pe care nimeni nu-l poate înțelege, nici chiar el însuși, și nimeni nu-i poate spune de ce plânge. După ce se domoli, stătu un timp mut, cu ochii mari privind în gol, apoi se smulse îndârjit și parcă rușinat din brațele mamei și-i spuse surprinzător de liniștit, cu o voce de parcă era a lui taică-său:

– Hai să mă ajuți să dregem poarta aia, mamă!

(Nicolae Velea, *Poarta*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

a) Precizați câte un sinonim contextual al următoarelor cuvinte: *durere, ciudă*. **2 puncte**

b) Scrieți o expresie/o locuțiune care conține verbul *a ține*, precizându-i, totodată, sensul.

2 puncte

c) Formulați o propoziție în care cuvântul subliniat în enunțul: *Cuiului i-a venit de hac în aceeași zi*. să fie altă parte de propoziție. Precizați-o.

1 punct

d) Menționați două valori morfologice ale verbului *a fi* din enunțul: *Ar fi vrut să-l bată, dar asta ar fi însemnat să-l înfigă și mai bine și, dacă-l mușcă iar, nu avea vreun folos, pentru că era mai tare decât dinții lui*.

2 puncte

e) Transcrieți două pronume diferite din enunțul: *Băiatul nu răspunse nimic și se aruncă hohotind în brațele ei*. Precizați-le.

2 puncte

f) Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțurile următoare: *Dar mai întâi trebuia să cadă poarta. Nu mai putea aștepta*.

2 puncte

g) Transcrieți o propoziție subordonată predicativă din enunțul: *Ar fi vrut să-l bată, dar asta ar fi însemnat să-l înfigă și mai bine și, dacă-l mușcă iar, nu avea vreun folos, pentru că era mai tare decât dinții lui*.

2 puncte

h) Explicați, într-un text de 3-5 rânduri, semnificația secvenței: *Simțea ceva cald, rotund, înfășurat în lumină și bucurie, nici el n-ar fi putut spune ce simțea, când se gândea cum se jucase anul trecut. Ținea să se joace la fel și anul acesta*.

2 puncte

2. Redactați un eseu de minimum 500 de cuvinte în care să prezentați *particularități de construcție a unui personaj* – referindu-vă la un roman inclus în programa de concurs.

15 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului ales;
- evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale operei alese, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.);
- exprimarea unei opinii despre personajul din romanul selectat în raport cu tema literară.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**.

Pentru redactarea eseului veți primi **5 puncte** (organizarea ideilor în scris – 1 punct; utilizarea limbii literare – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 1 punct; ortografie, punctuație – 1 punct; așezare în pagină, lizibilitate – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Doi frați au împreună 50 de ani. Cel mai în vârstă dintre ei îi spune fratelui mai mic: „Când vei fi de vârsta mea, eu voi avea de două ori mai mult decât ai tu acum”. Ce vârste au cei doi în prezent? **6 puncte**

2. Știind că $x = y + 3$, ordonați crescător numerele: $3x - 1$, $x - 5$, y , $2x - 1$, $2y + 7$, $y - 1$. **1 punct**

3. Se consideră un trapez $ABCD$, cu $AB \parallel CD$, $AB = 5$ cm, $CD = 2$ cm, $BC = 5$ cm și $AD = 4$ cm.

a) Demonstrați că trapezul $ABCD$ este dreptunghic.

b) Determinați distanța de la A la BC .

6 puncte

4. Fețele laterale ale unui bloc cu dimensiunile de 40 m, 20 m și înălțimea de 35 m se izolează cu plăci dreptunghiulare cu dimensiunile de 150 cm și 10 dm. Determinați numărul întreg de plăci folosite pentru a acoperi întreaga suprafață disponibilă, știind că pe fețele mai mari sunt 36 de balcoane ce ocupă, fiecare, 18 m². **2 puncte**

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *Mijloacele de învățământ*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptului de mijloc de învățământ;
- specificarea unui criteriu de clasificare a mijloacelor de învățământ și enumerarea principalelor categorii de mijloace de învățământ utilizate în învățământul primar;
- descrierea a cinci mijloace de învățământ;
- analiza modalităților de integrare a mijloacelor didactice în procesul de învățământ.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), organizarea prezentării – introducere, cuprins, concluzie (1 punct), precum și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct).

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa a II-a (OMEN nr. 3418/2013)*:

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
1.2 Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat	– identificarea personajelor dintr-un text audiat; – recunoașterea personajelor unui text după descrierea înfățișării lor sau după prezentarea acțiunilor acestora.

Conținuturi:**Comunicare orală (ascultare, vorbire, interacțiune):**

– a prezenta pe cineva, a identifica un obiect/o persoană/un loc, a formula o idee/o părere/o opinie/o solicitare.

Forme ale discursului oral:

– descrierea unui obiect, fenomen sau a unei persoane.

Reguli ale discursului oral:

- pronunție clară și corectă;
- acord de număr și gen, fără terminologie;
- intonație adecvată.

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 1.2. din secvența dată prin intermediul *jocului didactic*, având în vedere:

- explicarea metodei enunțate;
- enumerarea acțiunilor/etapelor jocului didactic, menționând totodată două avantaje ale folosirii acestei metode în formarea/dezvoltarea competenței specifice date;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate;
- exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda menționată, prin activitatea de învățare aleasă.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI**(10 puncte)**

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică – clasa a II-a (OMEN nr. 3418/2013)*:

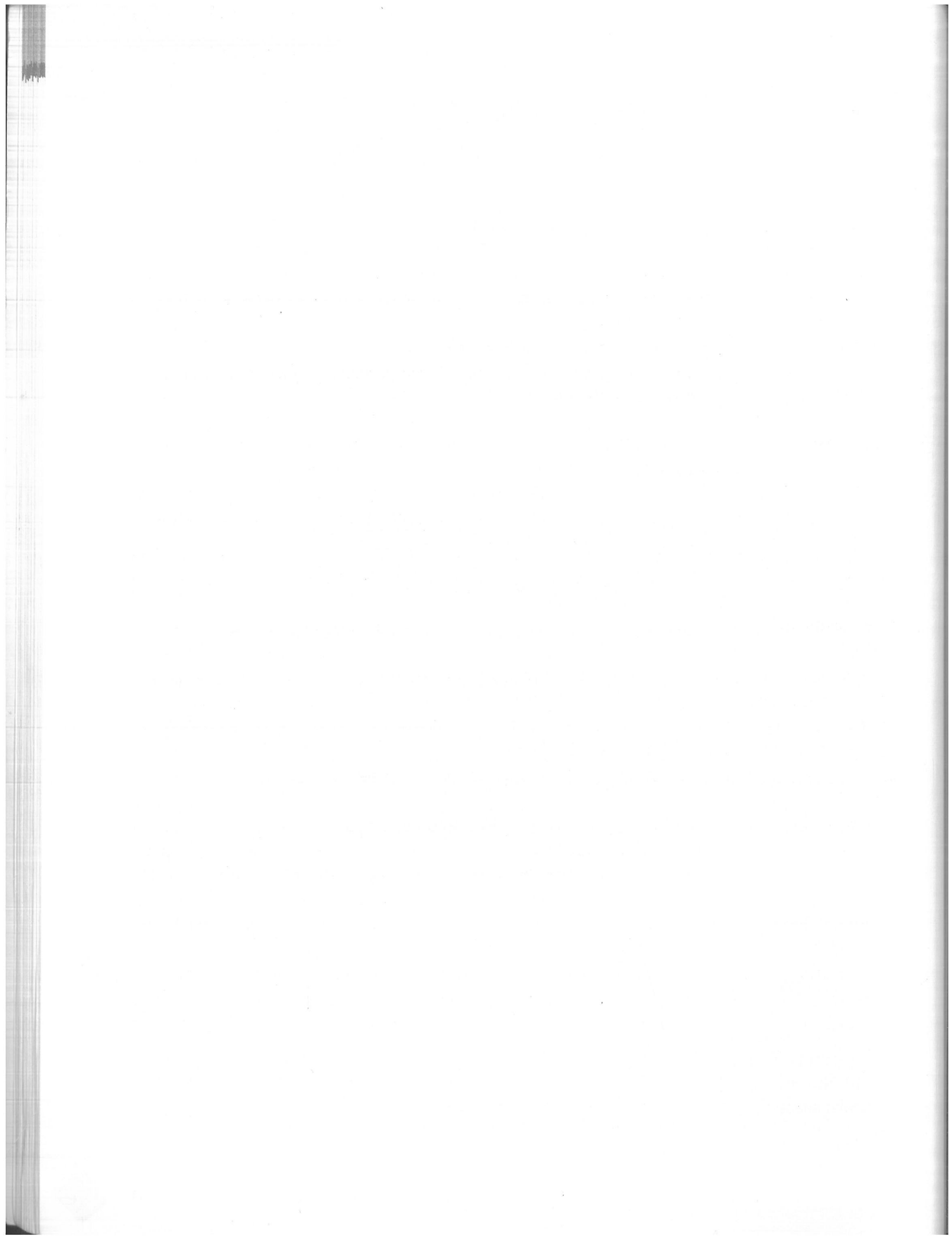
Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
2.2. Evidențierea unor caracteristici simple specifice formelor geometrice plane și corpurilor geometrice identificate în diferite contexte	<ul style="list-style-type: none"> – identificarea și denumirea formelor plane: pătrat, triunghi, dreptunghi, cerc; – recunoașterea și descrierea formei obiectelor/fețelor unor corpuri din mediul apropiat; – gruparea unor forme/corpuri geometrice după criterii date; – identificarea axei/axelor de simetrie ale figurilor geometrice.

Conținuturi:**Figuri și corpuri geometrice:**

- pătrat, dreptunghi, triunghi, cerc, semicerc: axa de simetrie;
- cub, cuboid, cilindru, sferă, con: construcție după desfășurare dată.

a) Exemplificați formarea/dezvoltarea competenței specifice 2.2. din secvența dată prin intermediul *ciorchinei*, ca metodă didactică interactivă. **5 puncte**

b) Numiți acțiunile/etapele metodei *ciorchinei*, menționând, totodată, două avantaje ale utilizării acesteia. **5 puncte**

SUGESTII DE REZOLVARE. BAREME DE EVALUARE ȘI NOTARE

TESTUL 1

▶ Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor. Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.

▶ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

▶ Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1.

- a) câte 1 punct pentru precizarea oricărui sinonim contextual pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (de exemplu: *preocupat* – îngrijorat; *cusur* – defect); 2 x 1p = 2 puncte
- b) – scrierea oricărei expresii/locuțiunii care conține verbul *a întoarce*; 1 punct
 – precizarea sensului expresiei/locuțiunii scrise; 1 punct
- c) – formularea unei propoziții în care cuvântul subliniat să fie altă parte de propoziție (de exemplu: *Lipsei **somnului** îi datorez starea mea.*); 0,50 puncte
 – precizarea părții de propoziție: atribut substantival genitival; 0,50 puncte
- d) – alcătuirea enunțului în care verbul *a fi* să aibă altă valoare morfologică decât în enunțul dat (de exemplu: *E vară.*); 1 punct
 – precizarea părții de vorbire: verb predicativ; 1 punct
- e) câte 1 punct pentru transcrierea oricăror două pronume din secvența dată (de exemplu: *s-*; *lui*; *cel*); 2 x 1p = 2 puncte
 – precizarea felului celor două pronume (*s-* – pronume reflexiv, *lui* – pronume personal sau *cel-* pronume demonstrativ de depărtare); 2 x 0,50p = 1 punct
- f) câte 1 punct pentru precizarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (*o* – complement direct; *atâtea* – atribut adjectival); 2 x 1p = 2 puncte
- g) transcrierea oricărei propoziții subordonate din ultimul enunț (*să vezi / cum trece rapidul* sau *că e frumos*); 1 punct
 – menționarea felului acesteia: (*să vezi* – subordonată circumstanțială de scop/finală; *cum trece rapidul* – subordonată completivă directă sau *că e frumos* – subordonată circumstanțială de cauză); 1 punct
- h) explicarea semnificației secvenței date:
 – explicarea adecvată conținutului și nuanțată, a semnificației secvenței date, cu încadrare în limita de spațiu indicată; (de exemplu: *secvența exprimă opinia celorlalte personaje (șeful, judecătorul, farmacistul) despre profesor, legată de pasiunea pentru lectură a acestuia, care consideră că este o patimă, un viciu etc.*); 1 punct

– explicarea superficială, ezitantă sau explicarea adecvată și nuanțată, a semnificației secvenței date, dar fără încadrare în limita de spațiu indicată – 1p.

2.

Conținut – 10 puncte

- câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale speciei literare căreia îi aparține opera aleasă; 2 x 1p = 2 puncte
- câte 1 punct pentru prezentarea oricăror două dintre instanțele comunicării narative, prin referire la textul narativ selectat din programa de concurs (*autor, narator, personaj, cititor*); 2 x 1p = 2 puncte
- câte 1 punct pentru exemplificarea oricăror două trăsături ale personajului/personajelor din opera literară epică selectată; 2 x 1p = 2 puncte
- câte 1 punct pentru comentarea oricăror două elemente specifice discursului narativ, care evidențiază cele două trăsături ale personajului/personajelor în opera literară epică, analizată; 2 x 1p = 2 puncte
- exprimarea argumentată a unei opinii despre specificul comunicării narative din opera literară epică, selectată: argumentare adecvată conținutului, convingătoare și nuanțată – 2 puncte/argumentare neconvingătoare, superficială și ezitantă – 1 punct. 2 puncte

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris; 1 punct
- utilizarea limbii literare; 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare; 1 punct
- ortografie, punctuație; 1 punct
- așezare în pagină, lizibilitate. 1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUGESTIE DE REZOLVARE

Volumul *Hanu Ancuței* (1928) include nouă povestiri în ramă, semnificative pentru proza sadoveniană. Tehnica narativă, povestirea în ramă sau povestirea în povestire, presupune existența unei narațiuni-cadru (rama) și a unor narațiuni separate (cele nouă povestiri), incluse în ramă. Povestirea este o specie a genului epic în proză, în care naratorul subiectiv se implică în întâmplările organizate pe un singur fir epic.

Opera literară scrisă de Mihail Sadoveanu, *Fântâna dintre plopi*, este a patra povestire, aflată între povestirile *Balaurul* și *Cealaltă Ancuță*, abordând tema iubirii. Perspectiva narativă este subiectivă, cu focalizare internă, narațiunea derulându-se la persoana I. Tehnica povestirii în ramă presupune duplicarea instanței narative. De aceea, un povestitor anonim, acceptat de toți ceilalți, asistă, ca martor, la seara de la han, devenind ascultător al celorlalți naratori. Prezența sa este redată prin utilizarea persoanei I în narațiune, conferind iluzia veridicității. Această voce narativă anonimă este cea delegată de autor, spre a-l reprezenta. Ceilalți naratori, personaje în narațiunea-cadru, și, pe rând, ascultători, au, în povestirile relatate de ei, roluri diverse: narator-martor, personaj-narator, de unde varietatea diegezei și caracterul polifonic.

Titlul povestirii (*Hanu Ancuței*) se constituie într-un indiciu spațial. Hanul este un loc de popas și de petrecere, de întâlnire a diferitelor destine, cunoscut călătorilor din vremurile vechi, ale celeilalte Ancuțe, un reper constant în timp, dar și un element afectiv pentru mulți dintre oaspeții lui. Există două cadre: cel real, închis, al hanului, precum și cel care se schimbă mereu, din povestirea propriu-zisă, de lângă fântâna dintre plopi, sugerat încă din titlu.

Povestirea propriu-zisă este precedată de ceremonialul prin care cel venit este încadrat în colectivitate. Mai întâi, cei prezenți oferă detalii despre musafir, după care este servit cu vin și pui fript. Cântecele lăutarilor întregeste și armonizează atmosfera. În timpul povestirii, focul se stinge, semn că ascultătorii ignoră prezentul, fiind transpuși în mijlocul evenimentelor. În final, flacăra este reaprinsă, ilustrând simbolic tehnica inserției, simetria, revenirea în prezent, dar și relația dintre narator și auditoriu.

În acest cadru își face apariția „un călăreț învăluit în lumină și în pulberi”, care, pe calul său, părea că vine „de demult, de pe depărtate tărâmurî”. Noul sosit este recunoscut de comisarul Ioniță de la Drăgănești. Este vorba despre Neculai Isac, prietenul său din tinerețe.

Ațiunea este simplă. Totul s-a petrecut într-o toamnă, când se oprise la Hanu Ancuței, alături de un convoi de căruțe încărcate cu butoaie cu vin. La un moment dat, observă niște țigani care se scaldau și este atras de frumusețea unei țigăncușe. În ciuda avertismentelor lui Hasanache, țigăncușa s-a apropiat de boier, tentându-l cu aspectul ei fizic irezistibil. Înainte de a pleca, căpitanul îi aruncă un bănuț de argint lui Hasanache și unul Margăi. A doua zi, când se pregătea să plece de la han, Marga vine să-i mulțumească pentru bănuț și să-i arate cizmuluțele cumpărate. Tânărul i-a promis că se vor întâlni, seara, la fântâna dintre plopi. Scurta lor întâlnire se finalizează cu promisiunea că se vor revedea, în a doua noapte, în același loc. După ce a vândut vinul la Pașcani, Neculai i-a cumpărat Margăi o scurteică de vulpe și a pornit pe drumul de întoarcere. Ajuns la locul întâlnirii, însoțit doar de câinele său, Lupei, Neculai Isac a găsit-o pe Marga neliniștită și află de la ea planul lui Hasanache de a-l omorî, ca să-i ia banii.

Finalul este tragic. Luat prin surprindere de țigani, căpitanul încearcă să se apere și, fiind atacat, își pierde ochiul drept. Când oamenii săi au sărit să-l ajute, au găsit colacul fântânii plin de sânge. Pentru că trădase, Marga fusese ucisă și aruncată în apă. Povestirea lasă o puternică impresie în sufletul ascultătorilor, care rămân „tăcuți și mâhniți”, iar naratorul este copleșit de aceste amintiri, stând „împovărat la locul lui, neclintit și cu capul plecat”.

Personajul principal, căpitanul Neculai Isac, este văzut în două ipostaze, cea de om matur, trecut prin încercările vieții și cea de tânăr aventuros, neștiutor și pățimaș. El este surprins în relație cu Marga, ispita feminină care îl îndeamnă să cadă în capcana dragostei. Neculai o caracterizează direct pe Marga, trasându-i portretul fizic: „Era o fetișcană de optsprezece ani. Îi văzusem în apă trupul curat și frumos rotunjit. Sta aproape de mine, numai în cămașă și-n fustă roșie. Obrazul îi era copilăresc; dar nasul arcuit, și ochii iuți mă tulburară deodată.”

Tema povestirii, iubirea pățimașă, nu s-a putut împlini în final, deși femeia dobândește conștiința demnității umane, fiind pedepsită pentru îndrăzneala de a se revolta împotriva condiției sale. Prin prezentarea destinului celor două personaje, autorul face elogiul unei vieți curate, a trăirii intense și sincere a sentimentelor. Ascultătorii se alătură suferinței sau nemulțumirilor povestitorului, iar amiciția devine o necesitate, o binecuvântare, așa cum spune căpitanul Isac: „Iubiților prietini, mie mi-a plăcut totdeauna să beau vinul cu tovarăși. Numai dragostea are singurătate. Divanul nostru-i slobod și deschis și-mi sunteți toți ca niște frați!”.

În opinia mea, relația complexă și amplă, dintre instanțele comunicării narative (autor, narator, personaj, cititor) este completată și armonizată de particularitățile speciei: construcția operei, atmosfera creată, ceremonialul povestirii și oralitatea stilului într-o operă valoroasă.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. *Metoda 1.* Notând cu a numărul de răspunsuri corecte și cu b numărul de răspunsuri greșite, avem $a + b = 30$, $3a - b = 54$ (1p). Adunăm cele două relații și obținem că $4a = 84$, adică $a = 21$ (1p), de unde rezultă că $b = 9$ (1p).

Metoda 2. Presupunând că Martin a răspuns corect la toate întrebările, ar obține $30 \times 3 = 90$ de puncte. Cum el a obținut, de fapt, 54 de puncte, deducem că $90 - 54 = 36$ de puncte sunt pierdute din răspunsurile greșite (1p). Cum diferența dintre punctajul primit la un răspuns corect și punctajul primit la un răspuns greșit este 4, obținem că sunt $36 : 4 = 9$ răspunsuri greșite, de unde rezultă că sunt 21 de răspunsuri corecte (1p).

2. Soluție $1 + \frac{1}{y} > 1 \Rightarrow \frac{1}{1 + \frac{1}{y}} < 1 \Rightarrow 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{y}} > 1 \Rightarrow \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{y}}} < 1$, așadar, x este numărul de întregi

din $\frac{18}{7} = 2\frac{4}{7}$ (1p), adică $x = 2$, de unde obținem că $y = 3$. (1p).

3. a) Fie $CE \perp AB$, $DF \perp AB$, $E, F \in AB$. Cum trapezul $ABCD$ este isoscel, obținem că $AF = BE = 4$ cm, iar $EF = 8$ cm (2p). Din teorema înălțimii în $\triangle ACB$, dreptunghic în C , obținem $CE = 4\sqrt{3}$ cm (1p).

b) $\mathcal{A}_{ABCD} = \frac{(AB + CD) \cdot CE}{2} = 48\sqrt{3}$ cm² (1p).

Cum $\sqrt{3} < 2$, atunci $48\sqrt{3} < 96$, de unde rezultă că se poate confecționa trapezul (1p).

4. a) $\mathcal{V}_{\text{apă}} = 192 \text{ dm}^3 = 80 \times 80 \times h_{\text{apă}} \Rightarrow h_{\text{apă}} = 30$ cm (1p).

b) $\mathcal{V}_{\text{obiect}} = 128 \text{ dm}^3 = 80 \times 80 \times h \Rightarrow h = 20$ cm (2p).

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Relația dintre predare – învățare – evaluare în contextul organizării și desfășurării procesului de învățământ

Procesul de învățământ reprezintă principalul subsistem al sistemului de învățământ în cadrul căruia se realizează instruirea și educarea elevilor și a studenților, prin intermediul activităților proiectate, organizate și dirijate de către cadrele didactice.

El este un ansamblu de acțiuni exercitate în mod intenționat, conștient și sistematic de către persoane pregătite în acest scop, cu o tehnologie didactică specifică, într-un cadru instituțional organizat în vederea îndeplinirii anumitor obiective instructiv-educative în concordanță cu cerințele idealului educațional.

În cadrul procesului de învățământ se desfășoară o serie de activități cum sunt cele: de predare, învățare și evaluare, manageriale, economico-financiare, administrativ-gospodărești, extrașcolare etc.

La nivelul literaturii de specialitate, pot fi identificate mai multe abordări ale procesului de învățământ:

- abordarea sistemică a procesului de învățământ ca un ansamblu de elemente aflate în interacțiune, ce acționează ca un tot unitar;
- procesul de învățământ ca proces instructiv-educativ (informativ-formativ) constă în organizarea achiziționării de către elevi a experienței social-istorice, obiectivată în știință, artă, morală, literatură, tehnică, sub formă de: cunoștințe, priceperi, deprinderi, obișnuințe, competențe;
- procesul de învățământ ca act de comunicare presupune un mesaj educațional, elaborat de profesor, capabil să provoace reacția formativă a elevului, evaluată în termeni de conexiune inversă externă și internă;
- procesul de învățământ ca relație între predare, învățare și evaluare etc.

Din perspectivă operațională procesul de învățământ funcționează în virtutea a trei activități și componente fundamentale: predarea, învățarea și evaluarea.

Predarea este un ansamblu complex de acțiuni și comportamente didactice specifice care determină schimbări în comportamentul elevilor, în sistemul de cunoștințe, în deprinderi și atitudini, trecerea de la ceea ce este la ceea ce trebuie să fie, prin antrenarea elevilor într-o nouă experiență de învățare.

Ca principală activitate a profesorului predarea nu se rezumă la o simplă prezentare a conținuturilor învățării, ci presupune a prevedea (planificarea, proiectarea) producerea schimbărilor propuse, a orienta într-o direcție precisă (a preciza obiectivele învățării) aceste schimbări, a stabili natura respectivelor schimbări, ceea ce echivalează cu a determina conținutul acestora, a prezenta noile conținuturi în diferite moduri, organizarea și dirijarea schimbărilor dorite prin strategii specifice, organizarea condițiilor care vor favoriza apariția schimbărilor, controlul și aprecierea naturii și a calității schimbărilor intervenite în comportamentul elevilor.

Predarea este principala activitate a profesorului, de calitate a acesteia depinzând, în mare măsură, starea de pregătire a elevilor. Calitatea activității de predare este dată de potențialul ei transformator. Dacă în modelele didactice tradiționale predarea se rezuma la o simplă prezentare a conținuturilor învățării, didactica modernă abordează predarea ca pe un complex de funcții și acțiuni multiple.

Învățarea, ca o caracteristică a oricărei ființe vii, poate fi definită din perspectiva *produșelor* ei drept un ansamblu de rezultate exprimate în termeni de noi cunoștințe, noțiuni, idei, norme, priceperi, deprinderi, modalități de gândire, de expresie și de acțiune, atitudini, comportamente etc.

Definită ca *proces* învățarea este o succesiune de operații, acțiuni și/sau stări interne, conștiente care conduc la transformări psihice și/sau comportamentale, în scopul unei adaptări eficiente.

Învățarea școlară se realizează într-un cadru instituționalizat, fiind reglementată de legi, principii, norme, structuri de organizare și funcționare; este un proces dirijat din exterior, ce tinde (spre etapele finale ale școlarității) să devină un proces autodirijat; este un proces strict controlat, ce tinde să devină treptat autocontrolat; este un demers conștient, care presupune stabilirea anticipată a scopului, mobilizarea voluntară a efortului etc.; are un pronunțat

caracter secvențial; dispune de un caracter gradual sub raportul eșalonării dificultăților sarcinilor didactice; este un proces relațional mijlocit între profesor și elev, în cadrul căruia se manifestă relații de comunicare, socioafective, de cunoaștere și influență; are un pronunțat caracter informativ-formativ.

Evaluarea școlară este percepută astăzi ca fiind organic integrată în procesul de învățământ, având rolul de reglare, optimizare, eficientizare a activităților de predare-învățare.

În sens foarte larg evaluarea reprezintă procesul de culegere, apreciere și interpretare de informații referitoare la rezultatele învățării cu scopul de a lua decizii.

Evaluarea didactică cuprinde trei operații: măsurare, apreciere și decizie. Ca demers evaluativ cantitativ *măsurarea* constă în atribuirea de simboluri (cifre, litere, calificative) unor elemente care constituie rezultatele învățării, definite prin comportamente sau caracteristici observabile. *Aprecierea* este o judecată de valoare asupra rezultatelor măsurării prin care li se acordă semnificație prin raportare la o scară de valori, la un criteriu. Prin aprecieri se estimează calitativ rezultatele măsurate – calificative, laude, observații critice etc. *Decizia* presupune operația finală a activității de evaluare care se întemeiază pe măsurare și apreciere și constă din adoptarea unor soluții, unor recomandări pentru îmbunătățirea rezultatelor în activitățile viitoare.

În cadrul procesului de învățământ predarea, învățarea și evaluarea sunt activități complementare. Din perspectiva abordării curriculare evaluarea este integrată structural, concomitent cu predarea și învățarea în activitatea didactică/educativă, este corelată funcțional cu acestea și poate fi considerată ca factor de reglare – autoreglare a acestei activități de predare și învățare. Evaluarea este o modalitate de interacțiune între educator și cel educat, resursă de activizare a procesului de învățământ, o modalitate de perfecționare a comunicării profesor-elev, realizată prin circuite de conexiune inversă (feedback), externă (inițiată de profesor) și internă (elaborată de elev).

Din punct de vedere pedagogic evaluarea oferă informații referitoare la relațiile dintre componentele interne ale procesului educațional, în special a celor dintre profesor și elev. Cunosând performanțele elevilor se pot aprecia dacă activitățile proiectate și desfășurate și-au atins scopul. Evaluarea este un proces de autoreglare care încheie circuitul predare-învățare. Profesorul obține informațiile strict necesare privitoare la rezultatele activității de învățare (cunoștințe, priceperi, deprinderi, capacități etc.) și ca urmare, reglează activitatea următoare în vederea obținerii unor performanțe superioare.

Cunoașterea performanțelor obținute la un moment dat, a eventualelor lacune, a cauzelor acestora constituie indicatorii care stau la baza aprecierii profesorului.

Relația predare-învățare-evaluare arată trecerea de la concepția clasică asupra rolului dominant al predării (al profesorului), la echilibrul predare-învățare, la situația de astăzi, specifică abordării curriculare. Astfel cele trei acțiuni sunt privite în sistem, sunt complementare, surprind întreaga activitate pedagogică cognitivă și formativă, arată relația obiective-conținuturi-metodologie-rezultate-reglare.

Procesul de învățământ este eficient numai atunci când cele trei activități fundamentale ale sale, predarea, învățarea și evaluarea, formează o unitate organică, atunci când activitatea comună a celor doi agenți asigură dezvoltarea treptată a elevilor, realizând obiectivele educaționale propuse.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Competența specifică 3.2. *Asocierea elementelor descoperite în textul citit cu experiențe proprii* face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa a IV-a* (OMEN nr. 5003/2014), căreia îi sunt asociate următoarele activități de învățare:

– realizarea de proiecte integrate care vizează legăturile dintre lumea reală și cea imaginară prezentată în textele citite;

– realizarea de postere/organizatori grafici pentru a indica relația dintre text (literar sau de informare) și experiențele proprii;

– exerciții de reformulare a unui mesaj, din perspectiva diferiților receptori/emițători.

Această competență poate fi formată și prin intermediul conversației euristice.

Explicarea metodei

Metoda de învățământ reprezintă o modalitate de acțiune, un instrument, prin care elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă priceperi, deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini. Conversația poate fi de două feluri: catihetică și euristică. Prima dintre cele două poate verifica modul în care elevii și-au însușit anumite cunoștințe.

Conversația euristică este o metodă dialogală, folosită în studierea limbii române la ciclul primar, în lecțiile de predare-învățare-evaluare a noilor cunoștințe, de formare de priceperi și deprinderi de lucru. Prin întrebări gândite și clar formulate, profesorul îndrumă și conduce elevii spre descoperirea anumitor soluții și formularea unor concluzii, reguli, legate de tema lecției. Și elevii pot pune întrebări profesorului.

Posibilitatea de utilizare a conversației euristice este condiționată de experiența de cunoaștere de până atunci a elevului, care să-i permită să răspundă la întrebările ce i se pun. Elevii trebuie să fi asimilat informațiile predate în lecțiile anterioare pentru a ajunge la anumite concluzii generalizatoare. Ei sunt invitați să facă o călătorie în propriul univers de cunoaștere, aflând aspecte noi ale realității, solicitându-le creativitatea, curiozitatea, spontaneitatea.

Acțiunile sau etapele conversației euristice sunt:

- stabilirea temei de discuție sau a problemei de rezolvat;
- generarea de întrebări și răspunsuri din partea profesorului și a elevilor;
- descoperirea adevărurilor, formularea concluziilor.

Întrebările pot fi reproductivă (*ce?, unde?*), productivă (*cum?*), evaluativă (*ce e bine/frumos?*), divergentă (solicită gândirea, direcționând-o spre alte domenii de cunoaștere), convergentă (solicită operațiile gândirii – analiză, sinteză, comparație etc.).

Câteva avantaje ale folosirii acestei metode sunt:

- învățarea se bazează pe experiența anterioară într-un mod constructiv;
- profesorul și elevul primesc feedback imediat;
- elevii au ocazia să exerseze folosirea ideilor și a vocabularului însușit;
- elevii au șansa de a-și demonstra succesul în învățare;
- profesorul poate diagnostica o problemă la elev.

*Un exemplu de activitate de învățare pentru formarea/dezvoltarea competenței 3.2.
Clasa a IV-a*

Discipline integrate: Limba și literatura română, matematică, științe ale naturii, arte vizuale și abilități practice.

Activitatea de învățare: identificarea unor asemănări și deosebiri între întâmplările din textul citit și propria experiență; realizarea unei căsuțe pentru câine și a unei schițe explicative pentru aceasta.

Resurse:

- a) temporale: o oră;
- b) de loc: sala de clasă.

Material didactic: PPT cu textul-suport *Tomi. O poveste (fragment)*, Adrian Oprescu, imagini cu diferite căsuțe pentru câini, ecusoane pentru membrii echipelor, coli, stilouri, carioci, creioane.

Forme de organizare a activității: frontală, individuală, pe echipe.

Exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice 3.2., utilizând metoda conversației euristice

După lecturarea fragmentului, ce îl are ca protagonist pe Tomi, un câine, căruia stăpânul îi construiește o căsuță, elevii află tema proiectului: *Căsuță pentru câinele meu*. Unii dintre ei au astfel de animale de companie.

Sunt împărțiți în echipe, unde vor colabora pentru a realiza proiectul, însoțit de o schiță a construcției, cu explicații ale elementelor componente. În fiecare echipă, cei cinci elevi au roluri diferite: de a căuta informații despre materialele de construcție, modul de realizare a căsuței, de a realiza lucrarea propriu-zisă, de a întocmi schița explicativă, de a prezenta rezultatul muncii echipei, de a prezenta asemănările/deosebirile între ceea ce au aflat din text și ceea ce au experimentat ei înșiși.

Se va realiza asocierea elementelor textului citit cu experiența proprie: asemănări/deosebiri între modul de realizare a căsuțelor, între materialele folosite, între manifestările câinelui Tomi și ale animalelor de companie ale elevilor la vederea obiectului, între comportamentul autorului-personaj și al fiecărui elev implicat în proiect.

Constantin Noica spunea: „Când capeți un răspuns, te luminezi. Când pui o întrebare, în schimb, luminezi lucrurile.”. Prin dialoguri inițiate și menținute de profesor și elevi, prin solicitările formulate, sunt dispersate neclaritățile posibile referitoare la realizarea sarcinii de lucru la elevi. Dialogurile care au loc între școlari stabilesc și întăresc rolurile acestora în echipă, mențin schimbul de experiență, stimulează comunicarea între membri.

După realizarea celor două elemente (căsuța și schița), fiecare echipă își prezintă produsele muncii. Evaluarea se va realiza cu ajutorul conversației euristice, deoarece colegii vor adresa întrebări referitoare la dificultățile întâmpinate, la așteptările membrilor echipei, la asemănările și deosebirile dintre experiența proprie și povestea lui Tomi.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

a) **Mijloace didactice:** set de figuri și corpuri geometrice pentru fiecare grupă (pătrat, dreptunghi, romb, paralelogram, triunghi, cerc); rețea matematică cu diferite suprafețe desenate.

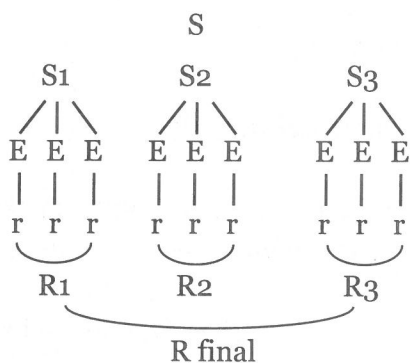
Forme de organizare a activității: individual/pe echipe.

Strategii de diferențiere și individualizare:

Strategia didactică nr. 1

Elevii sunt organizați în *grupe eterogene*, după nivelul lor de înțelegere a sarcinii de lucru, după rapiditatea cu care rezolvă un exercițiu, după gradul de independență față de învățător, după stilul de învățare.

Ei desfășoară o *activitate independentă, în grupe eterogene*.

Explicarea schemei:

S – sarcina frontală

S1, S2, S3 – sarcini parțial asemănătoare

E – elevi grupați individual

r – răspunsuri individuale diferite sau asemănătoare

R1, R2, R3 – răspunsuri pe grupe

R – răspuns final centralizat

Primesc 2 sarcini frontale de lucru:

A) identificarea figurilor plane care au laturi perpendiculare, laturi paralele, laturi perpendiculare și laturi paralele, fără laturi și notarea lor în tabelul următor:

Figuri geometrice cu laturi perpendiculare	Figuri geometrice cu laturi paralele	Figuri geometrice cu laturi perpendiculare și paralele	Figuri geometrice fără laturi

Sarcina S1 – identificarea figurilor plane care au laturi perpendiculare, laturi paralele, laturi perpendiculare și laturi paralele, nu au laturi, dintre următoarele: pătrat, triunghi, cerc și notarea lor în tabel.

Sarcina S2 – identificarea figurilor plane care au laturi perpendiculare, laturi paralele, laturi perpendiculare și laturi paralele, nu au laturi, dintre următoarele: romb, dreptunghi, cerc și notarea lor în tabel.

Sarcina S3 – identificarea figurilor plane care au laturi perpendiculare, laturi paralele, laturi perpendiculare și laturi paralele, nu au laturi, dintre următoarele: paralelogram, pătrat, cerc și notarea lor în tabel.

B) estimarea suprafeței (întinderii) figurilor desenate pe rețeaua matematică, utilizând ca unitate de măsură pătratul cu latura de 1 cm.

Sarcină S1 – estimarea suprafețelor dreptunghiurilor desenate pe rețeaua matematică, utilizând ca unitate de măsură pătratul cu latura de 1 cm.

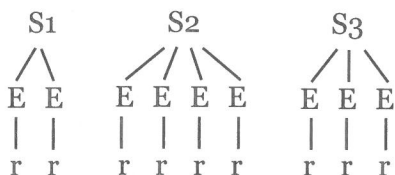
Sarcină S2 – estimarea suprafețelor pătratelor desenate pe rețeaua matematică, utilizând ca unitate de măsură pătratul cu latura de 1 cm.

Sarcină S3 – estimarea suprafețelor triunghiurilor desenate pe rețeaua matematică, utilizând ca unitate de măsură pătratul cu latura de 1 cm.

Strategia didactică nr. 2

În funcție de răspunsurile oferite de elevi, se constituie *grupe omogene*. Aceștia primesc sarcini diferențiate de lucru, concretizate în fișe de lucru de ameliorare, de dezvoltare sau de performanță.

Ei desfășoară o *activitate independentă în grupe omogene ca nivel de lucru*.

Explicarea schemei:

S1, S2, S3 – sarcini diferențiate (ameliorare, dezvoltare, performanță)

E – elevi grupați individual

r – răspunsuri individuale diferite sau asemănătoare

Sarcina S1 (ameliorare)

a) desenarea pe caietul de matematică a unor figuri plane, care au laturi perpendiculare și laturi paralele, folosind echerul și rigla;

b) estimarea suprafețelor pătratelor și dreptunghiurilor desenate pe rețeaua matematică, utilizând ca unitate de măsură pătratul cu latura de 1 cm (pătratele cu latura de 1 cm sunt numerotate, pentru a face estimarea mai ușoară).

Sarcina S2 (dezvoltare)

A) desenarea pe caietul de matematică a:

- unei figuri care are laturile paralele și egale două câte două;
- unei figuri care are doar două laturi perpendiculare;
- două figuri care nu au laturi perpendiculare, dar au laturile paralele și egale două câte două;

B) estimarea suprafețelor triunghiurilor și ale romburilor desenate pe rețeaua matematică, utilizând ca unitate de măsură pătratul cu latura de 1 cm.

Sarcina S3 (performanță)

A) realizarea unei diagrame Venn ce va cuprinde caracteristicile diferite, asemănătoare ale pătratului și dreptunghiului;

B) estimarea suprafeței covorului desenat pe rețeaua matematică, ce reunește două pătrate, două dreptunghiuri, două romburi, două paralelograme și două triunghiuri.

Învățătorul supraveghează grupele pentru a oferi explicații și pentru a corecta eventualele cunoștințe greșit înțelese.

Evaluarea activității se realizează permanent, prin observarea și aprecierea eforturilor elevilor.

b) *Itemi obiectivi*

1. Alege varianta corectă de răspuns.

● Două figuri geometrice care au laturile paralele și egale două câte două sunt:

- a) pătratul și dreptunghiul;
- b) pătratul și triunghiul;
- c) dreptunghiul și triunghiul.

● Dreptunghiul are laturile:

- a) paralele și egale două câte două;
- b) perpendiculare două câte două;
- c) perpendiculare, paralele și egale două câte două.

● Două figuri geometrice care nu au laturile perpendiculare sunt:

- a) rombul și triunghiul;
- b) paralelogramul și rombul;
- c) pătratul și dreptunghiul.

2. Alege, prin încercuire, adevărat (A) sau fals (F).

- Rombul este un paralelogram cu toate laturile egale. A/F
- Pătratul și dreptunghiul au unghiurile drepte. A/F
- Putem estima suprafața unei figuri geometrice, utilizând rombul cu latura de 1 cm. A/F

Descriptori de performanță

Itemul	Foarte Bine	Bine	Suficient
1	● ● ●	● ●	●
2	● ● ●	● ●	●

● = un răspuns corect

Itemi semiobiectivi

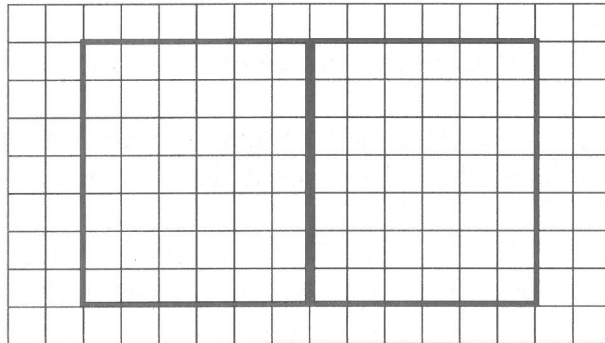
1. În figura următoare sunt:

-pătrate;
- triunghiuri;
-paralelograme.

2. Scrie răspunsul corect.

- Care este suprafața desenului următor, având ca unitate de măsură pătratul cu latura de 1 cm? _____
- Estimează jumătate din suprafața desenului. _____
- Care ar fi suprafața unui desen format din 4 astfel de dreptunghiuri? _____

Descriptori de performanță

Itemul	Foarte Bine	Bine	Suficient
1	• • •	• •	•
2	• • •	• •	•

• = un răspuns corect

TESTUL 2

► Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor. Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.

► Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

► Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1.

- a) câte 1 punct pentru precizarea oricărui sinonim contextual pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (de exemplu: *văzduh* – aer; *tainici* – misterioși); 2 x 1p = 2 puncte
- b) – scrierea oricărei expresii/locuțiuni care conține substantivul *inimă*; 1 punct
– precizarea sensului expresiei/locuțiunii scrise; 1 punct
- c) – formularea unei propoziții în care cuvântul subliniat să fie altă parte de propoziție (de exemplu: *Stejarul este mut.*); 0,50 puncte
– precizarea părții de propoziție: nume predicativ; 0,50 puncte
- d) – precizarea valorilor morfologice ale cuvântului *de* din poezie (prepoziție simplă și conjuncție subordonatoare); 2 x 1p = 2 puncte
- e) câte 1 punct pentru transcrierea oricăror două pronume din secvența dată (*se*, *-ne*, *mă*; *-te*, *le*- sau *noi*); 2 x 0,50p = 1 punct
– precizarea felului celor două pronume (*se*- pronume reflexiv, *-ne*- pronume personal, *mă*- pronume personal, *-te*- pronume reflexiv, *le*- pronume personal sau *noi*- pronume personal); 2 x 0,50p = 1 punct
- f) câte 1 punct pentru precizarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (*întinsa* – atribut adjectival; *lacului* – atribut substantival genitival). 2 x 1p = 2 puncte
- g) transcrierea oricăror două propoziții aflate în raport de coordonare prin juxtapunere (de exemplu: *Stejarul mut deasupra noastră tace,/ Abia arare cade câte-o ghindă... etc.*); 2 x 1p = 2 puncte
- h) explicarea semnificației versurilor:
– explicarea adecvată conținutului și nuanțată, a semnificației versurilor date, cu încadrare în limita de spațiu indicată; (de exemplu: *versurile conturează, printr-o suită de metafore și epitete, imaginea cadrului natural terestru, dominat de spectacolul cosmic ce se reflectă în oglinda lacului etc.*); 2 puncte
– explicarea superficială, ezitantă sau explicarea adecvată și nuanțată, a semnificației versurilor date, dar fără încadrare în limita de spațiu indicată – 1p.

2.

Conținut – 10 puncte

- câte 0,50 puncte pentru menționarea unei trăsături a poeziei moderne, prezente în fiecare dintre operele literare alese; 2 x 0,50p = 1 punct

- câte 1 punct pentru prezentarea a câte două concepte operaționale de construcție a discursului poetic din textele lirice selectate (de exemplu: imaginar poetic, titlu, motiv literar, idee poetică, instanțele comunicării poetice, elemente de prozodie); 4 x 1 p = 4 puncte
- câte 1 punct pentru prezentarea a câte două figuri de stil relevante în fiecare dintre cele două texte lirice; 4 x 1p = 4 puncte
- exprimarea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat – 1 p / argumentare neconvingătoare, superficială și ezitantă – 0,50 p. 1 punct

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris; 1 punct
- utilizarea limbii literare; 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare; 1 punct
- ortografie, punctuație 1 punct
- așezare în pagină, lizibilitate. 1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUGESTIE DE REZOLVARE

Lirica românească interbelică este dominată de modernismul care poate fi recunoscut în expresionismul lui Lucian Blaga, în ermetismul lui Ion Barbu, în „estetica urâtului”, a „florilor de mucigai” din creația lui Tudor Arghezi. În evoluția literaturii române, Tudor Arghezi se remarcă prin creațiile originale, inedite, limbajul modern, metaforizat, abstract, în centrul căruia se află Cuvântul înzestrat cu valențe expresive, simbolice.

Poezia *Testament* deschide primul volum arghezian *Cuvinte potrivite* (1927), este o artă poetică, deoarece autorul își exprimă propriile convingeri despre menirea literaturii și despre rolul artistului. Specifice liricii moderne sunt transfigurarea socialului în estetic, estetica urâtului și raportul dintre inspirație și tehnica poetică. Tema abordată este creația literară, în ipostaza de meșteșug, lăsată ca moștenire unui fiu spiritual. Tot artă poetică, specie literară asimilată modernismului, este și poezia *Flori de mucigai*, având ca temă definirea condiției existențiale a creatorului. Arghezi consideră că forța și sensibilitatea artei poate reflecta orice, inclusiv universul urât, degradat.

Titlul poeziei *Testament* are o dublă accepție: sensul denotativ desemnează un act juridic întocmit de o persoană, prin care aceasta își exprimă dorințele ce urmează a-i fi îndeplinite după moarte, iar sensul conotativ evidențiază moștenirea spirituală lăsată urmașilor cititori. Titlul poeziei *Flori de mucigai* este, din punct de vedere stilistic, un oximoron, care trimite la *Florile răului* ale lui Charles Beaudelaire. *Florile* sugerează lumină, viață, armonie, splendoare, pe când *mucegaiul* exprimă ideea urâtului, a întunericului, a descompunerii, a morții. Astfel, se creează o imagine reprezentativă pentru „estetica urâtului”, *Florile de mucigai* simbolizând frumusețea care poate fi relevată chiar și într-un mediu ostil, al întunericului.

Compusă din șase strofe cu număr inegal de versuri, poezia *Testament* are un mesaj artistic constituit din trei mari secvențe poetice: testamentul, procesul devenirii operei literare, raportul dintre creator și cititor. Structura poeziei *Flori de mucigai* este din două strofe, de

șaisprezece, respectiv patru versuri. Discursul liric definește condiția artistului și a operei sale, raportând actul creator la realitatea lumii în care trăiește artistul, punând accentul pe „estetica urâtului”.

Monologul adresat din arta poetică *Testament* este un dialog imaginar dintre tată și fiu, dintre străbuni și urmași, dintre rob și Domn, ipostaze ale eului liric. Poezia este, în concepția poetului, rezultatul trudei, punct de legătură între predecesori și urmași, valoare spirituală, har și meșteșug: „Slova de foc și slova făurită/ Împerecheate în carte se mărită”.

Din punct de vedere stilistic, metafora „carte” are un loc central, fiind un element de recurență. Materialul poetic este construit printr-o serie de opoziții, metafore care evidențiază ipostazele creației și se îmbină armonios în oximoroane inedite: „Din plaiul lor cu-ndemnuri pentru vite/ Eu am ivit cuvinte potrivite”, „Făcui din zdrențe, muguri și coroane”, „Veninul strâns l-am preschimbat în miere”, „Din bube, mucegaiuri și noroi/ Iscat-am frumuseți și prețuri noi”. Cartea este numită metaforic o „treaptă”, adică un mijloc care permite ascensiunea, înălțarea spirituală. În strofa a doua, cartea este „hrisovul vostru cel dintâi”, având valoarea unui document care atestă existența și suferința strămoșilor. Poetul devine o verigă care unește lumea strămoșilor cu lumea „fiului” (trecutul cu viitorul). Sapa, unealta pământului, devine „condei”, iar brazda devine „călimara”. Poetul lucrează cu aceeași trudă pe care plugarii o foloseau în munca pământului, transformând „graiul lor cu îndemnuri pentru vite” în „cuvinte potrivite”. Astfel, prin artă, cuvintele se transformă: „veninul strâns l-am preschimbat în miere”.

Trecutul devine îndreptar moral, sacru, iar opera literară capătă valoare justițiară: „Am luat cenușa morților din vatră/ Și am făcut-o Dumnezeu de piatră”. Misiunea artistului este aceea de a transforma un material exterior artei („bube, mucegaiuri și noroi”) într-un produs estetic valoros („muguri și coroane”). Muza, „domnița”, pierde în favoarea meșteșugului poetic: „Întinsă leneșă pe canapea/ Domnița suferă în cartea mea”. Poezia este atât inspirație, har divin („slova de foc”), cât și meșteșug, efort poetic de a finisa cuvântul („slova făurită”). Condiția poetului este redată în versul: „Robul a scris-o, Domnul o citește”, artistul fiind un truditore al condeiului. Cititorul este indicat prin apelativul „Domnul”, notat cu inițială majusculă, ceea ce demonstrează atitudinea reverențioasă a autorului.

Figurile de stil din creația argheziană *Flori de mucigai* conferă expresivitate textului, remarcându-se, în acest sens, epitetele („stihuri de groapă, de sete de apă și de foame de scrum”, „gheară neputincioasă”), metaforele („flori de mucigai”, „unghia îngerească”), enumerațiile („nici de taurul, nici de leul, nici de vulturul”, „lui Luca, lui Marcu și lui Ioan”), comparația („mă durea mâna ca o gheară/ Neputincioasă să se strângă.”).

Se observă metaforizarea excesivă, ceea ce conferă ambiguitate limbajului, trăsătură specifică modernismului. „Întunericul” și „singurătatea” pot fi considerate și metafore ale condiției umane, dar înfățișează, mai ales, condiția artistului, accentuând ideea de tristețe. „Estetica urâtului” este ilustrată și prin simbolul gropii, o altă metaforă a condiției umane. „Stihurile” au fost scrise „cu unghia pe tencuială”. Spațiul creației este unul ostil, rece, al claustrării: „Pe un părete de firdă goală/ Pe întuneric, în singurătate”. „Păretele de firdă goală” este imaginea închisorii, a izolării. Creația reprezintă, astfel, singura posibilitate de evadare. Ea nu se mai bucură însă de susținerea și de protecția divină. Poetul scrie „Cu puterile neajutate/ Nici de taurul, nici de leul, nici de vulturul/ Care au lucrat împrejurul/ Lui Luca, lui Marcu și lui Ioan.” „Leul”, „taurul” și „vulturul” simbolizează, ca și „unghia îngerească”, inspirația divină, harul.

Versurile sunt „fără an”, ele nu aparțin timpului omenesc. Sunt „Stihuri de groapă,/ De sete de apă/ Și de foame de scrum,/ Stihurile de acum.”. În întuneric, în inspirația divină, vocația poetică, dobândită nu mai există: „Când mi s-a tocit unghia cerească/ Am lăsat-o să crească/ Și nu a mai crescut-/ Sau nu o mai am cunoscut.”.

Nevoia de a crea este iminentă, deși inspirația pare învinsă de întuneric: „Și m-am silit să scriu cu unghiile de la mâna stângă”. Mâna reprezintă simbolul creației, întrucât „Unghiile de la mâna stângă” sugerează, metaforic, inspirația satanică, expresia „esteticii urâtului”. Se accentuează ideea suferinței creatorului, a poetului damnat, care nu poate renunța la a scrie, chiar dacă arta sa îi aduce nefericire: „Și mă durea mâna ca o gheară/ Neputincioasă să se strângă.”.

Versificația poeziei *Testament* se situează între tradiție și modernitate, deoarece strofele sunt inegale ca număr de versuri, metrica și ritmul sunt variabile, dar rima este împerecheată. Modernitatea este evident valorificată și în poezia *Flori de mucigai*, prin folosirea măsurii diferite a versurilor inegale și prin valorificarea tehnicii ingambamentului.

În opinia mea, arta poetică a lui Tudor Arghezi impune o nouă formulă estetică în literatura română și ilustrează o viziune modernă, în care creația apare ca o posibilitate de evadare a spiritului uman din spațiul material constrângător. Poezia argheziană devine, astfel, o confesiune emoționantă și dureroasă despre menirea artistului, despre felul în care arta este capabilă să-i confere urâtului valoare estetică, să înnobileze lumea, transformând mizeria societății în „frumuseți și prețuri noi”, fiind, totodată, oglinda durerii surde și amare a celor dispăruți, dar și o modalitate de sancționare a răului.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Notând cu a, b, c, d, e numărul de timbre pentru fiecare copil, avem $a + b + c + d + e = 91$, $b = a + 1$, $c = a + 2$, $d = e + 2$ și $c = e + 4$ (2p), de unde obținem că $e = a - 2$ și $d = a$ (1p). Înlocuind în sumă, obținem că $5a = 90$ (1p), de unde rezultă că $a = 18$, $b = 19$, $c = 20$, $d = 18$ și $e = 16$ (1p).

2. $0 * 2 = -2$ (1p), $(0 * 2) * 3 = -7$, $((0 * 2) * 3) * 4 = -25$ (1p).

3. a) Cum $AE = EM \Rightarrow \triangle AEM$ – isoscel de bază AM , așadar mediana ED este și înălțime, adică $ED \perp AM$ (2p). Dar E, D și C sunt coliniare, deci $CD \perp AM$; D este mijlocul lui AM , prin urmare

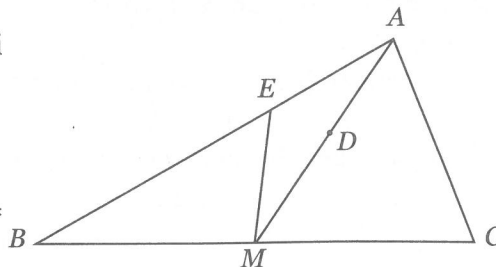
$\triangle ACM$ – isoscel de bază AM , de unde rezultă că $AC = CM = \frac{BC}{2}$ (2p).

b) Dacă AM este mediană în $\triangle ABC$ atunci $\mathcal{A}_{\triangle ACM} = \mathcal{A}_{\triangle ABM} =$

$= \frac{1}{2} \mathcal{A}_{\triangle ABC}$ (1p). Dacă ME este mediană în $\triangle ABM$, atunci

$\mathcal{A}_{\triangle AEM} = \frac{1}{2} \mathcal{A}_{\triangle ABM}$, prin urmare $\frac{\mathcal{A}_{\triangle AEM}}{\mathcal{A}_{\triangle ACM}} = \frac{1}{2}$ (1p).

4. $\mathcal{V}_p = 16 \times 8 \times 3,5 = 448 \text{ m}^3$ (1p); $\mathcal{V}_{\text{transport}} = 3 \times 2,5 \times 2 = 15 \text{ m}^3$ și obținem 30 de drumuri (1p).

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ**(15 puncte)****Specificul evaluării în procesul de învățământ**

Problematica evaluării în domeniul educațional cunoaște astăzi o multitudine de valențe, utilizări și actualizări.

Evaluarea reprezintă o componentă fundamentală a procesului de învățământ, ea venind în completarea firească a celorlalte două activități, predare și învățare, cu care se află în strânsă interdependență.

În sens foarte larg evaluarea reprezintă procesul de culegere, apreciere și interpretare de informații referitoare la rezultatele învățării cu scopul de a lua decizii.

Evaluarea didactică cuprinde trei operații: măsurare, apreciere și decizie. Ca demers evaluativ cantitativ *măsurarea* este operația de înregistrare și de cuantificare a rezultatelor prin aplicarea unor instrumente sau probe de evaluare. *Aprecierea* este o judecată de valoare asupra rezultatelor măsurării prin care li se acordă semnificație prin raportare la o scară de valori, la un criteriu. Prin aprecieri se estimează calitativ rezultatele măsurate – calificative, laude, observații critice etc. *Decizia* exprimă concluziile desprinse în urma interpretării datelor obținute prin măsurare și apreciere, continuate prin măsuri sau soluții pentru îmbunătățirea activității în etapa următoare a procesului de învățământ.

Scopul fundamental al evaluării, acela de cunoaștere și apreciere a rezultatelor învățării și de reglare a activității, face ca evaluarea să îndeplinească mai multe funcții care sunt complementare, se presupun reciproc: 1. funcția constatativă, de cunoaștere, de constatare a stării fenomenului supus evaluării, fiind bazată pe verificarea rezultatelor școlare la anumite intervale de timp, pe criterii prioritar constatative; 2. funcția diagnostică, de explicare a situației existente; este bazată pe verificarea și interpretarea rezultatelor la diferite intervale de timp, pe criterii prioritar calitative; 3. funcția predictivă, de ameliorare și de prognoză, este bazată pe adoptarea unor decizii ameliorative, pe anticiparea (și stimularea) evoluției activității și rezultatelor viitoare; 4. funcția selectivă/de competiție, care asigură ierarhizarea și clasificarea elevilor; 5. funcția de feedback (de reglaj și autoreglaj): analiza rezultatelor obținute permite reglarea și autoreglarea procesului didactic, din partea ambilor actori; 6. funcția social-economică: evidențiază eficiența învățământului, în funcție de calitatea și valoarea „produsului” școlii; 7. funcția educativă, menită să conștientizeze și să motiveze, să stimuleze interesul pentru studiu, pentru perfecționare și obținerea unor performanțe cât mai înalte; 8. funcția socială, prin care se informează colectivitatea, familia asupra rezultatelor obținute de elevi.

Strategia de evaluare denotă modul de integrare a acțiunii de evaluare (realizabilă prin operațiile de măsurare-apreciere-decizie) în structura de funcționare a activității didactice/educative.

După modul în care se integrează în desfășurarea procesului de învățământ, se pot identifica trei strategii:

- evaluare inițială, realizată la începutul demersurilor instructiv-educative, pentru a stabili nivelul la care se situează elevii;
- evaluare continuă (formativă), care însoțește întregul parcurs didactic, organizând verificări sistematice în rândul tuturor elevilor din întreg conținutul învățării;
- evaluarea sumativă, care se realizează de obicei, la sfârșitul unei perioade mai lungi de instruire.

Metoda de evaluare este o cale prin care profesorul oferă posibilitatea elevului să demonstreze nivelul de cunoștințe, diferitele capacități formate, utilizând o diversitate de instrumente adecvate obiectivului de evaluare propus. **Instrumentul** de evaluare este într-o relație de dependență față de metodă, el își subordonează metodei propuse valențele sale formative și operaționale. Orice instrument de evaluare proiectat, administrat și corectat de către profesor se numește **probă de evaluare**. Itemii reprezintă elementele componente de bază ale instrumentelor de evaluare și se concretizează într-o întrebare, o problemă, o sarcină, o solicitare o temă etc. la care elevii trebuie să dea răspuns. Se pot clasifica astfel: itemi obiectivi (cu alegere duală, cu alegere multiplă/cu răspunsuri la alegere, tip pereche/de asociere), itemi semiobiectivi (cu răspuns scurt, de completare, întrebări structurate) și itemi subiectivi (de tip rezolvare de probleme sau situații-problemă și tip eseu).

În activitatea de evaluare se face distincție între metodele tradiționale și metodele complementare.

În categoria **metodele tradiționale** sunt incluse: probele orale, probele scrise și probele practice. **Metodele complementare** de evaluare urmăresc să ofere elevilor posibilități sporite de a demonstra nu numai că au asimilat un ansamblu de cunoștințe, dar și că dispun de priceperi, deprinderi, abilități de a opera cu respectivele cunoștințe. Au un potențial formativ ridicat și permit o mai bună individualizare a actului educațional. În categoria metodelor complementare de evaluare sunt incluse: observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor, investigația, proiectul, portofoliul, autoevaluarea.

Metoda de evaluare orală este una din cele mai răspândite și folosite metode tradiționale, realizându-se printr-o alternanță de întrebări și răspunsuri, fiind folosită, cu precădere, ca verificare curentă, parțială și pe parcursul procesului de instruire. Evaluarea orală este o acțiune proprie, particulară, specială situațiilor în care performanța trebuie manifestată, exprimată prin comunicare orală. Evaluarea orală se realizează în multiple forme, utilizându-se diverse tehnici, cum ar fi: a) conversația de verificare (prin întrebări și răspunsuri); b) cu suport vizual (revestire după imagini); c) descrierea și reconstituirea (prin piese de puzzle); e) completarea unor dialoguri incomplete. Avantajul probelor orale constă în aceea că feedbackul se realizează imediat.

Portofoliul este un instrument de evaluare complementară care conține rezultatele învățării pe o perioadă îndelungată. El reprezintă „cartea de vizită a elevului” urmărindu-i progresul de la un semestru la altul, de la un an școlar la altul și chiar de la un ciclu de învățare la altul. În portofoliu sunt incluse rezultate ale activității desfășurate de elevi pe parcursul instruirii, înregistrate fie cu ajutorul metodelor considerate „tradiționale” (orale, scrise și practice), fie cu ajutorul celor numite „complementare” (observarea, proiectul, investigația etc.): rezultatele la probele scrise (lucrări de control, teste, teme pentru acasă); rezultatele activităților practice, proiectelor, investigațiilor; compuneri, referate, eseuri; fișe de observare; postere, machete, desene, caricaturi; chestionare de atitudini; înregistrări video cuprinzând prestația orală a elevului în cadrul unor activități sau contribuția în activitatea de grup etc.

În învățământul primar aprecierea rezultatelor școlare se materializează prin **calificative**: insuficient, suficient, bine, foarte bine. Utilizarea sistemului de apreciere prin calificative prezintă avantaje și dezavantaje.

Evaluarea prin calificative respectă particularitățile de vârstă ale copilului (copiii în clasele mici nu au noțiunea notelor comparativ cu nivelul de cunoștințe, pe când folosind calificative,

acestea se apropie mai mult de nivelul lor de înțelegere); se creează o atmosferă plăcută de învățare (fiecare calificativ poate fi însoțit de o anumită imagine elocventă); nu se realizează o ierarhizare atât de clară comparativ cu folosirea notelor în evaluare; permite acordarea de diplome și premii mai multor copii care au calificativ foarte bine și bine.

În concluzie, evaluarea are un caracter dinamic și flexibil, este desfășurată în timp, etapizată, bazată pe scopuri și obiective bine delimitate. Scopul major al evaluării nu este atât notarea elevilor, cât, mai ales, susținerea și sprijinirea activității de învățare a acestora și generarea progresului în învățare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Competența specifică 2.4. *Participarea la interacțiuni pentru găsirea de soluții la probleme* face parte din Programa școlară pentru disciplina *Limba și literatura română – clasa a III-a* (OMEN nr. 5003/2014), căreia îi sunt asociate următoarele activități de învățare:

- *dezvoltarea de proiecte interdisciplinare la clasă, în școală sau în comunitate, în cadrul unui grup mic;*
- *organizarea unui eveniment (de exemplu, o serbare, o expoziție cu afișe realizate în urma lecturilor).*

Această competență poate fi formată în cadrul unei activități instructiv-educative, prin intermediul diverselor forme de organizare a activității elevilor. Una dintre acestea este activitatea pe echipe sau pe grupe.

Modul de integrare a activității pe grupe a elevilor este cu atât mai facil, cu cât competența specifică 2.4. urmărește interacțiunea elevilor pentru găsirea soluțiilor unei probleme. Interacțiunea se referă la acțiunea reciprocă între persoane, acest lucru realizându-se prin solicitarea și oferirea de informații.

Un prim pas în organizarea unei activități pe echipe îl reprezintă stabilirea conținutului de învățare în grup: temă, obiective, acțiuni de îndeplinit. Se pot iniția schimburi verbale între profesor și elevi în acest sens.

Pasul următor e marcat de stabilirea criteriilor de grupare a elevilor (nivelul de pregătire relativ asemănător, aptitudinile personale sau criteriile aleatorii: culoarea preferată, pasiunile, tipul de inteligență predominant etc.).

Pasul al treilea îl reprezintă distribuirea sarcinilor. În funcție de criteriile de grupare a elevilor se pot folosi aceleași sarcini de lucru (pentru grupuri relativ omogene) sau sarcini de lucru diferențiate (în funcție de nivelul grupului, de caracteristicile grupului). Activitatea în cadrul echipei se bazează pe cooperarea membrilor ei (se combină inteligența și efortul individual cu inteligențele și eforturile copiilor din grup). Rolul liderului este esențial.

Penultimul pas, rezolvarea sarcinilor și discutarea la nivelul echipei a rezultatelor obținute, implică efort din partea tuturor membrilor. Elevii descriu o personalitate din literatură, dacă au de realizat un proiect despre aceasta, sau prezintă impresii la finalul unei serbări școlare în care au fost implicați.

Ultimul pas îl reprezintă discutarea, corectarea, completarea rezultatelor obținute la nivelul clasei, feedbackul oferit de toți participanții la activitate.

În timpul unei activități în grup se folosesc metode didactice care implică participarea activă a elevilor și conduc la dezvoltarea relațiilor sociale, la dezvoltarea spiritului de echipă și a colaborării între membrii unei echipe.

Alte forme de organizare a activității sunt: frontală, individuală și în perechi.

Două metode de instruire utilizate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice 2.4. pot fi: investigația, brainstormingul.

Două mijloace didactice utile în formarea/dezvoltarea competenței specifice 2.4. sunt internetul și mijloacele audio-video (telefon, laptop, televizor).

Pentru realizarea unui proiect interdisciplinar la clasă, alături de lucrul în echipă, un rol important îl are utilizarea internetului. Acest mijloc de informare aduce o motivație suplimentară în activitatea didactică, deoarece permite crearea, consultarea și evaluarea cunoștințelor. Elevul reduce din timpul pregătirii proiectului său, poate reveni, cu ușurință, asupra aspectelor neclare, neterminate sau menține legătura cu colegii de echipă, chiar și în afara orelor de clasă, pentru succesul activității.

În cazul realizării unei serbări școlare sunt folosite mijloacele audio-video. Ele sunt elemente necesare buneii pregătiri și desfășurării a serbărilor prin fondul muzical, semnalele sonore, jocul de lumini. Acestea au valențe estetice și educative deosebite. Ele stimulează atenția elevilor, care sunt puși în situația de a reproduce mișcări ale corpului, de a memora o poezie sau un cântec pe care le audiază.

Necesitatea corelării activității pe grupe cu celelalte forme de organizare a activității didactice, cea frontală, individuală și în perechi apare cu scopul formării/dezvoltării competenței specifice 2.4.

În cadrul unui proiect interdisciplinar la clasă, profesorul interacționează frontal cu elevii, pentru anunțarea sarcinii de lucru, apoi îi grupează pe echipe/grupe, distribuindu-le sarcini precise, iar în cele din urmă, efortul lor individual conduce la îndeplinirea obiectivelor propuse.

Documentarea cu privire la o temă poate fi o acțiune individuală, iar găsirea de soluții presupune un efort conjugat al elevilor. Pentru organizarea unei serbări, elevii învață individual sau în perechi rolurile, își pregătesc costumele singuri sau ajutați de coechipier, urmând ca toate acțiunile de punere în scenă, de găsire de soluții/variante de prezentare să fie realizate, cu succes, prin diversele interacțiuni în echipă. De asemenea, comunicarea profesorului cu elevii se realizează atât frontal, cât și individual.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Exemplificarea formării/dezvoltării competenței specifice 5.1. prin intermediul învățării prin problematizare

În formarea/dezvoltarea competenței specifice 5.1., un rol important îl are utilizarea problematizării ca metodă didactică. Problematizarea, „denumită și predare prin rezolvare de probleme sau predare productivă de probleme” (Constantin Cucoș, *Pedagogie*, Polirom, 2002) este o metodă care constă în crearea de dificultăți, pe care elevul le depășește prin efort propriu

de cercetare. Pornind de la o situație-problemă, se ajunge la o situație contradictorie, generate de experiența anterioară și necunoscutul cu care se confruntă elevul.

La clasa a IV-a, problemele au o pondere mai mare în activitatea de învățare a elevilor, deoarece, până la acest moment, elevii stăpânesc algoritmi de calcul, limbajul matematic și au o atitudine pozitivă față de rezolvarea/compunerea de probleme. „Motivația intrinsecă, adică plăcerea descoperirii implicațiilor ascunse ale ipotezei unei probleme, reprezintă esența activității de rezolvare.” (M. Neagu, M. Mocanu, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Polirom, Iași, 2007).

Metodele de rezolvare a problemelor abordate sunt diverse: metoda reprezentării grafice, metoda comparației, metoda mersului invers. Tot acum sunt consolidate ordinea efectuării operațiilor, folosirea parantezelor rotunde și pătrate. Aceste activități de învățare pentru clasa a IV-a se sprijină pe folosirea problematizării.

Elevii întâlnesc probleme atunci când învață despre numerele naturale în centrul $0 - 1\ 000\ 000$, când efectuează adunări, scăderi, înmulțiri, împărțiri cu ele, când află despre figurile și corpurile geometrice sau despre unitățile de măsură etc. Se poate spune că problematizarea este metoda folosită, cu precădere, la matematică.

Exemplu de *problemă care se rezolvă prin operațiile aritmetice cunoscute* la clasa a IV-a:
Într-o zi s-au recoltat 25 de lăzi a câte 20 kg de prune și 34 de lăzi a câte 30 kg de mere. Știind că s-au vândut unui magazin jumătate din cantitatea de prune și o treime din cantitatea de mere, află câte kilograme au rămas nevândute.

Pași urmați în predarea-învățarea acestui tip de problemă:

1) Analiza sintetică a datelor problemei: „Ce știi despre prune?”, „Ce știi despre mere?”, „Știi câte kilograme s-au vândut din fiecare?”, „Ce am de aflat?”.

2) Examinarea analitică: „Cum aflu câte kilograme rămân în total?”, „Am datele necesare despre fiecare categorie de fructe?”, „Ce înseamnă jumătate/Cum aflu jumătatea?”, „Ce înseamnă treime/Cum aflu treimea?”.

3) Scrierea datelor problemei și realizarea planului de rezolvare:

Voi afla numărul kilogramelor de prune și al kilogramelor de mere culese, separat, prin operație de înmulțire, apoi împreună, prin operație de adunare. Voi calcula câte kilograme de fructe s-au vândut din fiecare, prin operație de împărțire, apoi, în total, prin adunare. Voi afla câte kilograme au rămas, scăzând din numărul ce reprezintă cantitatea totală culeasă numărul ce reprezintă cantitatea totală vândută.

Folosind datele existente în problemă, se scrie expresia numerică ce corespunde acestui mod de rezolvare: $(25 \times 20 + 34 \times 30) - [(25 \times 20) : 2 + (34 \times 30) : 3]$.

Scrierea acestui exercițiu solicită operațiile gândirii la elevi, iar ei aplică cunoștințele dobândite anterior despre efectuarea operațiilor de gradul al II-lea și a operațiilor de gradul I, fără a uita că exercițiile dintre parantezele rotunde se rezolvă primele.

Solicit elevilor să găsească *un alt mod de rezolvare a problemei*, care se va finaliza cu expresia numerică: $[25 \times 20 - (25 \times 20) : 2] + [34 \times 30 - (34 \times 30) : 3]$.

După exprimarea și rezolvarea exercițiului problemei, elevii compun o problemă asemănătoare după acesta. Complicând cerința:

– se poate introduce o altă necunoscută, de exemplu „pere” și se cere rezolvarea problemei cu noile date introduse: „15 lăzi cu câte 20 kg de pere” și „sunt vândute un sfert din ele”;

– se poate schimba întrebarea, se pot adăuga alte întrebări.

Creativitatea elevilor e solicitată, dacă și ei contribuie la dezvoltarea problemei, la complicarea ei. Acest demers de rezolvare și compunere de probleme permite elevilor folosirea terminologiei matematice: *sumă, diferență, produs, cât, termeni, factori* etc. și a simbolurilor matematice: $+$, $-$, \times , $:$, $=$.

Metoda grafică de rezolvare a problemelor este însușită de elevi tot cu ajutorul problematizării, printr-un proces lung, în care învățătorul își dovedește măiestria, tactul pedagogic și stăpânirea cunoștințelor metodice, ca să îi facă pe elevi să înțeleagă și să își însușească noile cunoștințe.

Exemplu de *problemă care se rezolvă prin metoda grafică*:

Suma a două numere este 12 344, iar câtul lor este 2. Aflați cele două numere.

Aceste probleme se rezolvă prin figurarea mărimilor, folosind simboluri și prin schematizarea datelor, utilizând segmente. Pașii predării-învățării acestui tip de probleme sunt aceiași: analiza datelor problemei, exprimarea acestora prin simboluri, grafice, scheme, rezolvarea ei, scrierea expresiei numerice (acolo unde este posibil), compunerea unei alte probleme după schema realizată, complicarea problemei.

Exemplu de *problemă care se rezolvă prin metoda mersului invers*:

Să se afle un număr, știind că, dacă se adună cu 7, rezultatul obținut se înmulțește cu 6, din produsul obținut se scade 10, rezultatul se împarte la 4, apoi se adună 5, se obține 25.

Problemele care se rezolvă prin metoda mersului invers fac apel la cunoștințele elevilor legate de proba operațiilor și ordinea efectuării lor, deoarece rezolvarea acestora urmărește enunțul de la început spre sfârșit.

Exemplu de *problemă care se rezolvă prin metoda comparației*:

La un atelier de croitorie s-au trimis 64 m de satin și 24 m de mătase, în valoare totală de 5 728 de lei, iar la altul, 78 m de satin și 24 m mătase, în valoare de 6 036 lei. Să se afle prețul metrului de satin și al celui de mătase.

Metoda comparației implică existența a două, trei sau mai multe mărimi necunoscute, numărul relațiilor fiind, în mod necesar, egal cu numărul mărimilor respective. Se egalează valorile uneia dintre mărimi, aducându-se, astfel, la același termen de comparație, prin înmulțirea sau împărțirea uneia dintre relații sau a ambelor relații, cu numere alese, așa încât valorile respective să devină egale.

Acțiunile sau etapele problematizării sunt, după Mihaela Neagu, Mioara Mocanu (Metodica predării matematicii în ciclul primar, Polirom, Iași, 2007):

- prezentarea problemei, printr-un text, o situație practică sau un tabel;
- înțelegerea problemei;
- formularea ipotezelor;
- verificarea ipotezelor, până la găsirea soluției.

C. Cucoș menționează trei momente pe care le presupune problematizarea: „un moment declanșator, unul tensional și unul rezolutiv”. (Constantin Cucoș, *Pedagogie*, Polirom, 2002)

Două avantaje ale folosirii acestor metode sunt:

- stimularea spiritului de explorare al elevului;
- formarea unui stil activ de muncă.

TESTUL 3

► Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor. Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.

► Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

► Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1.

- a) câte 1 punct pentru precizarea oricărui sinonim contextual pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (de exemplu: *gingași* – *firavi*; *falnic* – *mândru*); 2 x 1p = 2 puncte
- b) – scrierea oricărei expresii/locuțiuni care conține verbul *a ține*; 1 punct
– precizarea sensului expresiei/locuțiunii scrise; 1 punct
- c) – formularea unei propoziții în care cuvântul subliniat să fie altă parte de propoziție (de exemplu: *Camera de sus este pentru musafiri.*); 0,50 puncte
– precizarea părții de propoziție: atribut adverbial; 0,50 puncte
- d) – menționarea valorii morfologice a cuvântului *-i* (verb copulativ); 1 punct
– alcătuirea enunțului în care *-i* să aibă altă valoare morfologică decât în structura dată (de exemplu: *Fata-i acasă.*; *I-am văzut. Copiii sunt energici.*); 1 punct
- e) câte 1 punct pentru transcrierea oricăror două adverbe diferite din poezie (de exemplu: *cum*; *când*; *sus*; *întruna*); 2 x 1p = 2 puncte
- f) câte 1 punct pentru precizarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (*o* – complement direct; *luminii* – complement indirect); 2 x 1p = 2 puncte
- g) transcrierea oricărei propoziții subordonate atributive din poezie (*ce*, *falnic*, *în mijlocul grădinii*/ *Cu brațele-nălțate își ține sus cununa*); 2 puncte
- h) explicarea semnificației versurilor date:
– explicarea adecvată conținutului și nuanțată a semnificației versurilor date, cu încadrare în limita de spațiu indicată; (de exemplu: *secvența valorifică tema timpului care este personificat, exprimând ideea că, arșița verii vlăguiește întreaga natură, în antiteză cu clipele care „moțăie” etc.*); 2 puncte
– explicarea superficială, ezitantă sau explicarea adecvată și nuanțată a semnificației versurilor date, dar fără încadrare în limita de spațiu indicată – 1p.

2.

Conținut – 10 puncte

- câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale speciei literare căreia îi aparține opera aleasă; 2 x 1p = 2 puncte
- câte 1 punct pentru comentarea a două scene relevante pentru tema comediei studiate; 2 x 1p = 2 puncte

- câte 1 punct pentru analiza a două componente de structură și de limbaj (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.), prin referire la textul dramatic selectat din programa de concurs; 2 x 1p = 2 puncte
- câte 1 punct pentru exemplificarea a două trăsături ale personajului/personajelor din opera literară dramatică selectată; 2 x 1p = 2 puncte
- exprimarea unei opinii despre specificul comicalului în opera dramatică selectată – 2 puncte/argumentare neconvingătoare, superficială și ezitantă – 1 punct. 2 puncte

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris; 1 punct
- utilizarea limbii literare; 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare; 1 punct
- ortografie, punctuație; 1 punct
- așezare în pagină, lizibilitate. 1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUGESTIE DE REZOLVARE

I.L. Caragiale este considerat Dramaturgul prin excelență, capodoperele sale fiind comedile, specii ale genului dramatic, care înfățișează, într-o manieră amuzantă, personaje, caractere, moravuri inspirate din viața burgheziei românești din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, având final fericit și rol moralizator.

Comedia *O scrisoare pierdută* (1884) de I.L. Caragiale este o comedie de moravuri, în care sunt satirizate aspecte ale societății contemporane autorului, evidențiind parvenitismul. Conflictul comic este subliniat prin contrastul dintre esență și aparență. Tema este viața politică, în contextul alegerilor pentru Cameră, derulate într-un oraș de provincie, precum și viața familială a unor reprezentanți corupți, ai politicianismului românesc. Titlul reprezintă pretextul comediei, „o scrisoare pierdută”, instrument al șantajului politic.

Comedia este specia literară a genului dramatic, destinată reprezentării scenice, susținută de lista cu *persoanele* de la începutul piesei și didascalii. Acțiunea comediei structurate în patru acte este „în capitala unui județ de munte, în zilele noastre”, ce sugerează un timp și spațiu nedeterminate, confuze. Totuși, dintr-o replică a lui Cațavencu aflăm că este vorba despre „anul de grație 1883”, adică la sfârșitul secolului al XIX-lea, în perioada campaniei electorale, într-un interval de trei zile. Spațiul dramatic se restrânge la „anticamera bine mobilată”, din casa prefectului (actele I și II), incinta primăriei (sala mare și cabinetul primarului), precum și grădina casei lui Trahanache.

Conflictul dramatic principal constă în confruntarea pentru puterea politică a două forțe opuse: reprezentanții partidului aflat la putere (prefectul Ștefan Tipătescu, Zaharia Trahanache, președintele grupării locale a partidului și Zoe, soția lui) și gruparea independentă, constituită în jurul lui Nae Cațavencu. Conflictul secundar este reprezentat de grupul Farfuridi-Brânzovenescu, cel care se teme de trădarea prefectului.

Scena inițială din actul I (expozițiunea) prezintă personajele Ștefan Tipătescu și Pristanda, care citesc ziarul lui Nae Cațavencu, *Răcnetul Carpaților* și numără steagurile. Intriga piesei

o reprezintă vestea dată de Trahanache: pierderea unei scrisori intime, compromițătoare pentru reprezentanții locali ai partidului aflat la putere și găsirea ei de către adversarul politic, care o folosește ca armă de șantaj. Actul II susține desfășurarea acțiunii: se prezintă numărătoarea voturilor înainte de alegeri cu o zi. Grupul Farfuridi-Brânzovenescu se teme de trădarea prefectului, iar Tipătescu îi cere lui Pristanda arestarea lui Cațavencu și percheziția locuinței pentru a găsi scrisoarea. Zoe ordonă eliberarea lui și vrea să-l convingă pe Tipătescu să susțină candidatura avocatului din opoziție, în schimbul scrisorii. Cum prefectul nu acceptă compromisul politic, Zoe îi promite șantajistului sprijinul său. Depeșa primită de la centru solicită însă alegerea altui candidat pentru colegiul al II-lea. În actul III (punctul culminant), acțiunea se mută în sala mare a Primăriei, unde au loc discursurile candidaților Farfuridi și Cațavencu. Între timp, Trahanache găsește o poliță falsificată de Cațavencu, pe care intenționează să o folosească pentru contra-șantaj. Urmează anunțul numelui candidatului susținut de comitet: Agamiță Dandanache. Încercarea lui Cațavencu de a vorbi în public despre scrisoare eșuează, din cauza scandalului iscat de Pristanda. În încăierare, Cațavencu pierde pălăria cu scrisoarea, găsită pentru a doua oară de Cetățeanul turmentat, care o aduce destinatarei. Actul IV (deznodământul) aduce rezolvarea conflictului inițial, pentru că scrisoarea ajunge la Zoe, iar Cațavencu se supune condițiilor ei. Intervine un alt personaj, Dandanache, care întrece prostia și lipsa de onestitate a candidaților locali. Propulsarea lui politică este cauzată de o poveste asemănătoare: și el găsisese o scrisoare compromițătoare. Este ales în unanimitate și totul se încheie cu festivitatea condusă de Cațavencu, unde adversarii se împacă.

Sugestive sunt scenele când Tipătescu reacționează impulsiv și violent și ordonă arestarea fără mandat a lui Cațavencu, deși era fără vină, din punct de vedere legal, iar în confruntarea directă îl amenință că-l va ucide cu bastonul. Devine comică situația când Dandanache îi confundă mereu pe Tipătescu și Trahanache, numindu-l pe primul „domnule prezident”, iar pe al doilea „domnule prefect”.

Zoe, soția lui Trahanache și amanta lui Tipătescu, este singurul personaj feminin al piesei și reprezintă doamna aparent distinsă, din societatea burgheză. Zoe este caracterizată direct, de celelalte personaje, de ea însăși, precum și indirect, prin limbaj, prin fapte, prin nume, prin relațiile cu celelalte personaje.

Numele său, Zoe, prin diminutivare (Joițica), sugerează vulgaritatea și impostura. Cochetă și manipuloare, este inteligentă și ambițioasă, reușind să-și impună voința în fața tuturor: „Da, nene! Vom lupta împotriva guvernului!”.

Pentru a-l convinge pe Tipătescu să susțină candidatura lui Cațavencu, recurge la rugăminți și lamentații: „Fănică, dacă mă iubești, dacă ai ținut tu la mine măcar un moment în viața ta, scapă-mă, scapă-mă de rușine!”. Când această strategie nu dă roade, trece la amenințări cu sinuciderea: „Trebuie să-mi cedezi ori nu, și atuncea mor, și dacă mă lași să mor, după ce-oi muri poate să se întâmple orice!”.

În final, deși în epocă femeile nu aveau drept de vot, ea reușește să-și impună candidatul: „Dacă nu vrei să sprijini pe Cațavencu, dacă tu nu vrei să-l alegi, ca să mă scapi, atunci eu, care voi să scap, îl sprijin eu, îl aleg eu!”. Pendulând între amant și soț cu inteligență și abilitate, ea conduce din umbră județul, toți fiind conștienți de poziția și de puterea de care dispune. De aceea, Ghiță Pristanda se declară mereu a fi „Al dumneavoastră, coane Fănică și al coanii Joițicii”.

Zoe are o modalitate aparte de a relaționa cu bărbații, ceea ce o face să pară tolerantă, generoasă. Chiar și pe Cațavencu îl „iartă”, reproșându-i cu delicatețe studiată. În plus, atașează la replica sa și o trăsătură morală, autocaracterizându-se: „Ești un om rău... Mi-ai dovedit-o. Eu sunt o femeie bună... am să ți-o dovedesc.” Se asigură, astfel, de recunoștința fostului adversar, care va conduce festivitatea în cinstea lui Dandanache și pe care nu uită să-l consoleze: „Nu-i cea din urmă Cameră.” Cetățeanul turmentat închină, în final, în cinstea ei, „că e damă bună”, caracterizând-o direct.

În opinia mea, această comedie are rol moralizator, educativ, deoarece vizează ironizarea vieții politice și a moravurilor, atrăgând atenția asupra adulterului, demagogiei, corupției și imoralității. Comicul de moravuri sancționează corupția din viața politică, infidelitatea din viața familială, șantajul, farsa politică.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Notând cu x distanța totală, avem că $x - x : 4 = y$ (distanța rămasă după prima zi), $y - y : 4 = z$ (distanța rămasă după a doua zi) și $z = x : 4 + y : 4 + 150$ (3p), de unde rezultă că $3x : 2 = x + 600$ (2p), adică $x = 1200$ km (1p).

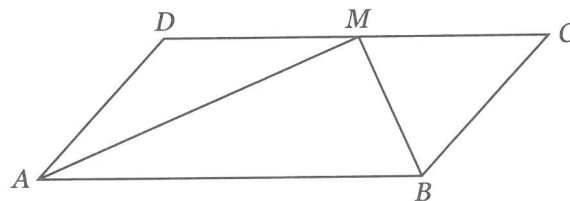
2. $3x + 1,5 = 3,5x$ (1p), de unde rezultă că $x = 3$ (1p).

3. a) Din $AD = DM$, $CM = BC$ rezultă că $\triangle ADM$ – isoscel de bază AM și $\triangle BMC$ – isoscel de bază MB (1p). Notând $\sphericalangle BCD = x$ avem $\sphericalangle BMC =$

$= 90^\circ - \frac{x}{2}$ (1p). Din faptul că $ABCD$ este para-

lelogram, $\sphericalangle ADC = 180^\circ - x \Rightarrow \sphericalangle DMA = \frac{x}{2} \Rightarrow$

$\Rightarrow \sphericalangle AMB = 180^\circ - \left(90^\circ - \frac{x}{2}\right) - \frac{x}{2} = 90^\circ$ (1p).

b) Din $\sphericalangle DAM = \frac{x}{2}$ ($\triangle DAM$ – isoscel) și $\sphericalangle DAB = x = \sphericalangle BCD$ (1p) (unghiuri opuse în paralelogram)

conchidem că $\sphericalangle MAB = x - \frac{x}{2} = \frac{x}{2}$, adică AM , bisectoarea unghiului DAB (1p).

4. $\mathcal{A} = 4,5 \times 3 = 13,5 \text{ m}^2$ (1p), de unde obținem 6,75 l (1p).

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Condițiile interne ale învățării școlare eficiente

Învățarea este un fenomen complex, dinamic-evolutiv, cu un conținut bogat și cu o largă sferă de cuprindere. În sens larg învățarea poate fi definită ca „un proces evolutiv, de esență formativ-informativă, constând în dobândirea (recepționarea, stocarea și valorificarea internă) de către ființa vie, într-o manieră activă, explorativă a experienței proprii de viață și, pe această bază, în modificarea selectivă și sistematică a conduitei, în ameliorarea și perfecționarea controlată și continuă sub influența acțiunilor variabile ale mediului ambiant.” Robert Gagné.

La nivel uman ea se realizează sub două forme: *învățarea spontană*, neorganizată, care se petrece în diferite medii sociale, în familie, în grupurile de joacă sau în timpul exercitării unei

profesiuni, și *învățarea sistematică* ce se realizează în medii organizate, în special în instituții școlare, ori în cadrul diferitelor stagii de instruire, de calificare.

Ca activitate sistematică, organizată, instituționalizată, specifică tinerei generații, orientată în direcția asimilării de cunoștințe și a formării structurilor psihice și de personalitate învățarea școlară este o formă tipică, specifică de învățare umană. Ea vizează obiective precise, implică proiectare și anticipare, dirijare, control și decizie, este dirijată de profesori, se realizează cu ajutorul unor metode și tehnici eficiente de învățare, respectând principiile didactice.

Eficiența învățării școlare este influențată de o serie de condiții interne (particularitățile fizice și psihice ale celui care învață) și externe (variabilele ce țin de contextele socio-culturale în care se realizează activitatea de învățare).

Studiile de specialitate și practica educațională au demonstrat că eficiența învățării se datorează atât factorilor de natură biologică – vârstă, dezvoltare psihofizică (dezvoltarea structurală și funcțională a sistemului nervos, a organelor de simț etc.), stare de sănătate, potențialul ereditar, cât și factorilor de natură psihologică (nivelul dezvoltării proceselor senzoriale și intelectuale, al motivației, voinței, nivelul maturizării proceselor afective, sistemul de capacități și deprinderi, tehnicile de muncă intelectuală, sistemul de cunoștințe, trăsăturile de personalitate, atenția etc.).

Motivația învățării se referă la totalitatea factorilor interni care îl determină, îl mobilizează, orientează, îl organizează pe elev la activitatea de învățare, fie de asimilare a unor cunoștințe, fie de formarea unor priceperi și deprinderi etc. Motivația energizează și facilitează procesul de învățare prin intensificarea efortului și concentrarea atenției elevului, prin crearea unei stări de pregătire pentru activitatea de învățare.

Acești factori interni sunt motivele, adică acele cauze de ordin mental – imagini, judecăți, idei – care apar ca rezultat al reflectării în conștiința școlarului a obiectelor, situațiilor și cerințelor mediului și care intră în relație cu trebuințele sale, determinând anumite tensiuni emoționale.

Motivele care îi determină pe elevi să învețe sunt: sociale, cognitive, de ordin afectiv, profesionale, ale autorealizării, succesul sau insuccesul școlar, aptitudinile speciale etc.

Din categoria *motivelor sociale* fac parte cele care au scopuri cu caracter social: „învăț din datorie față de clasă”, „învățând contribui la prestigiul clasei”, „vreau să fiu cât mai folositor oamenilor”, „îmi place să învăț la școală pentru că sunt împreună cu alții”; „când ești cu colegii înveți mai ușor pentru că este mai plăcut”; „uneori de la alții înveți mai repede decât singur”.

În categoria *motivelor cognitive* sunt incluse *dorința elevilor de a cunoaște* (în sens general – curiozitatea) declarată ca factor dinamic de bază al activităților de învățare („învăț pentru că vreau să cunosc cât mai mult”; „învăț la toate pentru că învățarea îmi dă satisfacții”; „învățătura mă interesează, îmi place”).

Sfera *motivelor de ordin afectiv* înglobează motivele cu o predominantă bază emoțională, atât pozitivă, cât și negativă: dragostea și respectul față de părinți, sentimentul datoriei față de părinți, dorința de a crea mulțumire (bucurie) părinților, simpatia față de profesor, respectul față de profesor (pentru că „explică bine”, „este înțelegător”, „ne ajută mult”), teama de pedepsele aplicate de părinți, anxietatea determinată de atitudinea rigidă a unor profesori, sentimentul de regret sau de rușine față de profesori, părinți sau colegi. Toate aceste motive constituie trăiri afective ale elevilor izvorâte din relațiile cu diferiți factori implicați în procesul învățării lor

școlare: profesori, colegi, părinți. Ele reflectă atitudinea elevilor față de acești factori, față de sarcinile și cerințele ce vin din partea acestora, în ceea ce privește învățarea.

Luând în considerare criteriul poziției motivului în raport cu activitatea de învățare, se constată că acesta poate ocupa o poziție internă sau externă. Se delimitează astfel o motivație intrinsecă, inclusă nemijlocit în schema structurală a activității. Sursa ei se află în nevoile și trebuințele elevului, iar satisfacerea ei se realizează prin îndeplinirea activității adecvate ei. Când un elev citește o carte pentru că îl interesează, joacă șah pentru că este atras de strategia jocului, învață pentru a satisface nevoia de orientare și investigație, rezolvă probleme la matematică pentru că îi face plăcere, spunem că există o motivație intrinsecă (internă). Când activitatea de învățare este declanșată de proceduri stimulative externe – competiție, încurajare, laudă, recompensă, dojană, mustrare, pedeapsă etc. – motivația este extrinsecă (externă). Elevul învață fără un interes direct pentru ceea ce se predă, ci pentru a primi direct sau indirect recompense, materiale sau morale (învață pentru a face plăcere familiei, educatorilor, pentru a fi împreună cu colegii, din teamă de pedeapsă, pentru a fi recompensat, pentru a satisface ambițiile personale sau ale părinților, pentru a câștiga un concurs etc. Subiectiv, această motivație se exprimă în trăiri emoționale negative, aversive – teama de eșec, de pedeapsă – fie în forma unor trăiri pozitive, dar îngust utilitariste – așteptarea laudei, notei, recompensa materială etc. Învățarea apare în acest caz ca atrăgătoare, dar numai în virtutea a ceea ce urmează după ea.

Cercetările de psihologie a educației au arătat că în sarcinile simple, repetitive, monotone, cu componente automatizate pe măsură ce crește intensitatea motivației, crește și nivelul performanțelor, iar în cazul sarcinilor complexe creșterea intensității motivației se asociază, până la un punct, cu creșterea performanței, după care aceasta scade. În obținerea performanțelor important este și modul de apreciere de către subiect a dificultății sarcinii.

Când dificultatea sarcinii este apreciată incorect se creează două situații: când subapreciază dificultatea sarcinii, elevul va fi submotivată și nu poate să-și mobilizeze eforturile pentru îndeplinirea sarcinii respective și când dificultatea sarcinii este supraapreciată elevul va fi supramotivat ceea ce va conduce către un surplus energetic care l-ar putea dezorganiza, stresa, i-ar putea cheltui resursele energetice înainte de a se confrunța cu ele. Dacă subiectul apreciază corect dificultatea sarcinii pentru îndeplinirea ei, el va activa un *optimum motivațional*, adică o intensitate optimă a motivației care să permită obținerea unei performanțe (la o dificultate mare a sarcinii este nevoie de o intensitate mare a motivației, iar la o dificultate mică a sarcinii este nevoie de o intensitate mică a motivației etc.). Când un elev tratează cu ușurință sau supraapreciază importanța unei sarcini școlare, efectul este același – eșecul. Pentru a obține un optim motivațional este necesară o ușoară dezechilibrare între intensitatea motivației și dificultatea sarcinii (dacă dificultatea sarcinii este medie, dar este apreciată ca fiind mare, atunci o intensitate medie a motivației este suficientă pentru realizarea ei, deci o ușoară submotivare). Dacă intensitatea sarcinii este tot medie, dar este apreciată incorect ca fiind mică, o intensitate medie a motivației este suficientă (o ușoară supramotivare).

Atât supramotivarea, cât și submotivarea au efecte negative pentru activitatea de învățare. Supramotivarea, care de multe ori se corelează și cu o supraestimare fie a capacităților de rezolvare, fie a dificultății problemelor de rezolvat, poate produce blocaje psihice, dezorganizarea activității de învățare și chiar dereglări comportamentale. În situațiile de submotivare se produce o slăbire a activității de învățare, însoțită de stări de neatenție, de plictiseală, redusă angajare în activitate, randament scăzut.

O motivație optimă este stimulatorie pentru obținerea unui randament superior. Raportat la finalitatea activității de învățare școlară, optimul motivațional se obiectivează într-o integrare reușită a elevilor în activitatea școlară, în comportamente adecvate scopurilor educaționale, în desfășurarea unor activități de învățare eficiente, în obținerea unor performanțe ridicate în învățare atât sub aspect cantitativ, cât și calitativ.

În concluzie, între procesele psihice și învățare sunt raporturi de interdependență. Pe de o parte, activitatea de învățare antrenează și implică toate procesele și funcțiile psihice, cum sunt percepția, reprezentarea, imaginația, gândirea și memoria, motivația și afectivitatea, și în mod special limbajul, voința și atenția. Pe de alta parte, învățarea contribuie la modelarea, structurarea, chiar constituirea proceselor psihice, întrucât nu numai că le îmbogățește conținutul, dar impune totodată și construirea de noi mijloace operatorii de restructurări sau organizări speciale în cadrul întregului sistem psihic uman.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Competența specifică 2.4. *Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine* face parte din Programa școlară pentru disciplina *Comunicare în limba română* – clasa a II-a (OMEN nr. 3418/2013) și îi sunt asociate următoarele activități de învățare:

- utilizarea unor gesturi și mișcări cu scopul de a-și susține afirmațiile;
- exprimarea prin mimare a diferitelor emoții și reacții;
- interpretarea emoțiilor și reacțiilor celorlalți;
- dramatizări ale unor povești cunoscute/texte citite.

Această competență poate fi formată și prin intermediul jocului de rol.

Explicarea metodei

Metoda de învățământ reprezintă o modalitate de acțiune, un instrument cu ajutorul căruia elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini.

Jocul de rol este o metodă activă de predare-învățare, bazată pe simularea unor funcții, relații, activități, fenomene, sisteme etc., care urmărește formarea comportamentului uman, pornind de la simularea unei situații reale. Prin practicarea ei, elevii devin actori ai vieții sociale pentru care se pregătesc.

Jocurile de rol se folosesc, cu succes, în lecțiile de limba și literatura română. Învățătorul poate elabora variante de jocuri de rol, în funcție de posibilitățile de înțelegere, de exprimare și interpretare a elevilor. Punând elevii să relaționeze între ei, jocul de rol îi activează din punct de vedere cognitiv și afectiv, iar interacțiunile dintre participanți permit autocontrolul eficient al conduitelor, comportamentelor și achizițiilor.

Un astfel de joc solicită din partea cadrului didactic, pe lângă aptitudini pedagogice speciale, aptitudini regizorale și actoricești.

Se poate realiza prin parcurgerea următoarelor etape:

- identificarea situației care se pretează la simularea prin jocul de rol;

- modelarea situației și proiectarea scenariului;
- alegerea partenerilor și instruirea lor;
- interpretarea rolurilor;
- dezbateră, cu toți participanții, a modului de interpretare și reluarea secvențelor.

Avantaje ale utilizării jocului de rol:

- ajută elevii să înțeleagă aspectele mai subtile ale literaturii;
- facilitează comunicarea între elevi, dezvoltă inițiativa acestora, cultivă încrederea în sine și îi învață să coopereze în perechi sau în echipă.

*Un exemplu de activitate de învățare pentru formarea/dezvoltarea competenței 2.4.
Clasa a II-a*

Discipline integrate: Limba și literatura română, arte vizuale și abilități practice, muzică și mișcare.

Activitatea de învățare: audierea unui fragment de teatru radiofonic cu *D-l Goe*; interpretarea unor roluri, exprimându-se clar și corect, folosind gesturi și mișcări adecvate; ascultarea intervențiilor celorlalți colegi.

Resurse:

- a) temporale: 30 de minute;
- b) de loc: amfiteatru.

Material didactic: mijloace audio-video, recuzită pentru piesa de teatru (costume, decor).
Forme de organizare a activității: frontală, individuală, în perechi.

*Exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând
jocul de rol*

După audierea unui fragment din schița *D-l Goe*, de Ion Luca Caragiale, elevii află că au de realizat o scenetă cu titlul *D-l Goe*. Li se comunică frontal obiectivele activității. Scopul acestei sarcini de lucru este de a facilita la elevi dobândirea încrederii în sine, exersarea și corectarea modului de exprimare, dezvoltarea calităților actoricești, cultivarea gustului pentru lectură. Elevii manifestă expresivitate în înlănțuirea ideilor și pot fi creativi. În contexte familiare, elevii se simt degajați și capătă interes pentru interpretarea unor roluri, observând că pot avea încredere în realizările lor. Jocul de rol, chiar dacă nu este liber, ci are o temă impusă de învățător, are puterea de a facilita expresivitatea în comunicare.

Profesorul distribuie, individual, rolurile elevilor, în funcție de abilitățile, priceperile și cunoștințele acestora, pregătind și costumele pentru personajele interpretate de ei. Se alege partenerii de dialog, apoi se face instruirea lor. Elevii învață să își însoțească replicile de mișcări adecvate ale corpului, de mimică și exersează atenția și răbdarea atunci când intervine celălalt coleg. Pot cânta, dansa, oferind complexitate rolului lor, fiind originali. Prin interacțiuni cu ceilalți, copiii învață cele mai potrivite expresii faciale, gesturi care să conducă la interpretarea optimă a rolului fiecăruia. Moderatorul este învățătorul.

Lungul drum până la punerea în scenă a schiței e presărat de încercări, reluări, corectări, însă e foarte importantă încurajarea eforturilor elevilor de a rezolva această sarcină de lucru. Dezbateră finală reprezintă metoda de evaluare care încheie activitatea, ocazie cu care elevii

își exprimă opiniile și sentimentele trăite. Se stimulează interesul și curiozitatea pentru alte activități de acest fel, motivația, buna dispoziție a elevilor.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

Exemplificarea formării/dezvoltării competenței specifice 5.1. prin intermediul învățării prin algoritmicizare

Metoda de învățământ reprezintă o modalitate de acțiune, un instrument, cu ajutorul căruia elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă priceperi, deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini.

Algoritmizarea este o metodă bazată pe folosirea algoritmilor, adică a unui grup de scheme procedurale, mai precis a unei suite de operații standard, pentru rezolvarea unor probleme asemănătoare. Această metodă ține de dimensiunea mecanică a învățării, de componenta automatizată a gândirii sau acțiunii.

Formarea competenței specifice 1.1. este esențială în clasa pregătitoare, pe aceasta sprijinindu-se formarea celorlalte competențe ce urmează a fi formate la disciplina *Matematică* în clasele superioare. Etapa de prenumerație urmărește procesul de formare a conceptului de număr, prin exerciții dirijate: formarea de mulțimi cu tot atâtea/mai puține/mai multe elemente, punerea în corespondență a elementelor lor.

Algoritmul de formare a numerelor naturale conduce, în final, la conceptualizarea numărului natural.

În predarea numărului și a cifrei 4 se folosește material didactic individual. Se verifică algoritmul de formare a numerelor precedente 1-3. Elevii răspund la solicitarea de a spune cum ar putea forma un număr nou, știind cum se formează celelalte anterioare. Ei numără elementele mulțimii de mingi (3) și vor face corespondența între aceste elemente și elementele altei mulțimi (de palete). Aceasta din urmă are un element în plus. Elevii vor număra și vor atașa cifra corespunzătoare numărului ei de elemente. Aceasta reprezintă cardinalul corespunzător. Elevii atașează noul număr în șirul numeric. Se construiesc mulțimi de fluturi, copii, baloane, frunze etc., ce au tot atâtea elemente (4), folosind corespondența „element cu element” și se realizează numărarea cu scopul de a scoate în relief faptul că toate mulțimile au câte 4 elemente și fac parte din aceeași clasă de echivalență. Se completează șirul numeric 1, 2, 3, 4.

Pasul următor este de a-i determina pe elevi să compare numerele cunoscute și să completeze șirul numeric. Li se arată jetoane cu 2, 3, 1, 4 fluturi și cu cardinalul mulțimii completat, de exemplu. Se cere așezarea jetoanelor în ordine. Ei vor învăța că jetonul ce conține un număr cu o unitate mai mare decât 2, de exemplu, trebuie așezat la dreapta jetonului ce cuprinde 2 elemente, așezând de la mic la mare. Se pot oferi jetoane cu numerele 1, 3 și trebuie să identifice numerele care lipsesc din șir. Situațiile de învățare următoare vor evidenția algoritmul de formare a numerelor naturale, elevii învățând că numărul 3 este cu o unitate mai mare decât 2 și cu o unitate mai mic decât 4.

Algoritmizarea este o metodă care îi ajută pe elevi să recunoască și să scrie numerele naturale de la 1 la 4, pentru ca, mai apoi, numerele 4-10 să fie însușite mai ușor, după ce elevii se familiarizează cu etapele algoritmului de formare a numărului natural. Are loc și recunoașterea cifrelor de la 0 la 9, ca simboluri convenționale ale numerelor mai mici decât 10.

Tot astfel, prin același procedeu, elevii învață să numere elementele unei mulțimi, pentru a evidenția faptul că numărul de elemente al grupeii este dat de ultimul număr din succesiunea 1, 2, ... 31.

Tipuri de algoritmi

1) algoritmi de sistematizare a materiei, algoritmi de rezolvare a problemelor, algoritmi de consolidare a cunoștințelor, algoritmi de optimizare a unor capacități, algoritmi de creație, algoritmi de programare a materiei (Ioan Bontaș, *Pedagogie*, Editura All, București, 1994);

2) algoritmi de rezolvare și algoritmi de identificare (Sorin Cristea, *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998).

Avantaje ale folosirii metodei algoritmizării

– învățarea de tip algoritmic conduce la învățarea de tip euristic, deoarece, prin repetare și conștientizare, se pot descifra alte soluții algoritmice (poate mai rafinate decât cele inițiale), ajungându-se la o fază nouă de învățare, cea euristică;

– cunoașterea algoritmilor elimină eroarea, spre deosebire de învățarea prin descoperire, încercare.

TESTUL 4

► Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor. Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.

► Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

► Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1.

- a) câte 1 punct pentru precizarea oricărui sinonim contextual pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (de exemplu: *larma* – gălăgia; *istorisiri* – povești); 2 x 1p = 2 puncte
- b) – scrierea oricărei expresii/locuțiuni care conține verbul *a ține*; 1 punct
– precizarea sensului expresiei/locuțiunii scrise; 1 punct
- c) – formularea unei propoziții în care cuvântul subliniat să fie altă parte de propoziție (de exemplu: *Dorința sa este mare.*); 0,50 puncte
– precizarea părții de propoziție: nume predicativ; 0,50 puncte
- d) precizarea valorilor morfologice (*e* – verb copulativ, *care* – pronume relativ); 2 x 1p = 2 puncte
- e) câte 1 punct pentru transcrierea locuțiunii substantivale, respectiv a adverbului de loc din primul paragraf (*luare-aminte*-locuțiune substantivală, *înainte* sau *mai îndărăt* – adverb de loc); 2 x 1p = 2 puncte
- f) câte 1 punct pentru precizarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (*de Lipsca* – atribut substantival prepozițional; *a râde* – complement direct). 2 x 1p = 2 puncte
- g) transcrierea propoziției subordonate (*încă de pe când eram copil*); 1 punct
– menționarea felului acesteia (subordonată circumstanțială de timp). 1 punct
- h) explicarea semnificației secvenței date:
– explicarea adecvată conținutului și nuanțată, a semnificației secvenței date, cu încadrare în limita de spațiu indicată; (de exemplu: *secvența conturează în mod direct portretul personajului, căruia naratorul îi remarcă „vocea blândă și joasă”; prin autocaracterizare, protagonistul subliniază caraterul său jovial, prietenos etc.*); 2 puncte
– explicarea superficială, ezitantă sau explicarea adecvată și nuanțată, a semnificației secvenței date, dar fără încadrare în limita de spațiu indicată – 1p.

2.

Conținut – 10 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral al personajului ales; 2 puncte
- câte 1 punct pentru evidențierea a două trăsături ale personajului ales prin două episoade/secvențe comentate; 2 x 1p = 2 puncte
- câte 1 punct pentru analiza a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale operei alese, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: titlu, temă, acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.); 4 x 1p = 4 puncte

- exprimarea unei opinii despre personajul din opera literară epică selectată în raport cu tema literară: argumentare adecvată conținutului, convingătoare și nuanțată – 2p. / argumentare neconvingătoare, superficială și ezitantă – 1p. 2 puncte

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris; 1 punct
- utilizarea limbii literare; 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare; 1 punct
- ortografie, punctuație; 1 punct
- așezare în pagină, lizibilitate. 1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUGESTIE DE REZOLVARE

Romanul „Enigma Otiliei”, frescă a societății burgheze bucureștene din secolul al XX-lea, a fost publicat în perioada interbelică, în anul 1938, încadrându-se în curentul realist-balzacian prin reperele spațio-temporale fixate clar, simetria incipit-final, tehnicile narative, tipologia și veridicitatea personajelor, analiza psihologică.

Ca orice roman, opera lui George Călinescu respectă trăsăturile caracteristice acestei specii literare: prezența personajelor, a naratorului și a acțiunii încadrate în timp și spațiu, conturate pe mai multe planuri narative, planul moștenirii și al paternității, planul iubirii și planul societății, pe parcursul cărora se derulează două conflicte, unul exterior, familial, având ca motiv moștenirea și altul, interior, prin care Felix Sima se observă pe sine și îi judecă pe ceilalți.

Titlul inițial, *Părinții Otiliei* sugerează ideea că majoritatea personajelor se consideră părinții fetei, încercând să-i domine viața. Astfel, Costache se simte dator față de Otilia, fiindcă averea mamei acesteia îi revenise lui după moartea femeii, Felix vrea să o transforme în iubita ideală, Pascalopol o tratează dual: ca pe o fiică și ca pe o soție, Aglae îi controlează îndeaproape viitorul. George Călinescu modifică titlul, alegând *Enigma Otiliei*, ceea sugerează misterul universal, al feminității.

Perspectiva narativă este obiectivă, omniscientă, omniprezentă, heterodiegetică. Astfel, naratorul știe mai multe decât personajele, asumându-și rolul de regizor care coordonează existența personajelor sale. Narațiunea dezvoltă trei planuri: destinul clanului alcătuit din familiile Giurgiuveanu, Tulea și Stănică Rațiu, povestea de iubire dintre Felix și Otilia, evidențiind un **conflict interior**, soluționat prin triumful rațiunii asupra pasiunii și societatea bucureșteană, surprinsă monografic, evidențiind **tema** parvenirii.

Personaj eponim, feminin, principal, care participă la toate momentele acțiunii, Otilia este verișoara lui Felix. **Statutul său social** o încadrează ca orfană, avându-l ca tutore pe Costache Giurgiuveanu. Portretul fizic este creionat direct de autor, dezvăluind frumusețea, gingășia ei: „fata părea să aibă 18-19 ani, fața măslinie, cu nasul mic, ochii foarte albaștri... trup subțiratic ca de ogar, de un stil perfect”.

Din punct de vedere psihologic, eroina este copilăroasă și matură, expansivă și interiorizată, rațională și impulsivă. Comportamentul ei este derutant atât pentru Felix, cât și pentru Pascalopol. Ea reprezintă enigma eternă a feminității, receptată din perspectiva

tânărului Felix, idee expusă chiar de naratorul omniscient: „Nu Otilia are vreo enigmă, ci Felix crede că are. Pentru orice tânăr de douăzeci de ani, enigmatică va fi în veci fata care îl respinge, dându-i totuși dovezi de afecțiune.”

Statutul său moral se conturează progresiv, prin relațiile pe care le manifestă cu celelalte personaje, de-a lungul firului epic. Capricioasă, fata oscilează între Felix și Pascalopol, alegându-l pe cel din urmă, deoarece reprezintă imaginea paternității regăsite, ce îi putea asigura protecție și o viață fără griji. Ia decizia aceasta după ce doarme o noapte în camera tânărului, dimineața părăsind țara împreună cu Pascalopol. O eventuală explicație este pericolul iminent al pierderii tatălui vitreg, Costache Giurgiuveanu. O altă explicație poate fi chiar declarația ei ce subliniază sensibilitatea și contradicția personalității sale: „sunt foarte capricioasă, vreau să fiu liberă”, „eu am un temperament nefericit, mă plictisesc repede, sufăr dacă sunt contrariată”. Otilia trăiește drama singurătății, amplificată de caracterul său contradictoriu și de nevoia de libertate.

Mediul în care trăiește devine mijloc de **caracterizare indirectă** în secvențele care surprind camera fetei, dezvăluind dualitatea, cochetăria, firea imprevizibilă.

Otilia este **caracterizată direct, de celelalte personaje**, completând, astfel, portretul moral, prin tehnica pluriperspectivismului. Felix o consideră „o fată admirabilă, superioară, pe care nu o înțeleg”, Aglae o desconsideră, numind-o „o dezământată”, „o stricată”. Pascalopol vede în fată „o mare ștrengăriță cu un temperament de artistă, o enigmă”, iar Stănică o apreciază, remarcând o „deșteaptă fată”.

Cel care analizează permanent comportamentul oscilant al Otiliei este Felix, personajul reflector, principal, masculin, al romanului, care dovedește luciditate, spirit de observație foarte dezvoltat și capacitate de a analiza psihicul uman. Între Otilia, pe care o vede Felix la început fermecătoare, inocentă și femeia din fotografia din final, în care este „o doamnă foarte picantă, gen actriță întreținută, dar care nu mai era Otilia, nu era fata nebunatică”, se încheie, enigmatic, viața unei eroine moderne.

În opinia mea, Otilia este un personaj care oferă o imagine subiectivă asupra feminității, cochetând cu libertatea, sentimentul apartenenței paterne și iubirea pe care o simte și o transmite. George Călinescu conturează, astfel, portretele protagoniștilor, valorificând multiple modalități de caracterizare, care promovează cu fidelitate viziunea auctorială și valorifică perspectiva narativă, realistă, obiectivă.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Notând cu x numărul de abțibilduri, avem $x = 4a + 2$, $x = 6a + 4$, $x = 10a + 8$ ($2p$), adică $x + 2 = 4(a + 1) = 6(a + 1) = 10(a + 1)$ ($2p$). Așadar $x + 2$ este un multiplu de 4, de 6, de 10, deci $x + 2$ este un multiplu de 60 ($1p$). Cum cel mai mic multiplu nenul al lui 60 este 60, avem $x + 2 = 60$, prin urmare $x = 58$ ($2p$).

2. Din $A \cap B = \{2, 3, 4\}$ rezultă că ambele mulțimi conțin elementele 2, 3 și 4. Din $A \setminus B = \{1, 7\}$ rezultă că doar A conține elementele 1 și 7. Prin urmare, $A = \{1, 2, 3, 4, 7\}$ și $B = \{2, 3, 4, 5, 6\}$ ($1p$).

3. a) Cum $AB^2 + AC^2 = BC^2$ (1p) obținem că $\triangle ABC$ este dreptunghic în A (1p), prin urmare $S_{\triangle ABC} =$

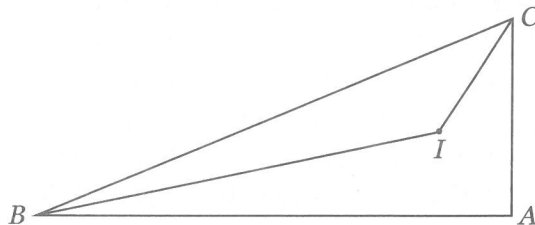
$$= \frac{AB \cdot AC}{2} = 30 \text{ cm}^2 \text{ (1p)}.$$

b) Notăm $\sphericalangle ACI = \sphericalangle ICB = x$, $\sphericalangle IBA = \sphericalangle IBC = y$.

Cum $2x + 2y = 90^\circ$ (1p), $\sphericalangle BIC = 180^\circ - (x + y) =$

$$= 135^\circ \text{ (1p)}.$$

4. $V = 10 \times 6 \times 2,5 = 150 \text{ m}^3 = 150 \text{ kl}$ (1p). Cele două robinete au împreună un debit de 50 kl pe oră, prin urmare, piscina se umple complet în 3 ore, deci jumătate într-o oră și 30 de minute (1p).

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Caracteristici ale proiectării didactice în învățământul primar

Proiectarea reprezintă acțiunea complexă de concepere anticipată, într-o viziune sistemică, a modelelor activității didactice în funcție de care vor fi îndeplinite la un nivel ridicat de competență și eficiență componentele procesului de învățământ, obiectivele, conținuturile, strategiile, evaluarea și în mod deosebit formele de activitate didactică. Proiectarea didactică sau „designul organizațional” reprezintă un demers complex și sistematic de anticipare a desfășurării activității instructiv-educative.

În funcție de perioada de timp luată ca referință, se pot distinge două niveluri ale proiectării:

- la nivel macrostructural *proiectarea globală* are ca referință o perioadă mai mare de instruire – ciclul sau an de studii – și operează cu obiective, conținuturi și criterii de evaluare mai largi, ce au în vedere activitățile din instituțiile școlare. Concretizarea acestui tip de proiectare se realizează îndeosebi prin dimensionarea planurilor de învățământ și a programelor analitice;

- la nivel microstructural *proiectarea eșalonată* presupune anticiparea finalităților, conținuturilor, strategiilor de instruire și educație și a strategiilor de evaluare și se materializează prin elaborarea programelor de instruire specifice unei discipline și apoi unei lecții, aplicabile la o anumită clasă de elevi. Ea se concretizează în proiectarea anuală, proiectarea semestrială, proiectarea unităților de învățare și proiectarea lecției/unei activități didactice.

Proiectarea globală creează cadrul, limitele și posibilitățile proiectării eșalonate.

Proiectarea pedagogică poate să parcurgă trei demersuri:

Modelul didacticist (tradițional) al proiectării pedagogice este centrat pe conținuturi, pe predare și nu pe învățare; conținuturile își subordonează obiectivele, metodologiile și evaluarea didactică într-o logică a învățământului informativ; în predare predomină monodisciplinaritatea.

Modelul curricular este centrat pe obiective operaționale și comportamente și propune acțiuni didactice specifice procesului complex de predare-învățare-evaluare; stabilește relații de interdependență între obiective, conținuturi, metode, mijloace și forme de organizare și evaluare.

Modelul curricular cognitiv-constructivist vizează activități de formare a capacităților, competențelor, atitudinilor, aptitudinilor elevilor; prioritară este activitatea elevului (interioară și exterioară) de învățare, de construcție și depășire a obstacolelor și conflictelor cognitive, experimentare, cercetare, meditație, introspecție; strategiile și metodologia sunt active, interactive, tonice, stimulative; conținuturile inter-/transdisciplinare nu sunt obligatorii, sunt

diferențiate, personalizate în funcție de nevoi și posibilități cognitive; evaluarea vizează competențele; presupune un progres al tuturor elevilor în ritmul lor de învățare/dezvoltare.

Algoritmul proiectării didactice vizează patru întrebări: CE voi face? (obiective); CU CE voi face? (resurse educaționale); CUM voi face? (strategii); CUM voi ști dacă ceea ce trebuia făcut a fost făcut? (evaluare) care definesc etapele ce urmează a fi parcurse într-o proiectare eficientă.

Prima etapă constă în operații de identificare și de dimensionare a obiectivelor educaționale. Formularea unui obiectiv nu descrie activitatea profesorului, ci schimbarea care se așteaptă să se producă în urma instruirii elevului și trebuie formulat în termeni comportamentali expliciți, prin utilizarea unor verbe de acțiune. Fiecare obiectiv concret trebuie să vizeze o operație singulară pentru a facilita măsurarea și evaluarea.

A doua etapă a proiectării vizează stabilirea resurselor educaționale și se constituie din operații de delimitare a *conținutului învățării* (informații, abilități, atitudini, valori), a *resurselor psihologice* (capacități de învățare, motivație) și a *resurselor materiale*, care condiționează buna desfășurare a procesului (spațiu, timp, mijloace materiale). Resursele activității didactice includ:

a. *resurse materiale* – manuale, texte auxiliare (culegeri, antologii, enciclopedii, tabele, planșe, hărți etc.), materiale didactice, mijloace audio-video, locul de desfășurare etc.;

b. *resursele umane* – elevul cu personalitatea sa, motivația, capacitățile de învățare și exprimare, profesorul cu competențele sale, influențele comunității etc.;

c. *resurse procedurale* – forma de organizare a clasei, modalități (metode) de organizare a activității, metode de învățare, metode de predare și alocarea resurselor de timp.

A treia etapă a proiectării vizează conturarea strategiilor didactice optime, adică a unor sisteme coerente de forme de organizare, metode și mijloace de învățământ, pe baza cărora urmează să se atingă obiectivele activității didactice. Strategia selectării celor „Trei M” (Metode, Materiale, Mijloace) trebuie centrată pe îmbinare și dozaj, pe adecvare și eficiență. Specialiștii pledează pentru realizarea unor îmbinări și ordonări ale metodelor, materialelor și mijloacelor astfel încât fiecare „M” din combinatorica propusă să potențeze efectul didactic al celorlalte, rezultatul fiind o sporire generală a eficacității strategiei. Această etapă presupune elaborarea demersului didactic al lecției, alegerea și combinarea metodelor, materialelor și mijloacelor didactice în procesul de predare-învățare-evaluare, evitând hazardul.

A patra etapă (finală) a proiectării didactice vizează stabilirea tehnicilor de evaluare a rezultatelor învățării. În funcție de specificul etapelor anterioare, de vârsta subiecților educaționali, de particularitățile lor individuale, se stabilesc formele de evaluare (orală, scrisă, continuă, sumativă, cu tipuri diferite de itemi etc.). Ea trebuie să vizeze raportul dintre rezultatele obținute și rezultatele scontate (obiectivele). O activitate didactică este cu atât mai eficientă cu cât obiectivele ei au fost realizate într-un timp cât mai scurt, cu cheltuieli minime de resurse materiale, cu mai puțină oboseală și cu mai multă plăcere pentru efortul depus.

Proiectarea la nivelul cadrului didactic se concretizează în următoarele **operații**: proiectarea anuală a predării unei discipline; proiectarea semestrială; proiectarea unității de învățare; proiectarea la nivelul unei activități/lecții.

Proiectarea activității didactice presupune: lectura (studiul) personalizată a programei școlare; planificarea calendaristică; proiectarea unităților de învățare; proiectarea activităților/lecției.

Elementul central în realizarea proiectării didactice este programa școlară. Aceasta reprezintă un document normativ care stabilește țintele ce trebuie atinse. Lectura personalizată a programei și a manualelor școlare presupune adaptarea activității de proiectare la structura colectivului clasei, în raport cu conținuturile programei și a manualelor școlare. Aceasta presupune adaptarea conținuturilor la potențialul clasei (păstrare, adaptare, înlocuire, omitere), valorificarea personalizată a programei, precum și alegerea corectă a manualului alternativ.

Planificarea calendaristică a activităților de predare/învățare face parte integrantă din programă, ca activitate de organizare a conținuturilor. Timpul disponibil de instruire se confruntă cu timpul necesar unei clase de elevi pentru a atinge anumite performanțe de învățare. Trebuie precedată de o analiză/evaluare diagnostică pentru a aprecia: timpul mediu realmente necesar clasei de elevi pentru a realiza sarcinile de învățare; tipurile de strategii pedagogice optime adecvate dirijării învățării elevilor din grupa respectivă; tipurile de activități și eșalonarea lor în timpul de instruire; succesiunea probelor de evaluare formativă și sumativă.

Elementul generator al planificării calendaristice este **unitatea de învățare**. O unitate de învățare reprezintă o structură didactică deschisă și flexibilă, care are următoarele caracteristici: este coerentă din punct de vedere al competențelor vizate; este unitară din punct de vedere al conținutului tematic; se desfășoară continuu pe o perioadă de timp; se finalizează prin evaluare.

Proiectul unei unități de învățare poate avea următoarea rubricăție: conținuturi, competențe specifice, activități de învățare, resurse, evaluare.

Proiectarea unei lecții implică următoarele demersuri de bază: elaborarea obiectivelor operaționale, identificarea resurselor școlare (elevi, clasă, metode, mijloace, forme); stabilirea strategiilor didactice (corelația dintre resursele educaționale); construirea instrumentelor de evaluare.

Proiectul de lecție este un instrument de lucru pentru profesor, ce prezintă scenariul activității ce urmează a fi desfășurată. Ca și planificarea și proiectul de unitate de învățare, proiectul de lecție cuprinde un antet (elemente de identificare) și demersul didactic propriu-zis (prezentat, de regulă, sub formă tabelară).

Un posibil model de proiectare a lecției, cu detalierea, pe secvențe, a etapelor (evenimentelor) acesteia, diferite de la un tip de lecție la altul cuprinde: Moment organizatoric, Captarea atenției, Reactualizarea cunoștințelor/deprinderilor, Anunțarea subiectului lecției și a competențelor vizate, Prezentarea optimă a conținutului, Dirijarea învățării (verbal sau cu ajutorul unei fișe de lucru), Obținerea performanței, Evaluarea, Transferul și Retenția, Tema pentru acasă.

În concluzie, prin anticiparea demersului didactic propriu-zis, proiectarea are rolul de a asigura procesului de învățământ un caracter mai sistematic, mai bine organizat și o eficiență sporită.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Competența specifică 4.1. *Scrierea literelor de mână* face parte din Programa școlară pentru disciplina *Comunicare în limba română* – clasa I (OMEN nr. 3418/2013), căreia îi sunt asociate următoarele activități de învățare:

- *exerciții de dezvoltare a musculaturii fine a mâinii;*
- *executarea conturului unor litere, silabe, cuvinte cu degetul pe blatul mesei, în aer, pe spatele colegului, pe hârtie, cu pensula și acuarela, cu creta pe tablă, cu markerul pe coli mari;*

– scrierea literelor de mână, folosind diverse instrumente de scris (creion, carioca, stilou, pensulă, cretă) pe variate suporturi (foaie velină, foaie liniată, tablă etc.).

Această competență poate fi formată și prin intermediul exercițiului.

Explicarea metodei

Metoda de învățământ reprezintă o modalitate de acțiune, un instrument cu ajutorul căruia elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini.

Constantin Cucoș susține că exercițiul didactic „constituie o modalitate de efectuare a unor operații și acțiuni mintale sau motrice, în chip conștient și repetat, în vederea achiziționării sau consolidării unor cunoștințe și abilități”. (*Pedagogie*, Editura Polirom, Iași)

Exercițiile pot fi de mai multe feluri, în funcție de anumite criterii:

- după funcțiile îndeplinite (exerciții introductive, de bază, de consolidare etc.);
- după numărul de participanți (individuale, colective, în echipă);
- după gradul de intervenție a cadrului didactic (dirijate, semidirijate, autodirijate, combinate);
- după obiectul de învățământ căruia i se adresează (matematice, literare, gramaticale etc.).

Acțiunile sau etapele exercițiului sunt:

- etapa perceperii, înțelegerii și conștientizării de către elevi a noțiunilor, conceptelor științifice, a cunoștințelor;
- etapa însușirii și conștientizării unor reguli necesare realizării acțiunilor după modelul demonstrat/modelele demonstrate;
- etapa demonstrării modelului acțiunii/acțiunilor de către profesor/alte persoane;
- etapa acțiunilor independente ale elevilor realizată sub controlul permanent al profesorului;
- etapa exercitării sistematice și permanente care conduce spre transformarea priceperilor în deprinderi.

Două avantaje ale folosirii metodei exercițiului:

- adâncesc înțelegerea noțiunilor teoretice, a regulilor, a principiilor învățate;
- dezvoltă trăsături morale, de voință și de caracter la elevi.

Un exemplu de activitate de învățare pentru formarea/dezvoltarea competenței 4.1. Clasa I

Disciplina: Comunicare în limba română

Activitatea de învățare: identificarea elementelor grafice care compun litera *m* de mână/de tipar; scrierea caligrafică a literei *m*, a unor silabe și cuvinte ce conțin litera învățată pe liniatura tip I.

Resurse:

- a) temporale: 40 de minute;
- b) de loc: sala de clasă.

Mijloace didactice: litera *m* pe diferite suporturi, caiete tip I, creioane, stilouri, marker, tablă, plastilină, tăblițe, sfoară.

Forme de organizare a activității: individuală, frontală.

Exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda exercițiului

Exercițiile de scriere a literei, a silabelor, a cuvintelor corespunzătoare se realizează după citirea prealabilă și după exerciții de analiză și sinteză fonetică.

Mai apoi, elevii sunt familiarizați cu acțiunea pe care urmează să o desfășoare, prezentându-li-se elementele grafice, litera pe diferite suporturi. Se face corelarea dintre sunet și literă. Învățătorul folosește exercițiul atunci când exemplifică elevilor toate aceste semne grafice, locul unde începe mișcarea mâinii, sensul mișcării, ordinea elementelor componente. Urmează alte exerciții prin care se demonstrează și se explică modul de lucru, ele fiind sursa principală de cunoștințe despre litera *m*. Modelul mental se formează pe baza modelului exterior al noii litere, prin exersarea temeinică a regulilor grafice de scriere.

Prin exerciții de antrenare a musculaturii mici a mâinii, elevii se pregătesc de scrierea literei. Urmează exerciții de realizare a conturului grafic al literelor mai mari, mai mici cu degetul în aer, pe bancă, cu instrumentul de scris pe foaie velină. Exercițiile de reactualizare verbală a regulilor de scriere a literei *m* vor înlătura greșelile inerente.

Exercițiile de scriere propriu-zisă a literelor, a silabelor, a cuvintelor pe caietul tip I reprezintă un pas important în formarea competenței specifice 4.1. Elevii care termină, în ritm propriu, de completat două-trei rânduri cu litera *m*, pot începe să scrie silabe, învățătorul insistând asupra modului în care se face legătura între litere. Găsirea unor cuvinte ce conțin litera nou-învățată reprezintă un exercițiu de creativitate a elevilor. La sfârșitul activității de scriere, elevii pot să folosească plastilină, sfoară, pentru a reproduce aceste litere, silabe, cuvinte.

Evaluarea activității se realizează prin aprecieri verbale asupra modului în care elevii au scris. Recunoașterea și reproducerea fiecărui element grafic și realizarea legăturii acestora în cuvinte prin copiere favorizează scrisul. Copierea va fi urmată de transcriere, dictare, toate acestea ducând la formarea competenței specifice 4.1.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

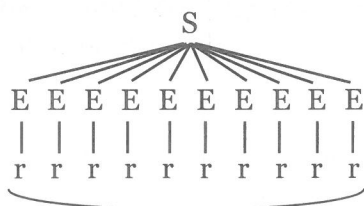
a) **Mijloace didactice:** câte 24 /36 de jetoane cu buburuze și plicuri, săculeți cu câte 10/20 de jetoane cu albinuțe.

Forme de organizare a activității: individual / în perechi.

Strategii de diferențiere și individualizare:

Strategia didactică nr. 1

Elevii rezolvă sarcinile de lucru individual, în cadrul unei *activități independente individuale*.

R final sintetizat

Explicarea schemei:

S – sarcina frontală

E – elevi grupați individual

r – răspunsuri individuale

R – răspuns final

Sarcina frontală 1:

Așezați, în plicuri, jetoanele primite (24 sau 36 de jetoane), în număr egal, și repetați acest lucru, realizând de fiecare dată o altă grupare (împărțirea se face aleatorie: primul elev primește 24 de jetoane, al doilea 36 etc.). Notați pe coală câte grupe ați obținut de fiecare dată și câte elemente conține fiecare grupă.

Sarcina frontală 2:

Extrageți din săculeț același număr de albinuțe de mai multe ori, astfel încât să goliți săculețul. Scrieți, după fiecare extragere, câte elemente rămân în săculeț.

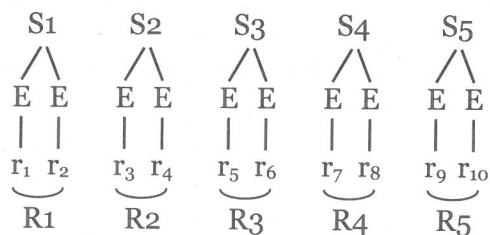
Unii elevi vor încerca să găsească mai multe soluții.

Se va sintetiza răspunsul final, după ce vor fi interogați toți elevii și își vor prezenta concluziile.

Strategia didactică nr. 2

Elevii desfășoară o activitate în perechi omogene, fiecare pereche cu sarcină diferită.

Elevii, care nu au reușit să rezolve prima sau a doua sarcină, o vor relua, cu ajutorul învățătorului, ei fiind grupați în 1, 2 perechi, după caz. Astfel, criteriul de regroupare a elevilor va fi modul cum au rezolvat primele două sarcini. Se vor constitui grupe cu sarcini pentru recuperare, ameliorare, dezvoltare.

S1 – sarcina primită de perechea nr. 1

S2 – sarcina primită de perechea nr. 2 etc.

E – elevii care rezolvă individual

r1, r2, r3 ... – răspunsuri individuale

R1 – răspunsul centralizat al perechii nr. 1

R2 – răspunsul centralizat al perechii nr. 2 etc.

Sarcina 1 (recuperare)

Așezați, în număr egal, în plicuri, jetoanele primite și repetați acest lucru, realizând, de fiecare dată, o altă grupare (24 sau 36 de jetoane). Notați pe coală câte grupe de fiecare fel ați obținut și câte elemente conține fiecare grupă.

Sarcina 2 (recuperare)

Extrageți din săculețul cu 10/20 de jetoane cu albinuțe același număr de jetoane de mai multe ori, astfel încât să goliți săculețul. Scrieți, după fiecare extragere, câte elemente rămân în săculeț.

Sarcina 3 (ameliorare):

Desenați pe caiet grupe de câte 5 baloane și calculați, prin adunare, câte baloane ați grupat în total. Puteți începe cu 2 grupe cu câte 5 baloane și continuați cu cât mai multe posibilități.

Sarcina 4 (ameliorare)

Desenați pe caiet grupe de câte 8 bile și calculați, prin adunare, câte bile ați grupat în total. Continuați cu cât mai multe posibilități.

Sarcina 5 (ameliorare)

Desenați pe caiet 50 de liniuțe grupându-le, în număr egal, pe linii. Câte variante de grupare ați găsit și câte linii, în fiecare caz?

Sarcina 6 (ameliorare)

Desenați pe caiet 40 de liniuțe, grupându-le, în număr egal, pe linii. Câte variante de grupare ați găsit și câte linii, în fiecare caz?

Sarcina 7 (dezvoltare)

Scădeți din 48 numerele: 4, 6, 8 până ajungeți la 0. De câte ori ați scăzut fiecare număr? Scrieți pe caiet operațiile corespunzătoare.

Sarcina 8 (dezvoltare)

Scădeți din 30 numerele 2, 10, 6 până ajungeți la 0. De câte ori ați scăzut fiecare număr? Scrieți pe caiet operațiile corespunzătoare.

Sarcina 9 (dezvoltare)

Adunați numerele 7, 8, 9 de câte 4 ori fiecare. Cât ați obținut de fiecare dată? Scrieți pe caiet operațiile corespunzătoare.

După fiecare sarcină de lucru, se realizează evaluarea prin aprecieri asupra modului de lucru și încurajări pentru elevii care au avut nevoie de ajutor.

b) *Itemi obiectivi*

1. Unește cu o linie elementele celor două mulțimi pentru a rezolva exercițiile.

7 pachete cu câte 9 kg de zahăr

$$5 + 5 + 5$$

6 grupe cu câte 4 fete

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$$

3 caiete a câte 5 lei

$$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9$$

$$5 + 5 + 5 + 5$$

2. Alege varianta corectă de răspuns.

$$11 + 11 + 11 + 11 + 11 =$$

a) 54;

b) 56;

c) 55.

$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 =$$

a) 21;

b) 22;

c) 23.

$$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 =$$

- a) 45;
b) 46;
c) 48.

Descriptori de performanță

Itemul	Foarte Bine	Bine	Suficient
1.	3 perechi corecte	2 perechi corecte	1 pereche corectă
2.	3 alegeri corecte	2 alegeri corecte	1 alegere corectă

Itemii subiectivi

1. Rezolvă următoarea problemă, folosind adunarea repetată de termeni egali.

La un magazin se aduc 12 saci cu câte 10 kg de făină.

Câte kilograme se aduc în total?

2. Rezolvă următoarea problemă, folosind scăderea repetată de termeni egali.

Veverița a adunat 42 de ghinde și le mănâncă, în număr egal, în 6 zile.

Câte ghinde mănâncă pe zi?

Descriptori de performanță

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1.	Operație corectă și răspuns corect.	Operație parțial corectă și răspuns parțial corect.	Operație greșită și răspuns parțial corect. sau Doar răspunsul parțial corect.
2.	Rezolvare corectă și răspuns corect.	Rezolvare parțial corectă și răspuns parțial corect.	Rezolvare greșită și răspuns parțial corect. sau Doar răspunsul parțial corect.

TESTUL 5

► Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor. Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.

► Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

► Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1.

a) câte 1 punct pentru precizarea oricărui sinonim contextual pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (de exemplu: *măsurate* – controlate; *duios* – emoționant); **2 x 1p = 2 puncte**

b) – scrierea oricărei expresii/locuțiuni care conține verbul *a lua*; **1 punct**
– precizarea sensului expresiei/locuțiunii scrise; **1 punct**

c) – formularea unei propoziții în care cuvântul subliniat să fie altă valoare morfologică (de exemplu: *Au luat câteva de pe masă.*); **0,50 puncte**

– precizarea valorii morfologice: *pronume nehotărât*; **0,50 puncte**

d) – precizarea părții de propoziție pentru cuvântul *pensula*: complement direct; **1 punct**

– alcătuirea unui enunț în care cuvântul *pensula* să fie atribut substantival genitival (de exemplu: *Urma pensulei era fină.*); **1 punct**

e) câte 1 punct pentru transcrierea pronumelui relativ și a pronumelui reflexiv din ultimul enunț al fragmentului (*care* – pronume relativ, *se* – pronume reflexiv); **2 x 1p = 2 puncte**

f) câte 1 punct pentru precizarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele două cuvinte date (*roșii* – nume predicativ; *răsuflarea* – subiect); **2 x 1p = 2 puncte**

g) transcrierea propozițiilor subordonate (*să tremure*; *să cadă jos de pe gard*); **1 punct**

– menționarea felului acestora: (*să tremure* – subordonată completivă directă; *să cadă jos de pe gard* – subordonată subiectivă); **1 punct**

Soarele se apropia de asfințit, iar câmpia se lumina dintr-odată. Iarba părea de sânge, caii deveniră și ei roșii, și copilului i se tăie răsuflarea.

h) explicarea semnificației secvenței date:

– explicarea adecvată conținutului și nuanțată, a semnificației secvenței date, cu încadrare în limita de spațiu indicată; (de exemplu: *secvența redă cadrul natural descris, precum și ipostaza contemplativă a copilului în fața naturii, prin evidențierea reperelor temporale (la asfințit) și a celor spațiale (câmpia, iarba), detaliile vizând, în mod deosebit, spectacolul vizual al apusului soarelui, care domină peisajul, idee textualizată prin metafora „iarba părea de sânge” și epitetul „cایی deveniră și ei roșii” etc.); **2 puncte***

– explicarea superficială, ezitantă sau explicarea adecvată și nuanțată a semnificației secvenței date, dar fără încadrare în limita de spațiu indicată – 1p.

2.

Conținut – 10 puncte

– câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale basmului; **2 x 1p = 2 puncte**

- câte 1 punct pentru prezentarea oricăror două dintre instanțele comunicării narative, prin referire la basmul selectat din programa de concurs (*autor, narator, personaj, cititor*); 2 x 1p = 2 puncte
- câte 1 punct pentru exemplificarea oricăror două trăsături ale personajului/ personajelor din basmul selectat; 2 x 1p = 2 puncte
- câte 1 punct pentru comentarea oricăror două elemente specifice discursului narativ care evidențiază cele două trăsături ale personajului/personajelor în basmul analizat; 2 x 1p = 2 puncte
- exprimarea argumentată a unei opinii despre specificul comunicării narative din basmul selectat: argumentare adecvată conținutului, convingătoare și nuanțată – 2p. / argumentare neconvingătoare, superficială și ezitantă – 1p. 2 puncte

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris; 1 punct
- utilizarea limbii literare; 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare; 1 punct
- ortografie, punctuație; 1 punct
- așezare în pagină, lizibilitate. 1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 500 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUGESTIE DE REZOLVARE

Clasic al literaturii române, recunoscut pentru poveștile și povestirile sale, Ion Creangă publică *Povestea lui Harap-Alb* în anul 1877, în revista *Convorbiri literare*. Opera păstrează trăsăturile fundamentale ale basmului în variantă populară: întâmplări fabuloase, personaje cu puteri supranaturale, conflictul dintre bine și rău, victoria finală a binelui. Creația lui Ion Creangă se individualizează prin dimensiuni ample, rezultate din prelungirea conflictului, din sporirea numărului de probe la care este supus eroul, din amânarea deznodământului. Totodată, dialogul este predominant, fantasticul este umanizat, protagonistul nu are puteri supranaturale, calități excepționale, se valorifică oralitatea și umorul, ceea ce conferă originalitate acestui basm cult.

Titlul alcătuit dintr-un substantiv comun, *povestea*, și unul propriu, *Harap-Alb*, dezvăluie protagonistul operei, anunțând că va fi vorba despre o poveste. Oximoronul constituit din substantivul „harap”, cu înțelesul „rob”, „slugă neagră” și adjectivul „alb”, ce sugerează incoerența eroului evidențiază dualitatea umană, coexistența binelui și a răului în orice ființă. Eroul primește acest nume în scena în care este inițiat procesul lui de formare (coboară în fântână ca fiu de crai și, jurându-i credință Spânului, iese rob) și îl pierde atunci când traseul inițiat s-a încheiat (recompensarea și nunta). În concluzie, titlul anticipează caracterul de bildungsroman al operei, deoarece adolescentul impulsiv, nehibzuit se transformă într-un adult rațional, maturizat.

Naratorul obiectiv creează în jurul personajelor sale o acțiune care se desfășoară linear, secvențele narative derulându-se prin înlănțuire. Ca în orice basm, apar motive literare specifice: împăratul fără urmași, animalul năzdrăvan, superioritatea mezinului, călătoria, încercările eroului, pedeapsa, recompensa, căsătoria, cifrele magice (cifra trei).

Reperetele temporale și spațiale sunt vagi, nedeterminate, sugerând atemporalitatea și aspațialitatea: „Amu cică era odată într-o țară un crai care avea trei feciori.”. Încă din incipit se întrepătrund realul cu fantasticul: „Și craiul acela mai avea un frate mai mare, care era împărat într-o altă țară, mai depărtată [...] Țara în care împărăția fratele cel mai mare era tocmai la o margine a pământului și crăia istuilalt la altă margine.”. Reperetele spațiale sugerează dificultatea etapei de maturizare a eroului, care trebuie să străbată lumea.

Formula inițială: „Amu cică era odată” și formula finală „Și a ținut veselia ani întregi și acum mai ține încă: cine se duce acolo bea și mănâncă. Iar pe la noi, cine are bani bea și mănâncă, iară cine nu, se uită și rabdă” marchează intrarea, respectiv ieșirea dintr-o lume fabuloasă. Naratorul inovează formula inițială, punând povestea pe seama spuselor altcuiva: „cică”, iar formula finală include o reflecție asupra realității diferite de lumea fantastică a basmului. Forma regională a adverbului „amu” conferă oralitate stilului. Formulele mediane „și mai merge el cât mai merge”, „Dumnezeu să ne ție, că cuvântul din poveste înainte mult mai este” realizează trecerea de la o secvență narativă la alta și mențin trează atenția cititorului.

Ațiunea este structurată pe momentele subiectului: expozițiunea (situația inițială de echilibru), intriga („cartea” primită de la Împăratul Verde, care, neavând decât fete, are nevoie de un moștenitor la tron), desfășurarea acțiunii (parcurea drumului inițiativ de către mezinul craiului, concretizat în trecerea probelor), deznodământul (răsplata eroului, prin modificarea statutului social al protagonistului).

Personajele din basm sunt înzestrate cu puteri supranaturale, fiind reprezentante ale binelui și ale răului. Harap-Alb este protagonistul basmului, personaj imaginar, pozitiv, eponim, individual, masculin. Eroul basmului, mezinul craiului, Harap-Alb, nu are puteri supranaturale și nici însușiri excepționale (vitejie, dârzenie, istețime), asemenea lui Făt-Frumos din basmele populare. Prin trecerea probelor, pe parcursul călătoriei inițiatice, fiul craiului va dobândi calitățile necesare unui viitor împărat (compasiunea, bunătatea, dârnicia, altruismul).

Când tatăl său îi mustră pe frații lui mai mari pentru a se fi întors din drum de frica ursului, el nu are curajul să meargă acolo. Reacția sa este evidențiată de narator prin caracterizare directă: „fiul craiului cel mai mic, făcându-se atunci roș cum îi gotca, iese afară în grădina și începe a plânge în inima sa”. Suferă din pricina neputinței fraților mai mari de a se dovedi vrednici de încrederea tatălui, dar și din cauza reproșurilor întemeiate ale acestuia din urmă.

Faptele devin mijloc de caracterizare indirectă, contribuind la conturarea portretului moral al protagonistului. Harap-Alb o respinge de două ori pe bătrâna cerșetoare, fără să ghicească sensul ascuns al cuvintelor ei. În cele din urmă, o răsplătește cu un bănuț, ceea ce o determină pe bătrână să îl învețe cum să-și convingă tatăl ca să-l lase să plece la drum pentru a deveni succesorul la tron al unchiului său, Verde Împărat. Astfel, „cerșetoarea” îi spune să ceară „calul, armele și hainele” cu care tatăl său a fost mire și să aleagă calul, pe care îl atrage cu o tavă cu jaratec. Mezinul va trece de ursul de la pod, care este, de fapt, craiul deghizat cu intenția de a testa curajul fiilor. Astfel, dovedește curaj. Înainte de a pleca la drum, craiul îl sfătuiește să îl asculte pe cal, îi oferă pielea de urs și îi spune să îi evite pe omul spân și pe omul roș. Crăișorul se rătăcește în pădurea-labirint, dar uită repede sfaturile tatălui și își ia drept călăuză un spân, care i se arată de trei ori.

Naratorul îl caracterizează direct, considerându-l drept „boboc în felul său la trebi de aieste”. Spânul îl închide într-o fântână și îi cere, pentru a-i cruța viața, să facă schimb de

identitate și să i se supună, numindu-l Harap-Alb. Numele semnifică sclav alb, rob de origine nobilă, dar și faptul de a fi supus inițierii.

Încrezător în forțele proprii, curajos, își respectă jurământul. Ajuns la curtea Împăratului Verde, Spânul îl supune pe Harap-Alb la trei probe: aducerea „salăților” din Grădina Ursului, aducerea pielii cerbului și a fetei Împăratului Roș pentru căsătoria ei cu Spânul. Primele două probe le trece cu ajutorul Sfintei Duminici, care îl sfătuiește și îi dă obiecte magice: pentru urs o licoare cu „somnoroasă”, iar pentru cerb obdrăzdarul și sabia lui Statu-Palmă-Barbă-Cot. Prima probă îi solicită curajul, a doua – stăpânirea de sine, vitejia și priceperea în mânăuirea sabiei. A treia probă este mai complexă. Când trece un alt pod, întâlnește o nuntă de furnici, iar tânărul vrea să le protejeze, punându-și viața sa și a calului în pericol, deoarece alege să treacă înot „o apă mare”. Drept răsplată primește de la crăiasa furnicilor o aripă. Aceeași răsplată primește și de la crăiasa albinelor, pentru că le face un stup. Monștrii Gerilă, Flămânzilă, Setilă, Ochilă și Păsări-Lăți-Lungilă îl însoțesc spre a-l ajuta, pentru că s-a arătat prietenos și comunicativ.

Pentru a-i da fata, Împăratul Roș îl supune la o serie de probe trecute datorită puterilor supranaturale ale ajutoarelor: casa de aramă (ajutat de Gerilă), ospățul pantagruelic cu mâncare și vin (ajutat de Flămânzilă și Setilă), alegerea macului de nisip (ajutat de furnici), strața nocturnă și prinderea fetei (ajutat de Ochilă și Păsări-Lăți-Lungilă), ghicitul fetei (ajutat de albină).

Fata însăși impune o ultimă probă: calul lui Harap-Alb și turturica ei trebuie să aducă trei smicele de măr, apă vie și apă moartă. Harap-Alb trece proba cu ajutorul calului (prin înșelăciune) și o duce pe fată la curtea Împăratului Verde. Pentru erou, drumul acesta este cea mai dificilă încercare, deoarece se îndrăgostește de fată, dar, credincios jurământului făcut, nu-i mărturisește adevărata sa identitate.

Fata îl demască pe Spân care îl acuză pe Harap-Alb că a divulgat secretul și îi taie capul. În felul acesta, îl dezleagă de jurământ, semn că inițierea este încheiată, iar rolul Spânului ia sfârșit. Decapitarea eroului este ultima treaptă și finalul inițierii, având semnificația morții inițiatice. Învierea este realizată de fată, cu ajutorul obiectelor magice aduse de cal. Eroul reintră în posesia paloșului și primește recompensa: pe fata Împăratului Roș și împărăția. Nunta și schimbarea statutului social (devine împărat), ce constituie maturizarea eroului reprezintă deznodământul.

În opinia mea, nu doar naratorul, ci și personajele par a avea cunoștință de scenariul inițiativ pe care trebuie să-l traverseze protagonistul. Acesta are de învățat de la mai multe personaje, fiind în relații diferite cu aceștia: de prietenie, de rivalitate, de iubire. Sfânta Duminică este „pedagogul bun”, Spânul este „cel rău”, iar calul este „pedagogul rezervat”, care intervine doar în situații speciale. În relația cu celelalte personaje, ajutoarele și donatorii, Harap-Alb dovedește înțelegere, milă, responsabilitate, afecțiune.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. MATEMATICĂ

(15 puncte)

1. Fie x cantitatea totală de mere

Părinții	...	4 h	...	x mere	(1p)
Copiii	...	6 h	...	x mere	

Așadar

Părinții	...	12 h	...	3x mere	(3p)
Copiii	...	12 h	...	2x mere	

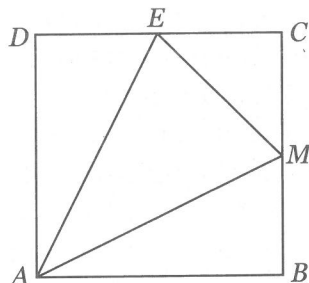
Deci, părinții și copiii pot culege în 12 ore de 5 ori cantitatea totală de mere, prin urmare, pot culege cantitatea totală de mere în 2 ore și 24 de minute (1p).

2. Înmulțim prima relație cu 3, a doua cu 2 (1p), adunăm relațiile și obținem $7a + 7c = 112 \Rightarrow a + c = 16$ (1p).

3. a) Cum $\angle CME = 45^\circ \Rightarrow \angle CEM = 45^\circ \Rightarrow CE = CM = 3$ cm (2p),

așadar $EM = 3\sqrt{2}$ cm (1p).

$$\begin{aligned} \text{b) } \mathcal{A}_{\Delta AEM} &= \mathcal{A}_{ABCD} - \mathcal{A}_{\Delta AED} - \mathcal{A}_{\Delta CEM} - \mathcal{A}_{\Delta ABM} = \\ &= \left(36 - 9 - \frac{9}{2} - 9 \right) \text{ cm}^2 = \frac{27}{2} \text{ cm}^2 \text{ (2p)}. \end{aligned}$$

4. $\mathcal{A}_{\text{teren}} = 900 \text{ m}^2$, $\mathcal{A}_{\text{buc}} = 0,5625 \text{ m}^2$, adică 1600 bucăți de gazon (1p), care costă 2400 lei (1p), iar cu reducerea de 10% obținem prețul final de 2160 lei (1p).

B. ELEMENTE DE PEDAGOGIE ȘCOLARĂ

(15 puncte)

Condițiile externe ale învățării școlare eficiente

În cadrul dezvoltării psihice umane și al formării personalității adulte, învățarea ocupă un loc central, datorită faptului că prin învățare, individul dobândește noi comportamente. Prin învățare, se dezvoltă continuu structurile cognitive, afective, motorii. Învățarea, în calitate de activitate umană fundamentală, are un scop propriu.

În sens larg, învățarea este un proces de formare sau de restructurare a unui comportament.

Achizițiile învățării cuprind un ansamblu de produse, de la simple noțiuni la concepții structurate asupra realității, de la reacții motrice elementare la performanțe de excepție. Prin învățare se formează un ansamblu de deprinderi (intelectuale și psihomotorii), strategii cognitive, informații logice (noțiuni, judecăți, raționamente, principii, legi), atitudini cognitive etc.

Procesul învățării angajează dimensiunile cognitive, dar și dimensiunile afective, motivaționale și volitive ale personalității umane, conducând la transformarea comportamentului uman.

Se pot distinge două forme ale învățării: *învățarea spontană*, neorganizată care se petrece în familie, în grupurile de joacă sau în timpul exercitării unei profesii și *învățarea sistematică*, ce se realizează în special în școli, ori în cadrul diferitelor stagii de instruire, de calificare.

Învățarea școlară – sistematică – este un proces de receptare și asimilare de informații și influențe educative, de reorganizare, de construcție și dezvoltare a proceselor cognitive-Operaționale, psihomotrice și afective. Din punct de vedere pedagogic ea reprezintă o activitate proiectată cu scopul de a determina schimbări comportamentale la nivelul elevului, prin valorificarea capacității acestuia de a dobândi cunoștințe, deprinderi, strategii și atitudini cognitive.

Eficiența învățării depinde de *condiții interne*, de procesele cognitive, afective și volitive, de motivație, atenție, interese de cunoaștere, aptitudini și atitudini, dar și de *condiții externe*.

Studiile de specialitate și practica educațională au demonstrat că reușita învățării se bazează pe condiții externe privind organizarea școlară, sistemul de cerințe școlare, structura și gradul

de dificultate al conținuturilor, calitatea instruirii, competențele profesorului și stilurile de predare, factorii socio-culturali, relațiile profesor-elevi, factori ergonomici, mediul familial etc.

Personalitatea profesorului condiționează în cea mai mare măsură succesul școlar al elevilor, își pune amprenta asupra devenirii personalității elevilor. Sprijinul pe care elevii îl primesc de la profesori este cel mai important factor predictiv al succesului școlar al acestora. Profesorii sunt din ce în ce mai mult facilitatori ai procesului de învățare. Prin motivarea, îndrumarea și sprijinirea continuă a tuturor elevilor, profesorii îi pot ajuta pe aceștia să devină responsabili pentru propriul proces de învățare. Acest lucru necesită ca profesorii să dezvolte o relație puternică și bazată pe încredere cu respectivii elevi și cu părinții acestora.

Dacă profesorul adaptează conținutul la noile descoperiri și utilizează tehnici moderne de predare, alternative celor tradiționale, iar accentul este pus pe dezvoltarea competențelor elevului și a abilităților de comunicare ale acestuia prin învățare personalizată, atunci putem spune că se asigură un context de învățare de calitate, ancorat în realitate.

Strategiile de instruire și autoinstruire reprezintă sisteme de metode, procedee, mijloace și forme de organizare a activității de instruire/autoinstruire, integrate în viziune sistemică în structuri operaționale unitare și coerente, care vizează construirea experiențelor de învățare/autoînvățare, formarea de abilități, capacități și competențe și raționalizarea procesului de instruire/autoinstruire.

Profesorii utilizează metode/strategii de învățare care pregătesc elevii pentru a deveni (din novici) experți într-un domeniu de activitate. Pentru a realiza acest obiectiv, profesorii utilizează strategii particulare (specifice unei discipline de studiu sau situații specifice) centrate pe elev, acționale, interne, creative, ipotetico-rezolvative, euristice problematizante și bazate pe cercetarea în echipă, mixte din punctul de vedere al organizării activității elevilor (în grup sau microgrup, în perechi duale, individuale).

Cunoștințele cuprinse în documentele școlare (programe și manuale) reprezintă doar premise latente din punct de vedere al formării personalității elevilor. Ele capătă însă forță formativă numai în urma prelucrării și transmiterii lor de către profesor. Același lucru îl putem spune despre mijloacele de învățământ. Oricât de perfecționate ar fi ele, cel care pune în valoare întregul lor potențial pedagogic este tot profesorul.

Contextul socio-educational familial (norme, valori, principii și modele socioculturale, cerințe și oferte, valoarea stimulărilor, acțiunilor și condițiilor de mediu, autoritate și prestigiu socio-moral, tipuri de recompense și pedepse, modalități de valorizare, recunoaștere și promovare socială etc.) reprezintă un alt factor extern al învățării.

Părinții și familia au cel mai direct și mai durabil efect asupra învățării și dezvoltării copiilor. În calitate de primi educatori ai copiilor lor, aceștia au un rol esențial în parcursul educațional al copiilor lor. Un mediu familiar stimulant, care încurajează învățarea, precum și implicarea parentală în activitățile școlare, sunt cruciale pentru dezvoltarea emoțională, socială și cognitivă a copilului. Jocul sau lectura împreună cu copiii în primii lor ani de viață, ajutorul acordat la teme sau discuția de acasă despre întâmplările de la școală, participarea la întâlnirile dintre părinți și profesori și alte activități școlare vor avea efecte pozitive și de durată asupra motivației copilului de a învăța, asupra atenției, comportamentului și rezultatelor sale școlare. Așteptările educaționale ale părinților pentru copiii lor vor avea, de asemenea, un rol crucial în conturarea deprinderilor de învățare ale copiilor lor.

Consolidarea parteneriatelor familie-școală și implicarea părinților ca parteneri de învățare încă din primii ani este esențială pentru îmbunătățirea dezvoltării copiilor și tinerilor.

Implicarea familiei are o puternică influență atât în adaptarea școlară, cât și în reușita și obținerea de performanțe școlare ale copilului; atunci când părinții se implică în educația copiilor lor, aceștia obțin rezultate bune, tratează procesul educațional școlar cu mai multă seriozitate, își fac temele cu regularitate, demonstrează atitudini și comportamente pozitive și au șanse mai mari de reușită în celelalte etape ale educației, decât copiii ale căror familii dovedesc o implicare mai redusă în educația lor. Așadar, implicarea părinților este importantă atât pentru copii, cât și pentru școală, motiv pentru care acestea, împreună, trebuie să formeze un parteneriat care să reducă riscul pentru eșecul școlar.

O ambianță familială frământată de tensiuni, o atmosferă sufocantă a căminului prin inegalitatea atitudinilor părintești, lipsa de afecțiune între soți, „colorată” de viciile sau neînțelegerile lor, de certuri, de acte de violență, o integrare insuficientă a familiei în viața socială etc., constituie tabloul unui mediu nefavorabil dezvoltării normale a copilului. Într-un mediu „nervos” și tensionat, nu ne putem aștepta la rezultate școlare bune din partea copilului.

Situația familială tensionată, corelată cu o structură afectivă labilă, impulsivitate, opoziție etc., contribuie la adâncirea nereușitei școlare. Inadaptarea școlară la rândul ei poate agrava conflictul familial. Apare astfel inadaptarea familială și cea socială.

Familia, calitatea climatului familial, interesul pentru monitorizarea progreselor/rezultatelor școlare ale copilului, spectrul așteptărilor educaționale, regimul igienic și alimentar specific vârstei elevului, raționalitatea regimului de studiu, facilitățile/oportunitățile pentru studiu sistematic, autoritatea socio-morală, echilibrul conduitei stimulatив-punitive sunt fundamentale pentru succesul școlar al copiilor încă de la vârstele timpurii.

Concluzionând putem spune că rolul profesorului și al familiei în educația copiilor este esențial. Impactul educației parentale asupra stării de bine și asupra rezultatelor școlare ale copiilor este recunoscut pe scară largă.

Profesorul Ioan Neacșu de la Universitatea din București, ne prezintă o clasificare foarte productivă pentru studiul învățării școlare, clasificare plurifactorială, cu un minim de 10 elemente, decompozabile în următoarele structuri:

- elevul: sănătate; structură și operativitate cognitivă; structură și operativitate meta-cognitivă; inteligență generală, inteligență socio-emotională; voința + motivație; experiență de învățare cu reușită și nereușită; timp alocat învățării; stil de învățare; cunoașterea și controlul rezultatelor (progrese-regrese); asertivitate; elemente psiholingvistice și de comunicare, etc;

- profesorul: competență profesională; vocație pedagogică; capacitate empatică de relaționare și de comunicare; stil de instruire; sănătate (echilibru) mentală; ethos și autoritate morală recunoscute; timp alocat pregătirii și autoperfecționării; preocupare pentru transferul strategiilor de predare în strategii de învățare; umor creativ și entuziast; echilibrul conduitei stimulatив-punitive; calitatea proceselor evaluative;

- familia (mediul familial): calitatea climatului familial; interes pentru monitorizarea progreselor/rezultatelor școlare ale copilului; spectrul așteptărilor educaționale; regimul igienic și alimentar specific vârstei elevului; raționalitatea regimului de studiu; facilități, oportunități pentru studiu sistematic; autoritate socio-morală; echilibrul conduitei stimulatив-punitive;

- școala (mediul organizațional – școlar): climat școlar responsabil, stimulatив, proiectiv; condiții tehnice, ergonomice și psihoigienice; calitatea organizării timpului școlar; gestionarea

factorilor motivaționali; calitatea managementului școlar; gestiunea încrederii și respectului; valorizarea potențialului creativ al actorilor educaționali; modele și practici curriculare moderne, echilibrate și stimulative pentru elevi;

- grupul de elevi: sintonitate; stil de activitate; coeziune; ethos; balanța competiție – cooperare; acceptanța diferențelor, a individualității; reactivitate pozitivă la succes și insucces; asumare de responsabilități; permisivitate la noi experiențe, la noi constrângeri, la noi standarde de învățare și evaluare; comunicare pe orizontală și pe verticală etc.;
- grupul de profesori: coeziune, forță persuasivă; sinergetică în conduita față de elevi; ethosul instituției școlare; pragmatism și raționalitate în deciziile privind pregătirea elevilor; spirit de echipă în respectarea regulamentului; conduită relațională, nonperversă, nonmanipulativă, nonpartizană; motivație adecvată situației și personalității elevului; echilibru competiție – cooperare; relații interpersonale mature;
- societatea civilă (factori cu statut de parteneri educaționali extrașcolară): atitudine pro-educațională; inițiativă; voluntariat în participare; implicare nonpartizană; relații cu mediul educațional bazate pe responsabilitate etc.;
- tehnologii educaționale: spectru larg, complementaritate; adecvație; nonsaturație; acces larg; gestiunea deschisă elevilor, profesorilor, comunității;
- context/mediu: complementaritate; calitate; adecvare; controlul calității la nivelul componentelor socială, culturală, economică, tehnologică, ecologică, politică; suport educațional;
- relații educaționale: calitatea relațiilor și raporturilor elevi-elevi; elevi-profesori; (biserica, autoritatea locală, ONG-uri) etc.

Valorificând optim factorii interni și pe cei externi, învățarea va parcurge un șir de evenimente specifice: receptarea, înțelegerea, memorarea, păstrarea și actualizarea informațiilor învățate.

În concluzie, procesul de predare-învățare și evaluare este condiționat atât de factorii interni, cât și de cei externi.

Eficiența învățării depinde de condiții interne, de procesele cognitive, afective și volitive, de motivație, atenție, interese de cunoaștere, aptitudini și atitudini, dar și de condiții externe.

Toți factorii din ambianța școlară influențează asupra randamentului învățării. Cel mai important este profesorul, ținuta, atitudinea lui și, în special, măiestria didactică. Pregătirea lui pentru activitatea didactică condiționează succesul școlar al elevilor. El va trebui să folosească cu precădere metodele active, angajând astfel elevii în procesul de elaborare a cunoștințelor și formarea deprinderilor. Intervine apoi rolul grupului școlar, influența mentalității clasei, care poate fi uneori pozitivă, dar și negativă.

Funcționalitatea spațiilor școlare, întreaga ambianță: clădirea școlii, aspectul clasei, schimbarea locurilor de învățare, atmosfera de lucru din școală și din clasă, orarul școlii, influențează învățarea școlară. Clasa trebuie să fie spațioasă, bine luminată și încălzită. Mobilierul să fie în culori pastelate, ca și zugrăveala. Pereții să nu fie goi, dar nici prea încărcăți.

În predare, profesorul va avea în vedere ca materialul didactic să fie accesibil pentru elevi, adecvat nivelului de gândire a elevilor, să fie structurat logic și prezentat în mod gradat. La

începutul învățării randamentul crește și apoi scade treptat. După o învățare intensă, este recomandată o stare de inactivitate, odihnă activă sau somn.

Un rol important, are și regimul de viață al elevului, respectarea unor ore fixe pentru masă, studiu și repaus. Școlarul trebuie să-și însușească încă din clasele primare o bună tehnică de organizare a studiului.

În vederea creării unui cadru extern optim al învățării, dirigintele trebuie să colaboreze cu familia, deoarece mulți părinți nu cunosc regulile elementare ale studiului sistematic și copiii lor studiază în condiții cu totul neprielnice.

În concluzie, procesul de predare-învățare și evaluare nu se poate realiza decât cu ajutorul condițiilor externe.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE / COMUNICĂRII ÎN LIMBA ROMÂNĂ

(20 de puncte)

Competența specifică 3.5. *Sesizarea abaterilor din textele citite în vederea corectării acestora* face parte din Programa școlară pentru disciplina *Limba și literatura română* – clasa a IV-a (OMEN nr. 5003/2014) și îi este asociată următoarea activitate de învățare:

– *observarea dezacordului și a altor abateri.*

Această competență poate fi formată și prin intermediul problematizării.

Explicarea metodei

Metoda de învățământ reprezintă o modalitate de acțiune, un instrument cu ajutorul căruia elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini.

Problematizarea, „denumită și predare prin rezolvare de probleme sau predare productivă de probleme” (Constantin Cucos, *Pedagogie*, Polirom, 2002) este o metodă care constă în crearea de dificultăți, pe care elevul le depășește prin efort propriu de cercetare. Pornind de la o situație-problemă se ajunge la o situație contradictorie, generate de experiența anterioară și necunoscutul cu care se confruntă elevul.

Acțiunile sau etapele problematizării sunt, după Robert Mills Gagné (Condițiile învățării, E.D.P., 1975):

- definirea cerinței;
- punerea problemei prin sesizarea condițiilor;
- recunoașterea situației de plecare și selectarea informațiilor;
- organizarea și reorganizarea informației în direcția identificării soluțiilor posibile, pe calea raționamentului, intuiției, deducției, analogiei;
- opțiunea pentru soluția optimă;
- verificarea soluției și a rezultatului.

C. Cucos menționează trei momente pe care le presupune problematizarea: „un moment declanșator, unul tensional și unul rezolutiv”. (Constantin Cucos, *Pedagogie*, Polirom, 2002)

Două avantaje ale folosirii aceste metode sunt:

- sporirea trăinicieii și aplicabilității informațiilor însușite;
- determinarea unei mai mari posibilități de transfer a cunoștințelor.

*Un exemplu de activitate de învățare pentru formarea/dezvoltarea competenței 3.5.
Clasa a IV-a*

Disciplina: Limba și literatura română

Activitatea de învățare: identificarea greșelilor de scriere din enunțuri date; corectarea greșelilor de scriere din enunțurile date, prin intuirea relațiilor simple dintre cuvinte.

Resurse:

- a) temporale: 30 de minute;
- b) de loc: sala de clasă.

Material didactic: fișe de lucru, stilouri, caiete, marker, tablă.

Forme de organizare a activității: frontală, individuală, în perechi.

Exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice 3.5., utilizând metoda problematizării

Elevii sunt organizați în perechi, apoi li se comunică, frontal, sarcina de lucru. Sunt atenționați că e nevoie de cunoștințele însușite anterior pentru a o rezolva. Vor primi fișe de lucru cu câteva exerciții de sesizare și corectare a greșelilor de scriere. Se pune accent pe ortogramele învățate, pe regulile de scriere a acestora, insistându-se pe cunoștințele morfologice (pronume, verb), sintactice (subiect, predicat). Ei vor observa greșelile, le vor marca prin colorare, apoi vor încerca să le îndrepte, scriind pe caiete enunțurile corecte.

Se pune accent pe anumite dificultăți ale elevilor:

- scrierea omofonelor : *mai/m-ai, sau/s-au, va/v-a* etc.
- dezacordul între subiect și predicat.

Lucrând câte doi, elevii se susțin și își oferă argumente necesare rezolvării situației-problemă. După lucrul în perechi, învățătorul verifică, individual, elevii și sesizează modul în care a fost finalizată sarcina de lucru. Insistă pe corectarea ortogramelor și a dezacordului între cuvinte.

Exemplu de enunț de corectat: *Mai văzut când veneam și nu m-ai salutat.*

Mai văzut se corectează cu *m-ai văzut*, deoarece expresia se poate scrie astfel: *M-ai văzut (pe mine)*. Se face apel la cunoștințele din clasele anterioare, amintindu-se că sunt două cuvinte (părți de vorbire diferite) care se rostesc într-o silabă. De asemenea, poate să apară dezacordul între subiect și predicat: *Fetele vine cu mine*. Alternarea greșelilor cu cuvintele scrise corect depinde de experiența cadrului didactic. „Problemele” care sunt expuse elevilor ridică dificultăți, dacă aceștia nu stăpânesc foarte bine cunoștințele însușite anterior.

Se trece la verificarea frontală și se notează pe tablă „soluțiile problemei”. Acordarea atenției fiecărui elev care a întâmpinat dificultăți facilitează formarea acestei competențe specifice la toți școlarii, de aceea soluția problemei se poate oferi individual, la tablă.

Evaluarea activității se va realiza prin observarea sistematică a activității elevilor și prin aprecieri verbale asupra modului în care au realizat sarcina de lucru.

B. METODICA PREDĂRII MATEMATICII / MATEMATICII ȘI EXPLORĂRII MEDIULUI

(10 puncte)

a) **Mijloace didactice:** caiete, riglă.

Forme de organizare a activității: individual/pe echipe.

Strategii de diferențiere și individualizare:

Strategia didactică nr. 1

Elevii rezolvă sarcinile de lucru individual, în cadrul unei *activități independente individuale*.

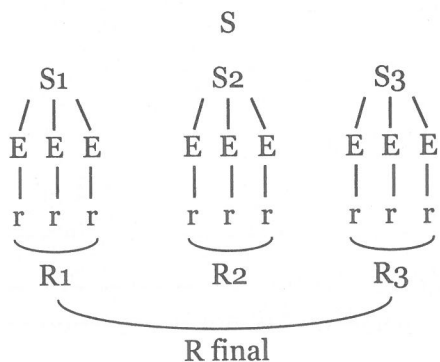
Sarcina frontală:

Aflați, folosind rigla, din câte unități este format centimetrul.

Se rezolvă sarcina, apoi, elevii prezintă răspunsurile individuale. Răspunsul final e sintetizat de către învățător: $1 \text{ cm} = 10 \text{ mm}$.

Elevii sunt organizați în *grupe eterogene* după nivelul de înțelegere a sarcinii de lucru, după rapiditatea cu care rezolvă un exercițiu, după gradul de independență față de învățător, după stilul de învățare.

Ei desfășoară o *activitate independentă în grupe eterogene*.

Explicarea schemei:

S – sarcina frontală

S1, S2, S3 – sarcini parțial asemănătoare

E – elevi grupați individual

r – răspunsuri individuale diferite sau asemănătoare

R1, R2, R3 – răspunsuri pe grupe

R – răspuns final centralizat

Sarcina frontală

Descoperiți relația dintre *cm* și *mm* (de câte ori e mai mare *cm* decât *mm*).

Sarcina S1

Împărțiți 1 cm în 10 părți, observați prin desenare care este lungimea acestora față de centimetru.

Sarcina S2

Desenați de 10 ori cea mai mică unitate de pe riglă și măsurați lungimea acestui desen, folosind rigla.

Sarcina S3

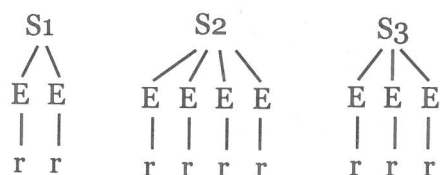
Compuneți 1 cm, folosind milimetrul, utilizând mai multe posibilități.

După rezolvarea sarcinilor se evaluează rezultatele, oferindu-se concluziile: *cm* este de 10 ori mai mare decât *mm*, iar *mm* se cuprinde de 10 ori într-un *cm*.

Strategia didactică nr. 2

În funcție de răspunsurile oferite de elevi, se constituie *grupe omogene*. Aceștia primesc sarcini diferențiate de lucru, concretizate în fișe de lucru de ameliorare, de dezvoltare sau de performanță.

Ei desfășoară o activitate independentă în grupe omogene ca nivel de lucru.

Explicarea schemei:

S1, S2, S3 – sarcini diferențiate (ameliorare, dezvoltare, performanță)

E – elevi grupați individual

r – răspunsuri individuale diferite sau asemănătoare

Sarcina S1 (ameliorare)

Împărțiți 1 cm în 10 părți. Observați prin desenare care este lungimea acestora față de centimetru, apoi desenați de 10 ori cea mai mică unitate de pe riglă și măsurați lungimea obținută folosind rigla.

Sarcina S2 (dezvoltare)

Desenați pe caiete 2 cm, 3 cm, 10 cm, apoi trasați liniuțele corespunzătoare milimetrului. Notați câți mm ați obținut în fiecare situație.

Sarcina S3 (performanță)

Desenați 25 de mm, 55 de mm, 35 de mm și 45 de mm. Notați câți cm ați obținut de fiecare dată. Dar în total câți mm/cm sunt?

După rezolvarea sarcinilor se evaluează rezultatele, oferindu-se aprecieri asupra modului de lucru, dar și asupra altor aspecte, precum: atitudinea elevilor, abilitățile formate, cunoștințele însușite.

b) *Itemi semiobiectivi*

1. Completează enunțul.

Centimetrul este o de ori mai decât milimetrul.

2. Desenează un segment de dreaptă de 30 de mm.

Scrie răspunsul la următoarele întrebări:

a) Câți cm ai desenat?.....

b) Ce lungime va avea segmentul cu 67 de mm mai mare decât cel desenat de tine?.....

c) Câți mm mai trebuie pentru ca segmentul desenat anterior să aibă 180 de mm?.....

Descriptori de performanță

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1.	3 completări corecte	2 completări corecte	1 completare corectă
2.	3 răspunsuri corecte	2 răspunsuri corecte	1 răspuns corect

Itemii subiectivi

1. Rezolvă problema:

Desenează un pătrat cu latura de 15 mm și calculează suma lungimilor laturilor.

2. Compune o problemă, folosind datele următoare: 20 mm, 80 mm. Rezolv-o.

Descriptori de performanță

Itemul	Foarte bine	Bine	Suficient
1.	Desenează corect pătratul. Scrie răspunsul corect.	Desenează corect pătratul. Scrie răspunsul parțial corect. sau Desenează parțial corect pătratul. Scrie răspunsul corect.	Desenează parțial corect pătratul. Scrie răspunsul greșit. sau Desenează greșit pătratul. Scrie răspunsul parțial corect.
2.	Compune și rezolvă corect problema.	Compune parțial corect problema și o rezolvă corect. sau Compune corect problema și o rezolvă parțial corect.	Compune parțial corect problema și o rezolvă incorect. sau Compune incorect problema și o rezolvă parțial corect.

Bibliografie

- Academia Română, 2022, *DOOM*, Ediția a III-a, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Academia Română, 2016, *DEX*, Ediția a III-a, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Academia Română, 2016, *Gramatica de bază a Limbii Române*, ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic.
- Aron, I., Herescu, I.Gh., 1977, *Aritmetică pentru învățători*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Ausubel D.P., Robinson, F.G., 1981, *Învățarea în școală*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Bocoș, M., Jucan, D., 2019, *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Pitești, Editura Paralela 45.
- Bruner, J.S., 1970, *Pentru o teorie a instruirii*, București Editura Didactică și Pedagogică.
- Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Cerghit, I., 2007, *Sisteme de instruire alternative și contemporane. Structuri, stiluri și strategii*, București, Editura Aramis.
- Columban, M., Corcheș, H., Gal, V., Lascăr, M., Lupu, M., Paicu, L., 2015, *Cartea definitivă. Literatură română. Pregătirea examenului de bacalaureat*, București, Grupul Editorial Art.
- Cucos, C., 2002, *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom.
- Gheorghe, A., 2003, *Metodica predării limbii și literaturii române – învățământul primar*, Craiova, Editura Sitech.
- Ilica, A., Herlo, D., Binchiciu, V., Uzum C., Curetean, A., 2005, *O pedagogie pentru învățământul primar*, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”.
- Ionescu, M. (coord.), 1998, *Educația și dinamica ei*, București, Editura Tribuna Învățământului.
- Ionescu, M., Chiș, V., 1992, *Strategii de predare și învățare*, București, Editura Științifică.
- Ionescu, M., Radu, I., 2001, *Didactica modernă*, ediția a II-a, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
- Kulcsar, T., 1978, *Factorii psihologici ai reușitei școlare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Manolescu, M., 2005, *Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente*, București, Editura Meteor Press.
- Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, București, Editura Universitară.
- Neacșu, I., 1990, *Instruire și învățare*, București, Editura Științifică.
- Neacșu, I., 1978, *Motivație și învățare*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
- Neagu, M., Mocanu, M., 2007, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Iași, Editura Polirom.
- Nedelcu, A., Popoiu, J., Lupu, M., 2016, *Eseuri de nota 10. Literatura română – pregătire pentru bacalaureat*, București, Editura Booklet.
- Norel, M., 2010, *Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar*, Brașov, Editura Universității Transilvania.
- Păiși Lăzărescu, M., 2005, *Psihologia educației preșcolarului și școlarului mic*, Pitești, Editura Paralela 45.
- Păiși Lăzărescu, M., 2007, *Psihologia vârstelor*, București, Editura V&I Integral.
- Păiși Lăzărescu, M., Tudor, L., Stan, M., 2009, *A deveni și a fi educator. Bune-practici în învățământul primar și preșcolar*, Pitești, Editura UPIT.
- Pânișoară, I.O., Manolescu, M., 2019, *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*, Iași, Editura Polirom.
- Șerdean, I., 2007, *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, București, Editura Corint.
- *** Programe școlare pentru învățământul primar, în vigoare în anul școlar în care se susține concursul.
- *** <http://programe.ise.ro/>
- *** http://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2020/12/Programa_titu_I_invatatori-1.pdf

Cuprins

	<i>Enunțuri</i>	<i>Rezolvări</i>
<i>Cuvânt-înainte</i>	5	
<i>Programa pentru limba și literatura română și matematică, elemente de pedagogie școlară, metodică predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română și metodică predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (învățământ primar în limba română)</i>	6	
Testul 1	21	63
Testul 2	26	75
Testul 3	30	85
Testul 4	34	95
Testul 5.....	38	106
Testul 6	42	
Testul 7.....	46	
Testul 8	50	
Testul 9	54	
Testul 10.....	58	
<i>Bibliografie</i>	119	